

086549166

101 KØBENHAVNS
KOMMUNES
BIBLIOTEKER

M. P. 34.796 Co

RHB

317.294
60

57-151 b (3) *P*

Commissions-Dom

i Justitsagen betreffende

Mordene i Stoby og paa Baarskobgaard samt flere andre paa Lolland begaaede grove Forbrydelser.

Affsagt den 5te August 1852.

Udgivet

af

J. P. Petersen,

Commissionens Skriver.

Med Portraiter af

Hans Jacob Mortensen, kaldet Sandstemageren, Mads
Nasmussen Heden, Mads Jensen Birnes, Anders
Jensen Birnes, Christian Frederik Mortensen, samt
den under Sagen afdøde Morten Olsen Baad.

Kjøbenhavn.

C. N. Reizels Forlag.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkerie.

1852.

15421

Forord af Udgiveren.

Efterat det af Amtmanden over Mariboe Amt var indberettet til Justitsministeriet, at der deels i Slutningen af Maret 1850, deels i Begyndelsen af 1851 var i Grevskabet Knuthenborg Birk begaaet flere grove Forbrydelser, nemlig:

- et Mord paa en Tjenestekarl paa Baarskovgaard;
- et Indbrudstyveri hos Inspecteuren paa fornævnte Grevskab;
- et Indbrudstyveri hos Jordemoder Mette Svendsen i Østoft;
- et Indbrudstyveri hos Morten Hansens Enke i Haarred; og
- et Indbrudstyveri hos Huusmand i Blands, Hans Nielsen Fuglebæk,

samt at der, uagtet de af den ordinaire Dommer anstillede Undersøgelser, ikke var fremkommet noget fyldestgjørende Spor til Opdagelsen af Gjerningsmændene til hine Forbrydelser, blev, ifølge allerhøieste Commissorium af 15de Februar 1851, Assessor i Kjøbenhavns Criminals og Politiret Herman Rothe beordret til at begive sig til Lolland, for der at fortsætte Undersøgelsen angaaende de omhandlede og andre muligen dermed i Forbindelse staaende Forbrydelser.

Forinden disse Undersøgelser vare tilendebragte, indtraf Efterretningen om den bekjendte Misgjerning i Støby Natten mellem den 21de og 22de Marts s. A.

Da det i Begyndelsen af April Maaned endnu ikke var lykkedes at udfinde Gjerningsmændene til denne Udaad, bleve Justitsraad Fasting, Borgermester i Næskov og Herredsfoged i Hollands søndre Herred, hvori Støby er beliggende, samt Assessor Nothe ved allerhøieste Commissorial-Befaling af 7de April beordrede til uopholdeligen i Forening at fortsætte de paa- begyndte Undersøgelser angaaende denne Forbrydelse; — og da der under disse Forhørers Gang fremkom saadanne Oplysninger, som vakte den største Formodning om, at Støby-Forbrydelsen stod i den næieste Forbindelse med flere af de Misgjerninger, hvis Undersøgelse ved ovennævnte Ordre af 15de Februar var overdraget Assessor Nothe alene, og det ligeledes viste sig antageligt, at der under de fortsatte Undersøgelser vilde fremkomme Oplysninger, som kunde lede til Opdagelsen af flere meget tidligere forøvede, men hidtil uopdagede Forbrydelser, uden at der dog fandt nogen umiddelbar Forbindelse Sted imellem disse og de ovennævnte, blev det, isølge Andragende herom fra Justitsraad Fasting og Assessor Nothe, allerhøiest bestemt, at den af Sidstnævnte alene paabegyndte, men ei endnu sluttede Undersøgelse skulde inddrages under det dem begge anbetroede Hverv, hvorhos de bemyndigedes til derunder at inddrage de Forbrydelser, til hvis Opdagelse der under de stedfindende Undersøgelser maatte frembyde sig Veiledning, om disse end ikke skulde staae i nogen directe Forbindelse med hine, eller de maatte være forøvede udenfor de Jurisdictioner, til hvilke Commissariernes Virksomhed hidtil havde været bunden.

Efterat derpaa samtlige disse Undersøgelser vare sluttede den 29de Juli s. A. og Forhørsudskrifterne tilstillede Justitsministeriet, bleve, ved allerhøieste Befaling af 15de August s. A., Assessor i Kjøbenhavns Criminal- og Politivet, Justitsraad, Dr. juris N. P. Casse, Justitsraad, Borgermester Fasting og Assessor Nothe beordrede til at sammentræde i en Commission

til yderligere at behandle og paakjende Sagen, under hvilken 43 Personer ere blevne satte under Tiltale for de Forbrydelser, der ved hver især findes anførte i nedensaaende Dom.

*

*

*

Som særdeles skiftet til at kaste et klart Lys over denne Sags indre Sammenhæng, tillader Udgiveren sig at hensætte følgende Uddrag af en af Dr Defensorer, Procurator Winthers, Indlæg:

„Sandheden af det gamle Ordsprog: „Leilighed gjør Tyve“, har Lovgiveren fuldeligen erkjendt, og i denne Erkjendelse givet den Bestaaelses skjodesløse Bevogtning af hans Eiendele en Indflydelse paa Størrelsen af Tyvens Straf, der med Rette i Praxis betragtes som betydelig. Men naar det skal komme Tyven tilgode, at den private Mand i Tillid til Lovene og de Institutioner, som han maa betale, viser mindre Omhyggelighed for sine Eiendes Opbevaring, hvormeget mere maa det da ikke komme Tyven tilgode, naar det er selve Lovene, naar det er Mangel ved de Institutioner, ved hvilke Lovenes Overholdelse skulde sikkes, der giver Leiligheden, som skaber Tyven. Der er Ingen, der har gennemgaaet denne vidtløftige og paa grove Forbrydelser saa rige Sag, der vil kunne nægte, at det er en Mangel ved vor Retspleie, der har skabt de $\frac{9}{10}$ af de Forbrydere, der under denne Sag ere tiltalte, der har gjort den $\frac{1}{10}$ til saa store Forbrydere, om de ere blevne. — Det er ikke min Tanke at fremføre nogen Bebreidelse imod nogen Embedsmand, det er til selve vor Retspleie, jeg tilbagefører denne sorgelige Virkning. Aldeles uden Landpoliti og overlæst med en Mængde heterogene, ofte uopsættelige Forretninger, kan Politimesteren ikke komme bestimelig til Kundskab om den begaaede Forbrydelse, og han kan siden ikke offre nogen samlet Tid til dens Forfølgelse. Ere Forholdene en enkelt Gang saa gunstige, at han kan anvende en

samlet Tid til en enkelt Forbrydelses Opdagelse, og han faaer samlet en saadan Masse af Indicier, at Ingen kan nære Tvivl om den Tiltaltes Brøde, finder man dog ikke Beviset tilstrækkeligt, og de overordnede Domstole frifinde. Dette er kun lidet opmuntrende for Underdommerne, og man kan ingenlunde forestænke dem i, at de ikke, for at forfølge en Justitsfog, sætte alle deres øvrige Forretninger tilside.

Naar ikke en saadan Mangel ved vor Retspleie havde været, hvorledes skulde det da være muligt, at saamange og saa store Forbrydelser, som Handskemageren i Løbet af en Snees Aar har begaaet, skulde være forblevne uopdagede? Saaledes som de nu ere oplyste, see vi, at de ere udøvede med stor Frækhed, og ofte maa en Masse af Indicier have været tilstede, men disse Indicier vare ikke nok. Jeg har for en Deel Aar siden actioneret ham for de tvende hos Wilhelm Jessen i Nakslov og Nathan Samuel i Rødby begaaede Indbrudstyverier, og der var en saadan Masse Indicier tilstede, at ikke den største Skeptiker kunde betvivle hans Brøde, men de ansaaes ikke tilstrækkelige til at danne juridisk Beviis. — Efter nogle faa Dages Fængsel paa Vand og Brød, sendtes han igjen ud i sin Virkekreds, driftigere end før, idet han nu havde gjort den Erfaring, som han under denne Sag har meddeelt Mads Heden, at naar man kun benægtede, kunde der ikke blive Tale om Domfældelse; thi naar ikke engang de Indicier, der vare samlede imod ham, kunde fælde ham, kunde han naturligviis ikke let tænke sig et fuldstændigt Indiciebeviis. Dette ene Menneske har deels indirecte, deels directe, skabt næsten alle de Forbrydere, der ere tiltalte under denne Sag, indirecte, idet han har gjort Forbrydelserne saa almindelige, at de tabte det Afstrækkende, især da Troen paa, at Straffen fulgte, hævedes, directe, idet han ligestrem er optraadt som Lærer og har igjen udsendt sine Disciple som Lærere. I denne Henseende er nærværende Sag

meget instructiv, og jeg skal derfor tillade mig at udhæve Forbindelsen deels imellem nogle af de begaaede Forbrydelser, deels imellem de Tiltalte, jeg skal defendere, og man vil deraf kunne danne sig et Begreb om Handskemagerens Indflydelse.

Hvilken Indflydelse Handskemageren har havt paa Mads Heden fremgaaer deraf, at denne ikke har begaaet nogen anden Forbrydelse end dem, hvortil Handskemageren har opfordret og hvori Handskemageren har deeltaget. Der er ei heller nogen Tvivl om, at Handskemageren tillige har dannet Mads Jensen Birnæs og Anders Birnæs, og ved sin Forbindelse med disse to Forbrydere, hvis Søster han havde ægtet, er Christian Frederik Mortensen kommen ind paa Forbryderbanen. At Handskemageren har opdraget Søren Henrik Jørgensen Seiffert til Forbrydelser af den groveste Art, kan han ikke nægte, skjøndt han ikke vil vedgaae at have brugt de voldsomme Midler, Seiffert foregiver, og jeg er overbevist om, at denne Dreng kom til Handskemageren aldeles ufordærvet, da hans Fader var en meget skikkelig Mand, som jeg ofte har seet sælde Saarer over denne Knekt. Handskemageren har tillige opdraget begge sine Naboer, Thomas og Johan Lafrenç, og Johan Lafrenç har i Forbindelse med Seiffert forlokket Svink til den Forbrydelse, hvorfor han er tiltalt. Handskemageren og Th. Lafrenç have fremdeles dannet Jens Stephen Hansen, der igjen er Skyld i, at Stephen Andersen er kommen under Tiltale. Kaløe er en Discipel af Handskemageren og Kaløe har atter formaaet Niels Tærsker til den Forbrydelse, hvorfor han er tiltalt. Niels Jørgensen er aabenbart smittet af sine og Handskemagerens fælleds Venner, Beboerne af Stibanken, og det maa erindres, at det egentligen var her, Handskemageren begyndte sin Virksomhed, og at han herfra utvivlsomt har begaaet mangen Forbrydelse, hvorom

ingen Oplysning længere er at erholde; Forbindelsen mellem Hans Henriksen Buck og Christian Frederik Mortensen, Anders Jensen Birnæs og disses Venner paa Stibanken er oplyst, og det er Buck, der har foranlediget, at Arild Hansen er draget ind i denne Sag, ligesom det rimeligviis ogsaa er ham, der har opmuntret Jens Poulsen til Tyveri.

Paa 9 af de 10 Tilfælde, jeg skal defendere, har Handskemageren saaledes middelbart eller umiddelbart virket, og jeg tvivler ikke paa, at Hans Krøg Hansen og Tørgen Pedersen Skovfoged, der levede i Handskemagerens umiddelbare Nærhed, der dagligen saae hans Forbrydelser, som han neppe engang lagde Skjul paa, og som saae hans Straffrihed, ere smittede af den Atmosphære, hvori de levede. Det er ellers ubegribeligt, at Hansen for en saa ubetydelig Fordeel, som at faae ombygget en Gaard, der ikke tilhørte ham, skulde falde paa at lade Gaarden afbrænde, ubegribeligt, at Tørgen Pedersen, uden at betinge sig nogen Fordeel, blot ved Hansens Bøn, lader sig bevæge til at begaae en saadan Forbrydelse; og netop et Beviis paa, hvorledes Handskemageren havde bearbejdet Almuens Dom om Forbrydelser er det, at Tørgen Pedersen aldeles ikke lægger noget Skjul paa sine Forbrydelser, saa at flere Arrestanter kunde meddele Commissionen, at de vare vidende om samme“.

Natten imellem den 21de og 22de Marts f. N. afbrændte en Gaard, som Jørgen Johansen havde i Fæste i Stobye i Tillige Sogn i Volland's Sonderherred, og da nogle af de Personer, der først kom tilstede i Anledning af Ildbranden, havde, paa Grund af at Man ikke saa noget til Gaardens Folk, ved Hjælp af en Brandhage stød Bæggen ind til den Stue, hvor Jørgen Johansen havde Natteleie, traf de paa et Sengested, hvori laae de forbrændte Liig af ham og hans Hustru Ane Andersdatter, og efterat dernæst Bæggen ind til Pigekammeret var blevet nedrevet med Brandhager, fandtes henliggende paa Gulvet i bemeldte Kammer de ligeledes forbrændte Liig af Jørgen Johansens Tjenestepiger Ane Margrethe Andersdatter og Ane Kirstine Madsdatter. — Ved de under nærværende Sag af Arrestanterne Nr. 1 Hans Jacob Mortensen, kaldet Handskemageren, Nr. 2 Mads Rasmussen Heden, og Nr. 3 Mads Jensen Birnæs, samt af den under Sagens Drift afdøde Nr. 4 Morten Olsen Baad afgivne Tilstaaelser, i Forbindelse med de iøvrigt oplyste Omstændigheder, er det beviist, at Sammenhængen med den ovennævnte Ildbrand og de flere i Forbindelse dermed staaende Misgjerninger har været følgende.

Da Mortensen havde fattet den Plan at begaae Tyveri hos Jørgen Johansen, som efter Rytget skulde eie Penge, meddeeltes den til de andre, og efterat de alle havde tvende

Aftener været samlede paa Mortensens Boepæl, ikke blot for at træffe nærmere Aftale, men ogsaa for at iværksætte Planen, hvori de begge Gange hindredes ved tilfældige Omstændigheder, samlede de igjen hos ham om Aftenen d. 21de Marts og begave sig, forsynede med 2 Drex, af hvilke den ene tilhørte Birnæs og den anden Baad, omtrent Kl. 10 paa Veien til Jørgen Johannsens Gaard, i hvilken Birnæs d. 19de s. M. havde gjort sig et Grinde, for at see om der var anbragt Krog indvendig paa Stuedøren. De ankom dertil Kl. mellem 10—11 og efterat de havde opholdt sig en Timestid udenfor Gaarden og Mortensen havde været ved et noget affides beliggende Kammer, i hvilket han antog at Johannsens Tjenestebred Hans Larsen havde Natteleie, for at forvise sig om at alt der var roligt, krob Birnæs igjennem en aabenstaaende Luge ind i Foderloen, da der formodedes at en Dør derfra førte til Baaningshuset, men da det ikke var Tilfældet, gif de hen til dette, hvor Birnæs udpillede Sommene af et Vindue, der var ved Siden af en Dør, som førte ind til Bryggerstet, og efterat Mortensen havde aflaget en paa Døren indvendig anbragt Krog, gif de ind. Da de fra Bryggerstet vare komne ind i Kjøkkenet, der stodte til det Kammer, i hvilket Johannsens ovenfor nævnte Tjenestepiger havde Natteleie og hvis Dør vendte ud til Kjøkkenet, paafattes en udenpaa bemeldte Dør værende Krog, uden at det har kunnet oplyses hvem der gjorde det, hvorved bemærkes, at Heden har forklaret at det var Mortensen, medens denne har erklæret ikke at vide, om det var ham eller en af de andre. Heden blev staaende ved den nævnte Dør for at passe paa og navnlig for, hvis nogen skulde indfinde sig eller noget Mistænkeligt mærkes, at advare de Andre, som gif ind i Jørgen Johannsens og Hustrues ligeledes til Kjøkkenet stødende Sovestue, efterat Mortensen med et rask Ryk

havde aabnet den dertil førende Dør, hvorpaa der indvendig var anbragt en Krog. Ifølge Birnæs's Forklaring kunde de i Kjøkkenet høre at Johansen og hans Kone talte med hinanden, men de troede desuagtet, at de nok, naar de skyndte sig, vilde komme saa hurtigt ind, at de kunde holde Johansen og Konen i Sengen, i hvilken Henseende efter den trufulde Af-tale det Fornødne skulde for Johansens Bedkommende iagt-tages af Birnæs og for Konens Bedkommende af Baad, men Johansen var allerede staaet op, og kom imod Mor-tensen, saavidt denne veed forsynet med en Sabel, hvorefter Mortensen ifølge sit Angivende holdt ham om Livet, medens Birnæs med en af de medbragte Drex, hvilken han efter Mortensens Forsikring havde modtaget af Sidstnævnte inden de gik ind i Huset, tilføiede ham Slag i Hovedet indtil han faldt, hvorimod Birnæs har forklaret, at Mortensen af ham havde udenfor Gaarden modtaget den paagjeldende Dre og med den bibragte Johansen flere Slag i Hovedet samt først, da han ikke kunde komme til ret at bruge Dren fordi Johansen værgede sig med en Sabel, gav den til Birnæs, der tilføiede Johansen, som han troer, 2 Slag i Hovedet med Rakken af Dren, hvorefter Johansen faldt og ikke rørte sig mere. Medens Birnæs slog ham, holdt ogsaa Baad paa ham, men slap ham for at holde paa Konen, der imidlertid var staaet op og kom hen til dem, og da Baad ikke kunde faae Bugt med hende, kom Birnæs ham til Hjælp, og efterat hun, der var bleven opfordret til at sige, hvor Pengene vare, vedholdende havde vægret sig herved, qvaltes hun med en med en Løbeknude forsynet Strikke, som Birnæs, ifølge sin Forklaring, i Forening med Baad lagde om hendes Hals, hvorimod Baad har udsagt, at det var Birnæs, som medens hiin holdt hende, lagde Strikken om Halsen paa hende. Strikken vil Birnæs have modtaget af Mortensen,

der skal have bragt den med sig og som efter Baads Udsagn paa Veien til Gjærningsstedet viste Sidstnævnte og de andre den, men Mortensen har ikke med Bestemthed kunnet mindes, om han selv havde medbragt den.

Efterat Mortensen havde tændt et paa et Bord staaende Lys og Johansen samt hans Kone vare blevne lagte op i Sengen, opbrød Mortensen en i Værelset staaende Bænkkiste og et ligeledes derværende Braaeskab, i hvilken Henseende han har forklaret, at Birnæs var ham behjælpelig med at opbryde Bænkkisten, hvorimod Birnæs har erklæret, at han vel stod ved Siden af Mortensen, da denne opbrød Kisten, men at han, som ikke havde noget, hvormed han kunde opbryde, ikke deeltog deri. — Baad var imidlertid gaaet ind i Storstuen, og efterat Heden var bleven hentet ind i Sengen værelset, men Baad, der var kommen tilbage, havde begivet sig ud for at passe paa Tjenestepigerne, deelttes nogle af de her forefundne Penge, men det har ikke med Noiagtighed kunnet oplyses, hvormeget enhver erholdt. I Forbindelse med en Bemærkning om at hver fik omtrent 100 Rbd., har Birnæs opgivet, at han, saavidt han mindes, fik 108 Rbd., Mortensen 115 Rbd. i Femrigsbankdalersedler og 36 Rbd. i Species, og Heden en Hundrede og en Halvtredstydtyve-Rigsbankdalerseddel, medens Baads Forklaring gaaer ud paa at hver erholdt 100 Rbd., men Heden en Hundrede og en Halvtredstydtyve-Rigsbankdalerseddel, imod at hvad han fik mere end de andre, skulde afgaae ved senere Deling af de Sølvpenge, der ikke strax bleve deelte, hvorimod Heden, næst at benægte, at have modtaget en 50 Rigsbankdalerseddel, har udsagt at han fik en 100 Rigsbankdalerseddel, 3 Femrigsbankdalersedler og 18 Species, og Mortensen har forklaret, at Heden erholdt en 100 Rbd. Seddel og saavidt han troer ogsaa en 50 Rbd. Seddel, der dog senere skulde fradrages, og at han

ikke mindes, hvor meget han selv bragte hjem med sig, men har indrømmet, at 70 Rbd., der ere fundne paa og i Nærheden af hans Boepæl, henhørte til hvad han havde faaet og at han har forbrugt det Dvrige. — De Solpenge, som ikke strax bleve deelte, lagdes i en Pøse og en Pung, og leveredes af Mortensen til Heden.

Efterat Mortensen havde taget et Sengebaand for at bruge det til en Strikke til Tjenestepigerne, gik de ud i Kjøkkenet, hvor Mortensen yttrede, at de nu maatte ind til Pigerne, da disse maatte samme Veie, eftersom de kunde have kjendt hans Røst; og Birnæs og Baad begave sig derpaa ind i Pigernes Kammer og hen til disses Seng, hvorefter Birnæs, som har udsagt at det kun var Hensigten at Pigerne skulde besvime og indebrænde, først med knyttet Haand bibragte dem nogle Slag i Hovedet og derefter gav dem hver et Slag med en Dre, hvorved bemærkes, at han, i Anledning af en Forklaring af Baad om at Birnæs, efterat de havde forladt Pigernes Kammer, da en af dem jamrede sig, gik derind igjen og tilføiede hende endnu et Slag, har erklæret, at han ikke er istand til at erindre dette, men ikke vil nægte, at det jo kan have været Tilfældet. — Medens Baad og Birnæs vare inde i Pigernes Kammer, stod Mortensen efter sin Forklaring udenfor dette, hvilket navnlig stemmer med Baads Udsigende, hvorefter Mortensen, som holdt et Lys, stod udenfor Kammeret og holdt sig lidt tilside.

Hvad Heden betræffer, da har han, næst at paastaae, deels at han ikke har hørt Mortensen yttre, at de nu skulde ind til Pigerne, deels at han aldeles ikke saa eller hørte noget til det, der blev foretaget imod dem, forklaret, at han strax efterat være kommen ud af Johansen og Hustrues Soveværelse, begav sig ind i Bryggerstet og senere opholdt sig deels der, deels udenfor, hvorhos han, i Forbindelse med en Benægtelse af at have tænkt paa

at advare de Andre, hvis Noget skulde have indfundet sig, har angivet, at Aarsagen til at han ikke strax gik bort, var at han vilde følge hjem med de andre. — Derimod have Mortensen, Birnæs og Baad udsagt, at Heden, da den Førstnævnte sagde, at Pigerne maatte samme Vel som Johansen og hans Kone, og Birnæs og Baad toge det i Betænkning, yttrede, at naar de havde gjort det Ene, kunde de og gjøre det Andet, og Mortensen har erklæret, at han er vis paa at Heden hørte hans Ytring om at de skulde ind til Pigerne, og at det med fuld Bestemthed forekommer ham, at Heden dertil bemærkede, at „det var det Billigste“, hvorhos Mortensen, Birnæs og Baad have afgivet Forklaringer, ifølge hvilke Heden, medens de 2 Sidstnævnte vare inde i Pigerne's Kammer, i intet Tilfælde opholdt sig længere borte end i Bryggerstet, hvorfra Døren stod aaben til Kjøkkenet.

Birnæs, der, som i det Foregaaende bemærket, efterat de vare komne til Jørgen Johansens Gaard, i den Formening, at der førte en Dør fra Baaningshuset til Foderloen, var kroben ind i denne igjennem en aabenstaaende Luge, havde allerede ved den Leilighed fra Løen udfasket Halm, og efterat Boldsgjerningen var forøvet imod Pigerne, hentedes endeel af Halmen, uden at det har kunnet oplyses, hvem der gjorde det, i det Birnæs har forklaret at det var Mortensen, hvorimod denne har opgivet, at det var Birnæs og Baad. Halmen lagdes ind saavel i Johansens og Hustrues Sovværelse, som i Pigerne's Kammer, ved hvilken Leilighed Mortensen var inde i dette, og han satte begge Steder Ild i Halmen, hvormed efter hans Angivende Baad var ham behjælpelig, medens Baad har forklaret, at han vel stod ved Siden af Mortensen, da denne paafatte Ilden i det førstnævnte Værelse, men ikke havde Lys eller andet, hvormed han

kunde tænde Ild. Birnæs løb imidlertid efter forud truffen Aftale ud i Foderloen og antændte ved Hjælp af Svovlstikker det der værende Foder. Mortensen begav sig derefter allene til sit Hjem, men Birnæs, Baad og Heden fulgtes sammen og den Sidstnævnte gik med Birnæs ind paa dennes Boepæl, hvor de medbragte Sølvpenge deelttes saaledes, at der tilfaldt hver af Deeltagerne noget over 200 Rbd.; Heden modtog tillige Mortensens Anpart og Baad hentede sin op ad Dagen, men Mortensen kom ikke i Besiddelse af sin Andeel, der senere blev funden forvaret paa det samme Sted, hvor Heden havde gjemt de Penge, han havde erholdt.

Overeensstemmende med hvad Birnæs, Baad og Heden have forklaret, har Mortensen tilstaaet at det er ham, fra hvem Planen er udgaaet, og i Henseende til den trufne Aftale har han udsagt, at Bestemmelsen først var, at Johansen og Hustru kun skulde ihjelslaaes, hvis det blev nødvendigt for at kunne tilvende sig Penge eller for at kunne undgaae Opdagelse, men at det den sidste Aften, de vare samlede forinden de begave sig til Johansens Gaard, bestemtes, at han og hans Kone i ethvert Tilfælde skulde dræbes, og Mortensen har paaftaaet at Birnæs, Baad og Heden vare fuldkomment enige med ham i at dette i ethvert Tilfælde skulde skee, men indtil de begave dem paa Veien til Gjerningsstedet var der efter hans Forklaring ikke aftalt noget med Hensyn til Pigerne, men dog yttret, at det var rigtigst, at ogsaa de bleve dræbte, for at der ikke skulde være Noget, som kunde røbe dem. Fremdeles har Mortensen erklæret, at det i Forveien var aftalt, at Gaarden under alle Omstændigheder skulde stiftes i Brand for at skjule Gjerningen. Derimod forklarede Birnæs i Forhør af 20de April s. A. at Planen, da de den paagjeldende Aften forlode Mortensens Boepæl, ikke gik videre end til at Heden skulde passe paa ved Døren til

Pigerne's Kammer, Birnæs og Baad holde paa Johansen og dennes Kone og Mortensen opbryde Gjemmerne og ud- tage Pengene; men at det paa Veien aftaltes, at de, hvis de ikke kunde undgaae det eller paa anden Maade faae Gjær- ningen udført, skulde dræbe Johansen og hans Kone, samt dernæst stifte Ild paa Stedet, hvorimod Birnæs ikke vilde kunne erindre, at der blev talt om, hvad der i saa Fald skulde gøres ved Pigerne. I Forhør af 21de s. M. modificerede Birnæs imidlertid denne Forklaring derhen, at Mortensen allerede tidligere havde yttret, hvori de Andre vare enige, at de, hvis de ikke paa anden Maade kunde faae Gjærningen fuld- bragt eller blive uopdagede, skulde dræbe Folkene og stifte Stedet i Brand, hvorhos Birnæs i sidstnævnte Forhør ud- talte den Formening, at Mortensen meente at det skulde skee i ethvert Tilfælde, hvori Birnæs, Baad og Heden ikke vare enige, idet de kun samtykkede under den ovenfor ommeldte Forudsætning; og, næst specielt at benægte, at have samtykket i at Johansen og Kone i ethvert Tilfælde skulde dræbes, har han erklæret, at han navnlig antog det muligt, at det kunde undgaaes, hvis det lykkedes at holde dem i Sengen; hvortil Birnæs senere har foiet, at det ligeledes var en Aftale, at Gaarden, saafremt Johansen og Hustru dræbtes, skulde antændes, hvorimod det ikke var paatænkt at dræbe Pigerne, i hvilken Henseende han har anført, at han, Baad og Heden, medens Mortensen inden de paabegyndte Gjærningen var ved det Kammer, hvori han antog at Johansens Tjeneste- dreng laae, indbyrdes talte om, at de, dersom det skulde komme dertil, at Folkene bleve dræbte og Gaarden antændt, vilde ved ikke at lade Krogen være for Døren til Pigekammeret, gjøre det mueligt for Pigerne at frelse sig, ligesom og at de under bemeldte Samtale bleve enige om at Heden, saafremt Mor- tensen skulde falde paa at forlange, at ogsaa Pigerne skulde

dræbes, skulde sige, at det ikke var nødvendigt, da han var vis paa at de sov.

Den af Baad i Forhør af 24de April f. A. afgivne Forklaring gaaer ud paa, at Mortensen fra først af havde paastaet, at Johansen og dennes Kone, samt Pigerne i ethvert Tilfælde skulde dræbes og Gaarden derefter stiftes i Brand, men at de andre, navnlig Baad og Heden, ivrigt havde modsat sig dette og endelig kun indvilliget deri under Forudsætning af at Gjerningen ikke paa anden Maade kunde fuldføres eller det blev nødvendigt for deres Sikkerhed, hvorved dog bemærkes, at Baad i Forhør af 25de April f. A. har paastaet, at Birnæs havde med Mortensen aftalt, at Johansen og Kone i ethvert Tilfælde skulde dræbes, men at han selv og Heden havde truffet Aftale om at Sidstnævnte skulde for Mortensen angive, at Pigerne sov, for at ikke ogsaa disse skulde blive dræbte. I samme Forhør modificerede Baad nysnævnte Forklaring derhen, at Mortensen vel havde omtalt, at Johansen og Kone i ethvert Tilfælde skulde dræbes og Gaarden antændes, men at han og Birnæs ingen- sinde havde samtykket deri uden under den forhen omhandlede Forudsætning; og at de ikke havde indvilliget i, at ogsaa Pigerne skulde dræbes, hvilket Baad end ikke vilde have hørt Mortensen fordre, hvorimod Baad og Birnæs talte med Heden om at han, hvis Mortensen forlangte saadant, skulde sige at Pigerne sov og at det ikke behøvedes; men derimod erklærede han, ikke at kunne mindes, at han og Birnæs have talt med Heden om at de skulde sørge for at Pige- kammerdøren ikke holdtes aflukket, hvis Gaarden blev antændt.

Heden har vedholdende benægtet, at Noget og navnlig Mortensen nogensinde har omtalt, at Johansen eller hans Kone skulde dræbes, og, næst at forsikre, at han aldrig har indvilliget deri eller paatænkt saadant, har han paastaet, at

han ikke i Forveien, in specie ikke paa Veien til Gjerningsstedet eller førend de trængte ind i Johansens Gaard, har hørt tale om at det var paatænkt at dræbe Folkene og sætte Ild paa Gaarden, og end ikke at have havt Formodning om at noget Mord var paatænkt, hvorhos han dog har indrømmet, at han, efterat have erfaret, at Johansen og Kone vare dræbte, vel kunde begribe, at det var Hensigten ogsaa at dræbe Pigerne, og at dette udfortes, da han gik ind i Bryggerstet, ligesom han ogsaa har erklæret at kunne huske, at der, da de fra Johansens og Kones Soveværelse gik ud i Kjøkkenet, blev talt noget, men at han, skjøndt han gjerne vil antage, at Ordene baade fra de Andres og fra hans Side faldt saaledes som hine have forklaret, ikke med Sikkerhed kan erindre dette. Da han saae at der blev bragt Halm ind i Kjøkkenet, begreb han vel at det var Hensigten at afbrænde Gaarden; imidlertid fraraadede han hverken Pigerens Drab eller Ildspaaførelsen, men forholdt sig i saa Henseende aldeles passiv.

Under de stedfundne Confrontationer har nærmere Overeensstemmelse mellem de Bedkommendes Forklaringer ikke været at tilveiebringe, hvorved dog bemærkes, at Mortensen under en i Forhør af 4de Juni f. A. foretagen Confrontation har erklæret, at det i det Mindste var hans Hensigt, at Johansen og dennes Kone i ethvert Tilfælde skulde dræbes og Gaarden afbrændes, og at han ogsaa har staaet i den Formening, at de Andre deri havde samtykket, saa at han, hvis det ikke var Tilfældet, maa have misforstaaet dem, hvorhos han i Forbindelse dermed har yttret, at det forekommer ham, at der ogsaa i Forveien havde været Tale om at tillige Pigerne skulde dræbes, men at han ikke med Bestemthed tør paastaae dette.

Bed en af Districtslæge N. C. Møller og Stadslæge N. Møller, hvilken Sidste den 22de Marts f. A. havde fore-

taget et foreløbigt Syn over de paagældende Liig, d. 24de s. M. affholdt Obductionsforretning er Følgende oplyst.

Jørgen Johansens Liig var meget forbrændt, især paa alle Extremiteterne; det høire Laar var aldeles overbrændt og Ansigtet reent forfullet, og det var umuligt at bestemme, hvilke Læsioner, der i levende Live vare tilføiede ham paa disse Steder. — Paa den høire Arm syntes at være Sugillationer og paa Brystbenet fandtes et longitudinairt Saar paa 1½ Tommes Længde, med saa skarpe Kanter, at det maatte vække Mistanke om at det var skaaret eller et Stifsaar og ei en Folge af Ildens Paavirkning. Efterat Haaret, der var stærkt sammenklisset af koaguleret Blod, var borttaget paa hele Baghovedet, som ikke var forbrændt, fandtes der 7 Saar af forskjellig Størrelse, alle tydeligt frembragte ved et skarpt eller skærende Instrument, og navnlig syntes de 3 af dem at være frembragte med et skarpt 3-kantet Instrument. Den ydre Drengang fandtes opfyldt med sammenløbet Blod. Efterat Integumenterne over hele Hovedet vare bortpræparerede, udflød sort Blod igjennem 2 smaae Huller paa venstre Side af os occipitis, hvilke Huller dog ikke kunde antages at være en Folge af udvortes Bold, men vistnok vare tilstede for gjennemgaaende Arterier. — Da Hjernefalken ved Saugen var borttaget, fandtes udvendig liggende paa høire Side af dura mater en ei ubetydelig Mængde rødagtig blod Substant, som ffjønnedes at være ved Barmen indtørret Blod, og en lignende Masse, men i ringere Mængde, saaes ogsaa indenfor dura mater paa samme Side beliggende paa selve Hjernen. I dens Ventikler var lidt Vand; dura mater var ganske heel og ubeskadiget. — Da Brysthulsheden var aabnet, fandtes i begge Hjertekamrene meget tykt, flydende Blod og Lungerne paa begge Sider vare stærkt opfyldte af sort, skummende Blod. I Underlivshulsheden saaes intet Abnormt.

Med Hensyn til dette Liig have Obducenterne afgivet følgende Conclufum: Tungen af de fremhævede udvortes Læstioner, der ffjønnedes at være frembragte ved et ffærende Instrument, kunne antages at have været dødelige, hvorimod dette viftnof maa erkjendes at have været Tilfældet med Hensyn til de langt betydeligere, som Ilden har frembragt. Ei heller kan dette siges om de Abnormiteter, fom, efterat Hjerneskallen var borttaget, gave sig tilffjende indenfor samme ved ansamlet Blod, faavel indenfor, fom udenfor den haarde Hjernebinde, thi hvorvel denne indvendige Befkadigelse rigtignof tyder paa, at ogsaa Slag maae være anbragte mod Hovedet med en vis Kraft, er den dog iffe faa betydelig, at den under alle Omftændigheder maatte have Døden til Følge. Det bliver allerede heraf fandsynligt, at Livet, om endog noget deprimeret ved forudgaaende Gemysbevægelfer af Brede og Stræk, ved Stif og Slag paa Hovedet, et iffe ubetydeligt Blodtab og en udtraadt Blodmasses Tryk paa Hjernen, dog ei har været aldeles udfuffet da Ilden begyndte at virke paa Legemet, hvorpaa en Bestyrkelse kunde findes, faavel ved at der paa den høire Arm syntes at være Sugillationer, thi hvorvel Hudens decolorerede Udfeende nærmest henpegede paa dens sugillerede Tilftand, er det dog meget muligt, at det har været rumperede Brandblærer, fom iffe kunne fremftaae ved Ilds Paavirkning paa et dødt Legeme, men fordre tilftedeværende Vitalitet for at kunne komme tilffyne; fom ved, at der i begge Hjertekamre fandtes meget tykt, flydende Blod, og at Lungerne paa begge Sider vare stærkt opfyldte af fort ffummende Blod, idet nemlig diiffe Tilffyneladelfer iffe flaae i nogen umiddelbar Forbindelfe med det ubetydelige udvendige Saar paa Brystet eller de 7 lignende, fom findes paa Hovedet, men tyde hen paa en anden Årsag, og da vel paa at Livet tilffidft kan være udfuffet ved

Dvælning, og i saa Tilfælde Døden uden tvivl foraarsaget ved de Legemet omspændende og Aandedrættet forhindrende Vær.

Jørgen Johansens Hustru, Ane Andersbatters Legeme var ligeledes meget forbrændt, især paa høire Side, men Ansigtet var dog ikke forfullet, saa at det endnu tydeligt kunde sees, at en stor Mængde Blod var udflydt af Næse og Mund. Da Stadslæge Møller d. 22de Marts foretog den ovenfor omtalte foreløbige Besigtigelse af Liget, fandt han anbragt omkring dets Hals en Snor af Hysfings Tykkelse, der vel da laae løs, fordi den var overbrændt, men som tidligere maatte antages, efter dens Omkredsens Størrelse at domme, at have været fast sammensnøret om Halsen, og sammenbunden med en Knude, hvori var indbefattet en Lok af hendes Hovedhaar. — Ansigtet var stærkt oppustet, Tungen fremskudt mellem Tænderne, og ved Indsnit i Ansigtets Hud og Muffler saaes mørkt Blod at være udtraadt i Cellulosa; og endnu kunde tydeligt ffjønnes den Impression i Huden, som Snoren, der havde været anbragt om Halsen, havde efterladt sig. — Ved at gjennemskære Hovedets udvendige Bedækning, saaes paa et Sted, omtrent midt paa Tøsen, at Blod var udtraadt i den nærmest Hjernefalken liggende Cellulosa, uden at der dog i den udvendige Hud fandtes nogen dertil svarende Beskadigelse. — Efterat Hjernefalken var gjennemsaaget og borttaget, fandtes mellem denne og dura mater et Par Spisestefulde tyndt Blod-Extravasat, men især gjorde det sig kjendeligt, at Hjernemassens Overflade og dens hele indvendige Masse var meget stærkt injiceret med Blod. — Da Brysthulheden var aabnet og Hjertet gjennemskåret, saaes en ikke ubetydelig Mængde Blod i begge dets Kamre; Lungerne vare, i Henseende til deres Udseende og den Blodmængde, de ved Gjennemskæringen fremviste, omtrentlig af naturlig Bessaffenhed. — Underlivet, der aabnedes, frembød intet Mærkeligt. Odbucenternes Con-

clusum med Hensyn til dette Liig gaaer ud paa, at det er utvivlsomt, at den Ane Andersdatter, Johansens Hustru tilsoiede Bولد er skeet ved en om hendes Hals saa fast anbragt Strikke, at Døden derefter er indtraadt ved Dvaelning, hvorfor taler, foruden den om Halsen efter Døden forefundne Strikke, de paa denne Dødsmaade sædvanligst forefundne Tegn, saasom Blodflod af Næse og Mund, Blodudtrædning i Ansigtets Celleræy, forbunden med sammes Oppustelse; mellem Tænderne fremstødt Tunge; Impression i Huden omkring Halsen, som en Følge af den der fast anbragte Strikke, og endelig Blodkongestionerne til Hovedet, der gave sig tilkjende saavel udvendig et Sted over Isen, som især indvendig, deels ved et Blodextravasat mellem den haarde Hjernehinde og Hjerneskallen, deels ved at Hjernemassen overalt indvendig var meget stærkt injiceret med Blod. — Hun maa antages at have været fuldstændigt død forinden Ilden begyndte at paavirke hendes Legeme.

Tjenestepigen Ane Kirstine Madsdatters Liig var aldeles forfullet eller opbrændt, med Undtagelse af truncus, Halsen og basis cranii. — Om Halsen fandtes hængende en Hue, hvis Baand vare forbrændte, men i hvis Hul saaes endeel Blod. Da Brysthulheden var aabnet, fandtes Hjertets Kamre opfyldte med noget Blodvand. Lungerne indeholdt en Portion skummende Blod, men vare isøvrigt naturlige, og i Underlivet var intet at bemærke. — For hendes Bedkommende indeholder Conclusum, at det paa Grund af Ligets forbrændte Tilstand var umuligt at give nogen paalidelig Oplysning om hvorvidt der er øvet ydre Bولد mod hende, men at hun kan have lidt større eller mindre, om end ingen dødelig, Overlast førend Ilden fortærede hende, synes at fremgaae af, at der i hendes Hue tydeligt saaes en Ansamling af Blod, og det ikke er let at begribe, hvorledes det der skulde være fremkommet, uden som Følge af en Hovedbeskadigelse, den være nu af større eller

mindre Betydenhed, hende tilføiet i levende Live; thi af Ildens Indvirkning alene, det være sig paa det døde eller levende Legeme, kan dette Blod ikke være fremkommet. — Da ingen dødelig Væstion er foresundet paa Liget, ligger det vistnok nærmest at antage, at hun er brændt levende, men paa Grund af Omstændighederne er det umuligt med Visshed at afgjøre, om ei nogen voldsom Behandling har udsluffet hendes Liv forinden Ilden tog fat paa hendes Legeme.

Paa Tjenestepige Ane Margrethe Andersdatters Lig vare Extremiteterne, Hovedet og Brystcaviteten ganske opbrændte eller forfullede paa Hjertet nær, som dog af Varmen var aldeles indtørret; men om Halsen opdagedes ved en nærmere Undersøgelse Revningerne af et fingertykt Reeb, med en paa samme anbragt Kobeknude, som havde omsluttet den, og at dette har været meget fast, kunde paa den høire Side af Halsen skjønnes af den dybe Fure, det der havde efterladt. — Underlivet blev aabnet, men dets Indvolde vare saa forstegte og haarde, at det ikke tillod nogen nøiagtigere Undersøgelse.

Med Hensyn til hendes Lig gaaer det afgivne Conclusum ud paa, at det ikke lader sig afgjøre, om hendes Ombringelse ved den om Halsen anbragte Striffes Sammensnoring har været blot attenteret eller virkelig er fuldført, da netop de Dele af Legemet, paa hvilke ellers sikkre Tegn paa Død ved Dvæling pleie at vise sig, vare aldeles opbrændte eller forfullede.

I Betænkning af 6te November f. A. har det kgl. Sundheds-Collegium yttret, at det maa være enigt med Obducen-terne i de Resultater, hvortil de som Folge af de anstillede Undersøgelser ere komne, med den Bemærkning, at Spørgsmaalet, om den mod de Afdøde øvede og konstaterede Vold kan antages at have frembragt Døden forinden Ligene bleve brændte, ikke for Jørgen Johansens, Ane Kirstine Madsdatters og Ane Margrethe Andersdatters Bed-

fommende kan besvares med den forønskede Bestemthed paa Grund af de i de respective Liig af Forbrændingen anrettede Forstyrrelser.

Af de Penge, hvilke de Paagjældende tilvendte sig, er kommet tilstede noget over 900 Rbd. — I Anledning af den Jørgen Johansens Gaard overgaaede Ildbrand er af Landbygningernes Brandforsikringsfond udbetalt i Brand-Erstatning 1178 Rbd. og af de mindre Landeiendomsbesidderes Brandforsikringselskab i Lolland-Falsters Stift 1140 Rbd. 1 Mk. 8 St.

Endvidere er det ved egen, med de iøvrigt fremkomne Oplysninger stemmende Tilstaaelse bevist, at Arrestanterne Hans Jacob Mortensen, Mads Jensen Birnæs og Mads Rasmussen Heden, samt afdøde Morten Olsen Baad have i Forening Ratten mellem d. 30te og 31te Januar f. A. forøvet et Indbrudstyveri i en i Nærheden af Hovedbygningen paa Grevskabet Knuthenborg værende muret Hvælving, som, navnlig af Inspecturen ved bemeldte Grevskab, Kammerraad Laurig Peter Petersen, afbenyttedes til Opbevaring af Penge og Documenter, og fra hvilken en Dør fører ind til en som Contoir afbenyttet Stue, hvorfra en Dør gaaer til et andet Bærelse, der ved en Gang adskilles fra et Contoir, som er i Forbindelse med Kammerraad Petersens Beboelsesleilighed. — Planen til dette Tyveri udgik fra Mads Jensen Birnæs, der var bekendt med Localiteterne da han havde tjent hos en tidligere Inspecteur ved Grevskabet og i sin Tid havde været behjælpelig ved Opbygningen af den nævnte Hvælving. — Allerede tidligere havde de, i Forbindelse med Arrestanten Nr. 7, Anders Jensen Birnæs, som var indviet i Planen, en Aften begivet sig hen til Stedet for at begaae Forbrydelsen, men deels fordi det var for lyst, deels fordi Kammerraad Petersen i det Samme kom

fjørende hjem, opgaves Udførelsen, hvorimod det aftaltes, at den senere skulde iværksættes, og ved samme Leilighed bestemtes det, at Anders Birnæs, hvem Mortensen ikke vilde have med som Deeltager, da han ikke havde Tillid til ham, ikke skulde være med ved Udførelsen, men alligevel have Andeel i hvad der maatte blive taget. — D. 30te Januar f. A. begave de 4 Andre sig, forsynede med 2 Jernstænger og et Huggejern, til Gjerningsstedet, hvor de ankom Kl. omtrent 12 om Natten. — Der var da endnu Lys i Kammerraad Petersens Sovekammer, men det blev fort efter sluffet og da Alt var stille gjennembrøde de ved Hjælp af de ovennævnte Redskaber Muren ind til Hvælvingen, hvorefter Mortensen og Mads Birnæs krøb derind, medens de 2 andre holdt Vagt udenfor. Efterat have tændt et medbragt Lys, som fastgjordes paa et i Hvælvingen staaende Bord, opbrøde de en Jernliste, i hvilken de fandt en mindre Kasse, der blev bragt udenfor tilligemed en anden Kasse, som de foresandt efter at have opbrudt en tredie, hvori der ikke var andet end Papirer. — De tvende Kasser, der vare bragte ud, opbrøde de i et ved Hvælvingen værende Skuur, men i den ene var ifkun Papirer, af hvilke de ingen medtog, hvorimod de i den anden foresandt omtrent 250 Rbd. i Smaamynt og begave sig dermed hjem til Mads Birnæs's Bopæl, hvor Pengene deeldes mellem dem, saaledes at Anders Birnæs, der havde Kundskab om at Tyveriet var blevet begaaet, senere erholdt som sin Anpart 12 Rbd.

Hans Jacob Mortensen er desuden ved egen Tilstaaelse overbeviist at have gjort sig skyldig i en stor Mængde andre Forbrydelser, iblandt hvilke udhæves:

a) Et Natten mellem den 9de og 10de August 1837, i Forening med Arrestanten Nr. 16, Rasmus Hansen og Baad forøvet Indbrud hos Gaardmand i Thiersted, Claus Christiansen, hvilket de iværksatte ved at udbryde et Bindue

i Storstuen og derefter at stige ind i denne, hvor Claus Christiansen havde sit Natteleie. — Efterat denne var vaagnet ved at en Skuffe i en sammesteds staaende Dragkiste opluffedes og han havde reist sig overende i Sengen, kom Rasmus Hansen hen til denne, forsynet med en Knippel, og forblev staaende der en Tidlang i en truende Stilling og imidlertid undersøgtes saavel de i den nævnte Stue værende Meubler, som et Hjørneskab i den tilstødende Dagligstue. Af Gjenstande, tilhørende Christiansen, skal iblandt Andet være borttaget en Uffe, hvori en Species og 1 Rbd., et Dver-Solvbeslag til en Tobakspibe og 2 à 3 Pd. Vys, hvorhos der skal være frastjaalet hans Søster Bodil Christiansdatter et Livbaand med Spænde, en Dragkistenogle, m. m., men ligesom Mortensen har erklæret, ikke at kunne erindre om der ved den omhandlede Veilighed borttoges noget, saaledes har Baad angivet, ikke at kunne huske, hvilke Ting der bleve stjaalne, og efter Rasmus Hansens Forklaring sagde Mortensen og Baad til ham, at de aldeles intet havde faaet.

b) Mortensen, Baad, Rasmus Hansen og Arrerstanten Nr. 22, Erik Olsen have Natten mellem den 22de og 23de November 1837 forsøgt at begaae Tyveri hos Amtsforvalter, Kammerraad Eller i Maribo, i hvilken Henseende det er oplyst, at de, efterat være fra den til det af Kammerraad Eller boende Sted hørende Hauge komne ind i Gaarden, ved at udtage endeel Steen af en Bæg ind til et Bærelse, hvor iblandt Andet en Pengekasse henstod, tilveiebragte en Abning, igjennem hvilken de stige ind i Bærelset, hvor de imidlertid ikke tilvendte sig Noget, navnlig fordi Pengekassen var for tung til at flytte den og de ikke kunde faae den opbrudt.

c) Et hos Gaardmand Paul Bæver i Vindeby for omtrent 15 Aar siden en Nat ved Midsummerstid begaaet Ty-

veri, have Mortensen og Erik Olsen udført paa den Maade, at de først gjennem et Vindue stege ind i Storstuen, hvor de opbrøde et Chatol, af hvilket imidlertid intet borttoges, og fra bemeldte Stue, hvorfra de paa Grund af en aflukket Dør ikke kunde komme til de andre Bærelser, gif de igjen ud igjennem Vinduet, og stege igjennem et andet Vindue ind i en Stue, hvorfra der var Afgang til den, i hvilken Paul Bæver og hans Moder havde Natteleie; i den førstnævnte borttoges en Lægel, hvori var nogle Potter Brændeviin, og i den sidstnævnte et lille Hængeskab, der senere fandtes i Nærheden af Bævers Gaard opbrudt og hvoraf efter hans Døggivende var udtaget 7 à 9 Rbd., et Spil Kort, en Fiil og en Magnet, hvorved bemærkes, at Arresteranterne ikke have kunnet meddele noiagtig Dplysning om hvad de tilvendte sig og at de navnlig have erklæret ikke at kunne mindes, at de 3 sidstnævnte Ting bleve stjaalne, samt at Mortensen har antaget, at det Pengebeløb, som de tilvendte dem, iffun udgjorde 6 à 7 Rbd.

d) Ifølge Aftale om at begaae Tyveri hos Gaardmand Jens Hansen Baad af Maglemer indfandt Mortensen, Morten Olsen Baad, Rasmus Hansen og Erik Olsen sig ved hans Gaard Natten mellem 2den og 3die December 1837 og udtog et med Stifter fastgjort Vindue i Kjøkkenet, hvor en Tjenestepige sov og i hvilket Baad steg ind, hvorefter han aabnede en Dør for de Andre. Fra Kjøkkenet gif de ind i den tilstødende Dagligstue, hvor Gaardmand Baad med Hustru, Datter og Svigerinde havde Natteleie. — Det var bestemt, at Baad og Olsen skulde passe paa Gaardmand Baad, medens Tyveriet udførtes, hvilket dog ikke blev iværksat, da Gaardmand Baad, vækket af sin Kone ved hendes Ud- raab, at der var Nogen i Stuen, foer ud af Sengen og greb et Spyd, hvorefter der opstod en Kamp, i hvilken ogsaa Gaard-

mand Baads Tjenestefarl Hans Jensen kom til at deeltage, efterat Forstnævnte havde bragt Rasmus Hansen, der holdt paa Døren ind til det tilstødende Bærelse, hvor Hans Jensen havde Natteleie, til at slippe Døren og det saaledes blev muligt for Hans Jensen, der var vaagnet ved Larmen og havde forsynet sig med en Dre, at komme ind i Dagligstuen. Det lykkedes imidlertid alle de Vaagjældende at undløbe. Paa en i Dagligstuen staaende Kiste blev der fundet Brud, men den var ikke blevet aabnet.

e) Natten mellem d. 15de og 16de Mars 1838 have Mortensen, Rasmus Hansen og Erik Olsen begaaet et Indbrudstyveri hos nu afdøde Kjøbmand i Mariboe Hørup. Efterat være gaaede gjennem dennes Hauge og et Garverie, brøde de fra Yorten Hul i en Bæg, der gif ind til Boutiken, hvorfra de igjennem en Gang begave sig ind i Hørops Soveværelse. Han vaagnede imidlertid og da han flere Gange havde spurgt, hvem der var, gif Mortensen og Olsen hen til hans Seng og Sidstnævnte greb ham fat om Halsen, og da Hørup fik Leilighed til at skrige, kastede Mortensen en Dyne over hans Hoved, men da Hørops Søn kom til undveeg Arrestanterne uden at der blev bortstjaalet mere end 18 à 19 Sk., som Hansen havde tilvendt sig af et Chatol, som han havde opbrudt. Efter hvad navnlig Sidstmeldte og Mortensen have forklaret var Hensigten blot at holde Hørup i Sengen, medens Tyveriet forøvedes, men ikke at tilføie ham videre Bold.

f) Mortensen har Natten mellem den 24de og 25de December 1838 begaaet et Tyveri hos Kjøbmand D. P. Kølle i Mariboe, i Henseende til hvilket Mortensen har forklaret, at han, uden at kunne erindre om han fandt Døren til Kjøfkenet aaben eller stæeg derind igjennem et Bindue, gif fra Kjøfkenet igjennem en Stue ind i Contoiret, hvorfra han medtog en lille Pult, som han bragte ud i Gaarden og opbrød der.

Han satte sig i Besiddelse af de i den værende Penge, som efter hans Dypgivende ikke oversteg et Beløb af 30 Rbd., medens Kjøbmand Kølle, der ikke med Bestemthed har kunnet fastsætte Summens Størrelse, har antaget, at der var omtrent 50 Rbd., hvorhos Kølle ved samme Veilighed vil have mistet en Sølvs-Medaille, af Værdi circa 1 Rbd. 2 Mk., hvilken Mortensen imidlertid ikke har kunnet erindre at have taget.

g) I Forening med sin under Sagens Drift afdøde Hustru, Nr. 5, Tiltalte Cathrine Jørgensdatter har Mortensen en Nat i Naret 1840 hos den ovenfor omhandlede Gaardmand Jørgen Johansen forøvet et Indbrud, som iværksattes paa den Maade, at Mortensen, efterat have forvisset sig om at alle Folkene vare gaaede tilfængs, udbrod en Bæg ind til Storstuen, hvorfra han, efter først at have bundet den ind til en tilslødende Stue forende Dor, ved sin Kones Hjælp udbrød en Kiste, som han opbrød og af hvis Indhold de tilvendte sig foresundne rede Penge circa 80 Rbd., en Badmels Kjole og et Stykke Badmel, tilsammen af Værdi 4 Rbd., hvilke tvende sidstnævnte Gjenstande dog siden bortkastedes og kom tilstede.

h) Natten mellem d. 22de og 23de Januar 1841 har Mortensen i Forening med Arrestanten Nr. 19, Jørgen Larsen forøvet Indbrudstyveri hos Kjøbmand Midlerkamp i Nakkov. — De satte en af dem medbragt Stige til et foroven med Jernpigge forsynet, noget over 4 Alen høit Plankeværk, over hvilket Mortensen steg ned i Gaarden, hvorefter han indtrykte en Rude i et Bindue og steg ind i Boutiken, hvor han opbrød en Pult og af denne, samt af Disken udtog endeel Penge, og forøvrigt satte sig i Besiddelse af forskjellige Effecter. — Efter at Mortensen havde benyttet Stigen, begav Larsen sig bort med den og indhentedes paa Veien af Mortensen. Efter Midlerkamps Dypgivende blev der

borttaget circa 40 Rbd. i Penge, et Stykke blaat Klæde, nogle Stykker Bomuldstoi, en Soloskee og tvende Guldbberloffer, og han har ansat Værdien af de ham, foruden rede Penge, fra vendte Gjenstande til 160 Rbd., hvorimod Mortensen, der ikke med Bestemthed har funnet erindre hvormange Penge han borttog, ikke har villet erkjende, at have i det Hele sjaalet mere end til en Værdie af i det Høieste 100 Rbd. — Larsen har erklæret, ikke at vide hvad der blev sjaalet og fik af Mortensen som sin Anpart kun Klæde til en Frakke og et Par Beenzklæder.

i) Et andet natligt Indbrudstyveri har Mortensen for endeel Aar siden udført i Forening med ovennævnte Jørgen Larsen og Arrestanten Nr. 13, Søren Henrik Jørgensen Seiffert hos Gaardmand i Klønge, Niels Nielsen Vorse, uden at nærmere Oplysning om Tiden har funnet tilveiebringes, idet Vorse har angivet, at det var flere Aar efterat Seiffert i Aaret 1813 var bleven straffet for Tyveri, men denne og Mortensen have paastaet, at det var førend bemeldte Aar og Jørgen Larsen har erklæret, at det ikke er ham muligt at erindre naar det blev begaaet. Det iværksattes saaledes, at Mortensen indtrykkede en Rude i et Vindue, som aabnedes, hvorefter de steg ind i en Stue, fra hvilken de begave sig ind i en anden, hvori Gaardmand Vorse og Familie sov. — Her satte Mortensen og Larsen sig i Besiddelse af en Kiste, som de igjennem et Iddie Bærelse og Kjøkkenet bare ud paa en Mark, hvor de opbrøde den, af hvilken udtoges i rede Penge 2 à 3 Rbd., hvorimod de ikke tilvendte dem noget af Kistens øvrige, af Klædningsstykker bestaaende Indhold.

k) For omtrent 11 Aar siden har Mortensen en Aften, da han og Seiffert havde været kjørende til Rødbye, paa en udenfor denne Bye beliggende Mølle frastjaalet Møller

Christensens Enke, Ane Pedersdatter nogle Sække med Meel, hvilket Tyveri han udførte paa den Maade, at han ad en Høsthauge trøb op paa Møllen og oplukkede den øverste Lem, som efter hans Forklaring stod aaben, men efter Christensens Enkes Udsigende indvendig var forsynet med en Krog, der maa være blevet aftaget. Det Stjaalne transporterede han bort igjennem den nederste Dør paa Møllen. Han har forøvrigt forklaret, at Tyveriet foregik medens Seiffert holdt udenfor med Bognen, hvorimod Sidstnævnte har udsagt, at Mortensen under deres Ophold i Rødbye gif en kort Tid bort derfra, og imidlertid havde hensat tæt ved Veien paa Møllebakken 2 à 3 Sække med Meel, som han havde stjaalet paa Møllen og at de paa Hjemtouren holdt her, hvor Mortensen uden Seifferts Hjælp lagde Sækkene paa Bognen. Christensens Enke har erklæret, at der, saavidt hun kan mindes, savnedes 4 Sække med Meel, hvorimod Mortensen har angivet, ifkun at have taget 2 Sække. Værdien er ansat til 6 Rbd. pr. Sæk.

l) Mortensen og Erik Olsen have, uden at nærmere Oplysning angaaende Personen, hos hvem, eller Tiden, da det blev begaaet, har kunnet tilveiebringes, end at det var forend Aaret 1842, forøvet et Tyveri hos en Gaardmand i Thorebye, til hvis Beboelsesleilighed de skaffede sig Udgang ved at stige ind igjennem et Vindue og hvor Olsen tilvendte sig 24 Sk.

m) I Forening med Olsen har Mortensen en Nat i Forsommeren i Aaret 1838 forsøgt Tyveri hos Kjøbmand Salomon Abrahamsens Enke Beathe Lazarus i Rødbye. Det har ikke kunnet oplyses om Mortensen steg ind igjennem et til Kjøkkenet hørende Vindue eller gif ind i Kjøkkenet igjennem en aabenstaaende Dør, men Olsen har paastaet at han gif ind igjennem denne, uden at han forøvrigt

veed om Mortensen havde aabnet den efter først at være stegen ind gjennem et Vindue. Fra Kjøkkenet begave de sig til det Bærelse, hvor hun sov, men da hun, der vaagne, fik tilfaldt sin i et tilstødende Bærelse liggende Broder, undvege de uden at tilvende sig noget, i hvilken Henseende bemærkes, at de have benegtet at have borttaget nogle Røgler, som Abrahamsens Enke ved den omhandlede Leilighed vil have mistet.

n) Mortensen har forøvet et Tyveri hos Slagter Jens Christensen Grøeboe i Nodbye, hvilket, saavidt Grøeboe har kunnet erindre, blev begaaet Natten mellem d. 31te December 1843 og 1ste Januar 1844. Arrestanten Nr. 17 Thomas Lafrenz havde efter sin Forklaring under en Samtale med Mortensen, som yttrede at han vilde begaae Tyveri hos Grøeboe, gjort Mortensen bekendt med Localiteterne og navnlig underrettet ham om, hvor Dørene og Bærelserne vare, og det var Aftalen, at Lafrenz skulde have Halvdelen af det, Mortensen tilvendte sig ved Tyveriet. Mortensen har udsagt, at han efter Sengetid, omtrent Kl. 11, gif igjennem en uafslaaet Bagdør ind i en ligeledes uafslaaet Stue, hvor han tilvendte sig et til 5 Rbd. vurderet Tombaksuhr, og af et Chatol, hvori, saavidt han mindes, Røglen sad, borttog circa 40 Rbd., hvorimod Grøeboe har opgivet, at der foruden Uhret blev frastjaalet ham 50 à 60 Rbd., samt endeel Kjød og Talg.

o) Ifølge en i Forveien truffen Aftale om at forøve Tyveri hos Gaardmand Hans Jensen i Naarup og Gaardmand Rasmus Christoffersen i Saunsoe gjorde Mortensen og Thomas Lafrenz d. 27de Martz 1845 om Aftenen omtrent Kl. 10 Forsøg paa Indbrudstyveri i fornævnte Hans Jensens Gaard, hvis Beboere vare gaaede tilfængs, i det en Vinduesrude indtryffedes i den Hensigt, derved at faae

Afgang til at stjæle, men da en Karl, der laae i det Værelse, hvortil Vinduet horte, vaagnede og stod op, forsoiede de sig bort og begave sig til Kasasmus Christoffersens Gaard, hvor de, efterat have indtryffet en Rude i et til Storstuen hørende Vindue og aabnet dette, steg ind og tilvendte sig af et Chatol, som opbrødes, endeel Penge, hvis Beløb skal have udgjort omtrent 200 Rbd. — Anviisningen til at begaae Tyveri hos de ovennævnte Jensen og Christoffersen blev givet af Arrestanten Nr. 18 Jens Stephen Hansen, der meddeelte Dplysning om Localiteterne og navnlig gav Underretning om at Christoffersen havde sine Penge i Storstuen, hvilket Hansen antog, fordi Christoffersen, da Hansen engang laante nogle Penge hos ham, gif ind i bemeldte Stue for at hente dem. Det var Hansen bekendt, hvorledes Tyverierne tilsigtedes udførte, og da Mortensen og Lafræng begave sig hen for at iværksætte dem, ledsagede han dem indtil en Bei i Nærheden af Jensens Gaard, hvor han skiltes fra dem.

p) En Nat i Maret 1845 have Mortensen, Seiffert og Arrestanten Nr. 20 Hans Hansen Willer forøvet et Indbrudstyveri hos senere afdøde Aftægtsmand Lars Hansen i Skovlænge. Efterat en Rude i et Vindue var bleven indtryffet, steg de ind og Mortensen aabnede et Chatol i den Stue, hvor Lars Hansen og Hustrue havde deres Natteleie. Disse vaagnede og rettede adskillige Spørgsmaal til ham, hvilke han besvarede saaledes, at de antog at det var deres Son, og først da han var gaaet ind i et tilstødende Værelse og de horte Larm i dette, stode de op og tændte Lys, hvorefter de da saae at der var begaaet Tyveri. Af Chatollet blev der bortstjaalet omtrent 5 Rbd.; i en anden Stue borttoges 5 Pd. spundet Uldgarn og fra et Spisefammer 5 Pd. Smør og 2

Oste, hvilke Gjenstande tilsammen ere ansatte til en Værdie af 5 Rbd.

Q) Et natligt Indbrudstyveri, som nogen Tid før Juul 1845 blev forøvet hos Huusmand Peder Andersen Bæver i Læssøe, med Hensyn til hvilket Mortensen har afgivet en Forklaring, der gaaer ud paa at Jens Stephen Hansen, som var vel bekjendt med Localiteterne, først talte om dets Sværksættelse til Mortensen, der indvilligede deri og en Aften indsandt sig hos Hansen, hvorefter de fulgtes til Gjerningsstedet og ankom dertil omtrent Kl. 10. Beboerne gif iseng medens Mortensen og Hansen opholdt sig udenfor Stedet, og da det var blevet roligt og Hansen havde underrettet Mortensen om alle Forholdene, udtog Sidstnævnte et Vindue og steg, medens Hansen opholdt sig ved Siden af, ind i Storstuen, hvor han udtog Indholdet af flere Kister, i hvilke Nøglerne sadde, men iffun satte sig i Besiddelse af de forefundne rede Penge, hvilke efter hans Antagende udgjorde 40 Rbd. Da han igjen steg ud, var Hansen borte, men denne kom til ham den paafølgende Aften og erholdt Halvdelen af de sjaalne Penge. Hansen har tilstaaet at have givet Anvisning paa Tyveriet, i det han paa Mortensens Spørgsmaal, om han vidste Noget, der havde Penge og hos hvem der kunde begaaes Tyveri, nævnte Peder Andersen Bæver som den, der efter det almindelige Rygte havde Penge, hvorhos han har forklaret, at Mortensen en Aften noget efter kom til ham og opfordrede ham til at vise, hvor Peder Andersen Bævers Huus laae, hvori han samtykkede, men i Forbindelse dermed har Hansen udsagt, at han efterat have paavist Huset, som han ikke kom nærmere end paa 50 Skridt, strax gif tilbage, og at han hverken gav Mortensen Besteed om Localiteterne, der vare ham selv ubekjendte, eller havde Kundskab eller Formodning om hvorledes han vilde forskaffe sig Ud-

gang til Huset. For den af ham givne Anvisning vil han af Mortensen have erholdt 6 Species. Bestjaalne har ikke med Bestemthed kunnet opgive, hvormange Penge der ved det omhandlede Tyveri bleve fravendte ham, men antager at det var 70 à 80 Rbd.

r) Mortensen har været meddeelsagtig med Arrestanten Nr. 32 Christian Hansen Karlebye eller Kruckholm i Henseende til forstjellige Tyverier, ved hvilke der er frastjaalet Gaardmand Hans Madsen af Tillige, hos hvem Karlebye tjente, endeel Sæd. Borttagelsen iværksattes deels af Karlebye allene, deels af ham i Forening med Mortensen, ligesom Karlebye ogsaa har paastaet, at han undertiden, naar han om Aftenen gik tilfængs, har ladet Porten til Madsens Gaard staae paaklem og at Mortensen da om Natten har hentet Sæd, hvilket Sidstnævnte imidlertid har hencægtet at have været Tilfældet. Sæden, hvoraf noget af Karlebye selv bragtes til Mortensens Bopæl, solgtes siden og af Provenuet vil Karlebye have erholdt 9 Rbd. Karlebye har antaget, at der er fravendt Hans Madsen circa 4 Td. Sæd, nemlig omtrent 3 Tdr. Hvede og 1 Tde Havre, og dette, i Henseende til hvilket Mortensen intet har havt at erindre, har Bestjaalne formeent at kunne være rigtigt. Værdien af det Stjaalet er ansat til 18 Rbd.

s) Natten imellem den 27de og 28de November 1850 brøde Mortensen, Heden og Baad ind hos Gaardmand Morten Hansens Enke, Johanne Hansdatter i Haared, med hvis Beboelsesleiligheds Bestaanden Mortensen og Baad vare bleve gjorte bekendte af Heden, der desangaaende havde faaet Dplysning af en Person, som tidligere havde tjent der. Efterat en Rude i et Vindue til den Stue, hvor Johanne Hansdatter havde sit Rattede, var indtrykket og Hasperne aftagne, begave Mortensen og Baad

fig ind i Stuen, og medens Heden passede paa i Forstuen, og Baad holdt paa Johanne Hansdatter, der havde ligget vaagen da Indbruddet skete og hvem det paalagdes at forholde sig rolig, undersøgte Mortensen Skufferne i en Dragliste og et Chatol; og da deri ikke fandtes Penge, eftersaaes Sengen, hvoraf Johanne Hansdatter var staaet op. Da ei heller herved fandtes saadanne, grebe de, efter hvad hun har forklaret, hende i Halsen, stødte hende for Brystet og truede med at skyde hende, hvis hun ei skaffede Penge, i hvilken Henseende bemærkes, at Mortensen og Heden have udsagt, Forstuvænte, at han ikke kan meddele noget til Oplysning om hvorvidt saadan Bold er bleven udøvet imod hende, men at det i al Fald maa være skeet medens Baad var allene med hende, og Heden, at det er ham ubekjendt, at der er blevet tilføiet hende personlig Overlast. Ved den af hende ommeldte Udfærd vil hun have ladet sig bevæge til at tage en i et tilstødende Kammer, hvor Mortensen og Baad allerede vare gaaede ind, staaende lille Trakasse, for af den at give dem nogle Penge. Den snappedes imidlertid fra hende og de Paagjeldende løb bort med den, — hvori vare 2 Sølvbægre af Værdie 10 Rbd., endeel Gjeldsforfrivninger til et Beløb af circa 2000 Rbd. og 55 Rbd. i Penge, hvilke sidste borttoges, hvorimod Kassen med dens øvrige Indhold fandtes henkastet paa en Mark. Tillige vil Johanne Hansdatter have mistet 1 Rbd. 1 Mk., der henlaae i en Skuffe i Draglisten og noget Sukker.

Endnu maa specielt omtales det Forhold, Mortensen, i Forening med Heden og Baad, har udviist i Henseende til nogle Forbrybelsler, som det var paatænkt at begaae Natten mellem d. 3die og 4de December 1850. Efterat de havde truffet Aftale om at forøve Tyveri hos Gaardmand Niels Nielsen Porse i Klønge, og Gaardmand Jørgen Johansen

i Stobye, hvilke Tyveriers Udførelse skulde lettes ved at sætte Ild paa et Sted i Nærheden, i det Man vilde faae Veilighed til at begaae dem naar Folkene ilede til Brandstedet, havde, efter Baads Forklaring, Mortensen først bestemt at sætte Ild paa Ruddyerggaard, men da Heden og Baad fandt, in specie af Hensyn til Kreaturerne, at bemeldte Gaard ikke burde antændes, forandrede Planen forsaavidt, at Mortensen besluttede sig til ikke at sætte Ild paa meerbemeldte Gaard, men paa Fæstegaardmand Anders Nielsens ikke langt fra samme beliggende Gaard i Munkeløbe. Efterat Mortensen var gaaet bort for at paasætte Ilden, opholdt Heden og Baad sig i Nærheden af Porses Gaard, og da de, der havde seet ham gaae udenfor den, men igjen begiive sig ind og lukke Døren, havde bemærket at Ild var udbrudt, bankede de paa hos Porse, i den Tanke, at den ene af dem let vilde kunne holde ham og hans Kone, medens den Anden iværksatte Tyveriet, men uagtet gjentagen Banken og Anmodning om at lukkes ind nægtedes det, og de opgave da Planen, hvorefter de, ifølge hvad der er oplyst, begave sig til Mortensens Boepæl. Med Baads Forklaring stemmer i det Væsentlige den der er afgivet af Heden, som specielt har udsagt, at Mortensen først viste dem begge de Gaarde, i hvilke Tyverierne skulde begaaes, og derefter gif hen og paasatte Ilden i Anders Nielsens Gaard. Mortensen har erklæret, at Heden og Baads Forklaringer ere rigtige forsaavidt betræffer de paatænkte Tyverier, men har i Henseende til Ildpaasættelsen udsagt, at efterat han havde paaviist Heden og Baad Porses og Johansens Gaarde og forladt dem i Klønge, var Afstalen endnu, at han skulde sætte Ild paa Ruddyerggaard og han gif ogsaa hen imod denne i den Hensigt at udføre det, men just som han gif over Marken, saae han Ild udbryde i Anders Nielsens Gaard, uden at han

har nogen Formodning om hvorledes den er opstaaet, og saasnart han bemærkede denne Ild opgav han sit Forsæt at antænde Rудbierggaard, da det nu var blevet overflødigt. Han begav sig derfor lige hjem og sagde senere, saavel til sin Kone, som til Heden og Baad, at han havde paasat Ilden hos Anders Nielsen, da han ikke vilde at Kreaturerne paa Rудbierggaard skulde indebrænde; og i Forbindelse hermed har han erklæret, at forsaavidt Heden og Baad have forklaret, at han allerede forinden han skiltes fra dem omtalte, at han vilde sætte Ild paa Anders Nielsens Gaard, maa dette beroe paa en Misforstaaelse. I det der ifølge Foranførte ikke er tilveiebragt noget Beviis for at den Anders Nielsens Gaard overgaaede Ildbrand har staaet i Forbindelse med nogen Virksomhed fra Mortensens Side, og der ei heller i Henseende til de, som meldt, paatænkte Tyverier er foretaget Noget, hvorved et strafbart Forsøg kan antages at være indtraadt, bliver der ikke Spørgsmaal om med Hensyn til det her Omhandlede at paadrage Bedkommende Ansvar.

Mortensen, der er født d. 3die September 1802 og under 2de mod ham respective for at have solgt pantsatte Effecter og for Arvesvig anlagte Sager er bleven frifunden for Actors videre Tiltale, har ifølge den Kongelige Lands-Oversamt Hof- og Stads-Rets Dom af 5te December 1843 været straffet for ulovlig Omgang med Hittegods efter Fdg. 11te April 1840 § 58 med 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød. Som i det Foregaaende anført, er det, medens det ikke med Bestemthed har kunnet afgjøres, om den imod Jørgen Johansen, Ane Kirstine Madsdatter og Ane Margrethe Andersdatter forøvede Bold har fremkaldt Døden forinden Ilden angreb dem, oplyst, at Jørgen Johansens Hustrue Ane Andersdatter er berøvet Livet ved Dvælning med den om hendes Hals anbragte Strikke. Efter

hvad der ved de af Mortensen, Mads Jensen Birnæs og Baad afgivne Forklaringer er beviist med Hensyn til den, forinden de trængte ind i Jørgen Johannsens Gaard, om at stille ham og hans Kone ved Livet tagne Beslutning, der medfører at det paa hende begaaede Drab maa betragtes som overlagt, uden at det i saa Henseende kan komme i Betragtning, at Birnæs og Baad ifkun ville have havt ifinde at drabe hende under den i det Foregaaende omtalte Forudsætning, skjønnes Betingelserne for Anvendeligheden af Fdg. 4de October 1833 § 10 cfr. L. 6—9—12 at være tilstede, og efter hvad der er oplyst om Mortensens foregaaende Virksomhed vil han, in specie i Henhold til bemeldte Forordnings § 26, være at ansee efter de ovennævnte Lovbestemmelser med at have sit Liv forbrudt og at lægges paa Steile og Hjul.

Arrestanten Nr. 2 Mads Rasmussen Heden er, foruden hans i det Foregaaende omtalte Deelagtighed deels i det Natten mellem d. 21de og 22de Marts f. A. hos Gaardmand Jørgen Johannsen i Støbye iværksatte Indbrud, m. m., deels i det Natten imellem d. 30te og 31te Januar f. A. i den i Nærheden af Hovedbygningen paa Grevskabet Knuthenborg varende Hvalving forøvede Indbrudstyveri, overbeviist at have paa den Maade, som er anført ved Arrestanten Hans Jacob Mortensen, været deeltagig i den for dennes Bedkommende under Lit. s nævnte Forbrydelse. — Da han, uden at Beviis for det Modsatte er tilveiebragt, vedholdende har i Henseende til det i Støbye Passerede benægtet, at han nogensinde havde hørt omtale, at det var paatænkt at begaae Drab og sætte Ild paa Gaarden, og det ikke er godtgjort, at han har udviist nogen paa disse Forbrydelser rettet Virksomhed, vil hans Forhold ved den omhandlede Leilighed ifkun kunne qualificere ham til at fældes som skyldig i natligt Indbrudstyveri. Paa Grund heraf og med Hensyn til de andre ham

overbeviste Forbrydelse vil Fdg. 11te April 1840 § 12, 2det Membrum, være at bringe til Anvendelse, og skjønnes Straffen for ham, der er langt over criminel Lavalder og efter ved Høiesterets-Dom af 16de Mai 1836 at være iblandt Andet for Tyveri efter Fdg. 20de Februar 1789 § 1 tilfunden Straf af 18 Maaneders Forbedringshuusarbeide, er ved samme Rets Dom af 14de Marts 1845 anseet som for 2den Gang begaaet Hæleri efter Fdg. 11te April 1840 § 22 med 2 Mars lige Strafarbeide, at kunne bestemmes til Tugthuusarbeide paa Livstid.

I Henseende til Arrestanten Nr. 3 Mads Jensen Birnæs er det beviist, at han, foruden sin Deelagtighed i de Ratten imellem d. 21de og 22de Marts f. A. i Støbye begaaede Misgjerninger og i det Ratten imellem d. 30te og 31te Januar f. A. i Hvalvingen i Nærheden af Hovedbygningen paa Grevskabet Knuthenborg iærksatte Indbrudstyveri, har gjort sig skyldig i endeel andre Forbrydelse. Han har saaledes:

a) Ratten imellem d. 10de og 11te December 1848 sat Ild paa det ham tilhørende Huus paa Stibanken, i hvilken Henseende han har forklaret, at han, medens hans Hustru Klokken omtrent 2 om Ratten var staaet op og gaaet ud i Kjøkkenet med et af deres Børn, stod op og tændte et Lys, hvormed han gik ud igjennem en Dør, der førte ind til et endnu ufuldført Rum i Huset, hvorover der var Foder og satte Ild i dette, hvorefter han skyndte sig tilbage og sprang ifeng, men Ilden greb saa hurtigt om sig, at han og hans Kone maatte med Børnene skynde dem ud blot iførte deres Pinned. Huset afbrændte ganske. Af Landbygningernes Brandforsikringsfond erholdt han udbetalt 193 Rbd. og af de mindre Landeiendomsbesidderes Brandforsikringselskab i Vollandsskæfters Stift 393 Rbd. 4 Mk. 7 Sk.

b) den 16de Februar f. A. om Aftenen efter foregaaende Aftale med Arrestanten Nr. 6 Hans Pedersen Kaløe sat Ild paa dennes Huus i Stokkemark. Angaaende de nærmere Omstændigheder ved denne Forbrydelse har Mads Birnæs forklaret, at Kaløe, ved engang i Januar Maaned f. A. at beklage sig over at det var ganske umuligt for ham, der havde endeel Gjæld, at rede for sig, yttrede, at han haabede, hvis hans Huus kunde afbrænde, at kunne tjene noget paa Assurance-
 rummen, og derhos opfordrede Birnæs til at paasætte Ilden, hvorfor han tilbød at ville betale ham 20 Rbd. Der blev ikke ved den Veilighed truffet nogen fast Aftale imellem dem, men Søndagen d. 9de Februar f. A. bleve de enige om, at Birnæs skulde udføre Ildpaasættelsen den paafølgende Søndag, da Kaløe vilde tilligemed sin Kone tage bort fra sit Hjem, idet Birnæs gjorde det til Betingelse, at Kaløe skulde sørge for at Kreaturerne ikke vare hjemme, og det blev aftalt, at Kaløe skulde lade Døren til Forstuen staae aaben og at der i Sovestammeret skulde ligge Svovlstikker. Søndagen d. 16de Februar begav Birnæs sig til Kaløes Huus, hvor han ankom om Aftenen kl. mellem 8—9 og fandt Døren aaben. Han gik ind i Sovestammeret og tændte ved Hjælp af der forefundne Svovlstikker Ild i Sengenhalmen, hvorefter han gik til sit Hjem og Huset afbrændte. Under den d. 9de Februar stedfundne Samtale havde Kaløe sagt Birnæs, at han istedetfor at faae de 20 Rbd. contant, skulde hugge det nye Huus og derfor have i Betaling 50 Rbd., hvori de 20 Rbd. vare indbefattede, men senere meddeelte Kaløe ham, at en Anden havde tilbudt at hugge Huset for en billigere Betaling, i hvilken Anledning Birnæs yttrede, at Kaløe gjerne for ham maatte overlade Arbeidet til den Anden, og at hvis Kaløe vilde give ham noget, var det godt, men at dersom

han ikke fik noget, var det ligegyldigt, og han har nægtet senere at have modtaget Betaling.

En fra Birnæs's Forklaring noget afvigende har Kalø afgivet i Forhør af 7de Mai f. A., under hvilket han udsagde, at Birnæs, da han for denne beklagede sig over, at han ikke vidste, hvorledes han skulde bære sig ad med at klare sin Gjæld, svarede, at han kunde gjøre som Andre, nemlig brænde sit Huus af, naar han havde faaet sit Gods godt assureret, og da Kalø bemærkede, at det endnu ikke var assureret og at han heller ikke kunde besatte sig med Ildspaaføttelse, yttrede, at naar Godset var blevet assureret skulde han nok udføre det paa egen Risiko uden at Kalø derved skulde paadrage sig noget Ansvar. Hertil sagde Sidstnævnte, at naar Nogen, efterat Godset var assureret, vilde udføre det Dmtalte uden at han forud vidste det, vilde han gjerne godtgjøre Bedkommende derfor, hvortil Birnæs svarede, at han nok skulde udføre det uden Godtgjørelse. Henimod Slutningen af Januar Maaned fik Kalø sine værlige Effecter forsikrede i Tuglse og Møse Herreders Brandforsikringselskab for 434 Rbd. 5 Mk. I Forhør af 19de Mai f. A. vedblev Kalø sit Angivende om, at det var Birnæs, der foreslog at afbrænde Huset, skjøndt han indrømmede, at han tidligere havde tænkt paa at det var ønskeligt for ham, om han kunde faae det afbrændt, naar han kun ikke selv skulde gjøre det, men efterat Birnæs under et senere Forhør havde paastaet, at Kalø ligefrem spurgte ham, om han vilde sætte Ild paa Huset, da han ellers selv maatte gjøre det, nægtede vel Kalø at kunne erindre, at Ordene vare faldne saaledes, men erkjendte, at han ved den ommeldte Leilighed yttrede, at han vilde ønske at Nogen vilde gjøre det, og at det ogsaa er muligt at han har tilføjet, om Birnæs vilde gjøre det. Forøvrigt har Kalø erklæret, at han ikke havde sagt, at han vilde henlægge Svovlstikker i

Sovekammeret, og at det, hvis saadanne have været der, har været tilfældigt, hvorhos han har bemærket, at Grunden til at han overlod en Anden at hugge Huset, var Frygt for at vække Mistanke, naar han overdrog dette Arbeide til Birnæs. Af Juglse og Møse Herreders Brandforsikringselskab har Kaløe erhholdt udbetalt 187 Rbd. 4 Mk., hvorimod der ikke hidindtil er af Landbygningernes Brandforsikringsfond anvist nogen Brand-Erstatning.

c) Efterat Mads Birnæs og Baad, der vare vel bekendte med Localiteterne i Gaardmand i Neerønæs Jens Christoffersens Gaard og vidste at han havde sine Penge beroende i et Skab, der stod paa en Bænk i den Stue, hvori han og hans Kone sov, havde besluttet at forøve Tyveri hos ham, yttrede Baad, at de kunde forholde dem paa samme Maade, som Mortensen havde gjort i et Tilfælde, hvor han, for at sætte Baad og Heden istand til at udføre et paatænkt Tyveri, havde stiftet Ild paa en Bondegaard i Nærheden af det Sted, hvor Tyveriet skulde begaaes, i Haab om at Folkene skulde forøie sig til Brandstedet. Birnæs og Baad begave sig derefter den 14de December 1850 om Aftenen til Jens Christoffersens Gaard, og da de havde seet at Folkene endnu vare oppe, gif de til Gaardmand Jørgen Eggertsens et kort Stykke Wei derfra beliggende Gaard, hvortil de kom omtrent Kl. 10, og uden at have undersøgt om Beboerne vare gaæde tilsæns eller ikke, satte Birnæs, medens Baad stod udenfor en Humlehauge, igjennem hvilken Birnæs gif ned til Gaarden, ved Hjælp af medbragte Svovlstikker Ild i Tagstjægget, og saasnart den havde fænget, begave de sig atter til Jens Christoffersens Gaard. Her gif Baad hen til et Vindue og raable, om de ikke kunde see, at der var Ildløs, og da der ikke blev svaret, opholdt de dem et Dvarteerstid, hvorefter de gif hen til Forstuedøren, igjennem

hvilken de, som troede at Christoffersen var gaaet bort, havde i Sinde at gaae ind for at forøve Tyveriet, men da de, som de antog, horte Christoffersen tale inde i Stuen, opgave de Planen og gik hjem. — I Brand-Erstatning i Anledning af den Eggertsens Gaard overgaaede Ildbrand er af Landbygningernes Brandforsikringsfond udbetalt 1305 Rbd. og af Tuglse og Musse Herreders Brandforsikringselskab 1315 Rbd. 4 Mk. 12 Sk.

d) Natten efter 2den Pintsedag 1850 har Mads Birnæs og Baad hos Skrædder Hans Frederiksen i Stoffemærke begaaet et Indbrudstyveri, i Henseende til hvilket Anders Jensen Birnæs har udviiist saavel foregaaende som efterfølgende Medvirksomhed. Da Sidstnævnte vidste, at Skrædder Frederiksen eiede Penge, opfordrede han Mads Birnæs til at forøve Tyveri hos ham, og efter derom truffen Aftale henvendte Anders Birnæs, for paa den Maade at faae at vide, hvor Frederiksen havde sine Penge, sig til denne med Anmodning om at faae nogle Penge tillaans, og han erfarede da, at de laae under en i et Klædestab anbragt Skuffe, hvorom han meddeelte Mads Birnæs Underretning. Tyveriet iværksattes medens Frederiksen efter Indbydelse var nærværende ved et Gilde hos Anders Birnæs, og udførtes paa den Maade, at Mads Birnæs og Baad, efter først at have udtaget et Bindue, som de strax mærkede var det urigtige, da det førte ind til Sovestuen, udtoge et andet, og efterat være stegne ind, med et medbragt Stemmejern aabnede den paagjældende Skuffe i Klædestabet og satte sig i Besiddelse af de foresundne Penge, hvis Beløb efter Frederiksens Opgivende udgjorde 78 Rbd., men af Mads Birnæs er antaget iffun at have været 76 Rbd., uden at han dog har kunnet nægte Muligheden af at der var 78 Rbd., medens Baad iffe har kunnet opgive Summen noiagtigere, end at

der var mellem 70 og 80 Rbd. Af det Stjtaalne erholdt Anders Birnæs 20 eller 22 Rbd.

e) Mads Birnæs og Baad have i Forening Ratten mellem d. 20de og 21de December 1850 begaaet et Indbrudstyveri hos Forstnævntes Svigerfader, Huusmand Hans Nielsen Fuglebæk i Blands, hvorved der blev frastjålet ham endeel Penge, hvis Beløb ikke med Noiagtighed har kunnet oplyses, men som Mads Birnæs har opgivet til 40 Rbd., medens Fuglebæk har formeent at det var noget større, og hans Datter Birthe Hansdatter ligeledes nogle Penge, efter Birnæs's Opgivende 12 à 13 Rbd., ligesom der ogsaa borttoges et Par Uldstrømper, af Værdi 3 Mk., som vare ophængte udenfor Huset. Adgang til at stjæle Pengene skaffede de sig ved at udtage et med Stifter fastgjort Vindue i Storstuen, hvorefter Birnæs steg ind i denne og, medens Baad, der var den, som satte sig i Besiddelse af Strømperne, stod udenfor for at passe paa om der skulde komme Nogen, tilvendte sig Pengene, som henlaae deels i et i den nævnte Stue værende Chatol, deels i en sammesteds staaende Dragkiste, hvillie Meubler opluffedes med de til dem hørende Nøgler, der forefandtes.

Efter hvad der ved Arrestanten Hans Jacob Mortensen er anført i Henseende til det paa Gaardmand Jørgen Johansens Hustru Ane Andersdatter forevode Drab, vil Mads Jensen Birnæs, som er langt over criminel Cavalder og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, være at ansee efter Fdg. 4de October 1833 § 10 cfr. L. 6—9—12 med at have sit Liv forbrudt og at lægges paa Steile og Hjul.

Da Nr. 4, Morten Olsen Baad, som tidligere bemærket, er under Sagens Drift afgaaet ved Døden, bliver der for hans Bedkommende iffun Spørgsmaal om den hans Boe paahvilende For-

pligtelse i Henseende til Udredelse af Erstatning og Actionens Omkostninger, hvorom det Fornødne nedenfor vil blive bestemt.

Da Nr. 5, Hans Jacob Mortensens Hustru, Cathrine Jørgensdatter, ligeledes er under Sagens Drift afgaaet ved Døden, bliver der, idet der for hendes Bedkommende ikke er Tale om Udredelsen af nogen Erstatning, ifflun Spørgsmaal om at tilpligte hendes Boe i det Forhold, som i det Følgende vil blive fastsat, at udrede Actionens Omkostninger.

Hvad betræffer Arrestanten Nr. 6 Hans Pedersen Kaløe, der er født d. 6te Februar 1815 og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, da vil han, som Følge af hvad der ved Arrestanten Nr. 5 er anført angaaende hans Virksomhed i Henseende til den under Litr. b omhandlede Ildspaaføttelse, være at ansee efter Fdg. 26 Marts 1841 § 9 cfr. §§ 5 og 4 med en Straf, der ffjønes passende at kunne bestemmes til 8 Aars Tugthuusarbejde.

Foruden det Forhold, som Arrestanten Nr. 7 Anders Jensen Birnæs har udviist iblandt Andet deels i Henseende til det Ratten mellem d. 30te og 31te Januar f. A. begaaede Indbrudstyveri i den i Nærheden af Hovedbygningen paa Grevskabet Knuthenborg værende Hvælving, deels med Hensyn til det ved Arrestanten Mads Jensen Birnæs under Litr. d omtalte Indbrudstyveri hos Skrædder Hans Frederiksen i Stoffemarke, har han i Forening med Arrestanten Nr. 8 Christian Frederik Mortensen forøvet Mord paa Aolskarl paa Vaarskovgaard, Jens Mathiesens. Sammenhængen hermed har været følgende:

Foranlediget af den Pengeforlegenhed, hvori Anders Jensen Birnæs og Christian Frederik Mortensen, hvilken Sidste boede i samme Huus som Førstnævnte, i længere Tid havde befundet dem, yttrede Anders Birnæs en

gang, da han og Mortensen vare beffjefstige med at fløve Brænde i Skoven, at det var let at faae Penge, dersom han vidste, at Aulskarl paa Baarskovgaard, Jens Mathiesen, havde saadanne, og da Mortensen derefter bemærkede, at han vidste, at det var Tilfældet, tilsoiede Birnæs, at det ikke var vanskeligt at hænge ham. De samtalede senere flere Gange derom og bleve enige om at iværksætte Gjerningen, og det saaledes, at Birnæs skulde med en Strikke qvæle Mathiesen og Mortensen være ham behjælpelig med at ophænge Liget for at det kunde faae Udseende af, at Mathiesen selv havde hængt sig, og da de havde bragt i Erfaring, at der Løvedagen d. 25de Januar f. A. skulde være Dands hos en Gaardmand i Haslykke og at alle Baarskovgaard's andre Folk skulde derhen, bestemte de sig til at benytte bemeldte Dags Aften til Forbrydelsens Udførelse. Da de fra deres Hjem begave sig til Baarskovgaard, forsynede Birnæs sig med et Kæb, hvorpaa han anbragte en Løbeknude, og medtog tillige i sin Frakkelomme en Hammer. Ved deres Ankomst til Baarskovgaard vare Folkene endnu ikke gaaede bort, hvisaarsag de opholdt sig nogen Tid i Nærheden, men saasnart de mærkede, at hine vare borte og at Lyset var slukket i Mathiesens Kammer, der var i en, i en temmelig lang Afstand fra Baaningshuset beliggende Staldbygning, gif Mortensen først ind i Gangen foran Mathiesens Dør og derefter ind i de andre Karles Kammer for at see om Nogen der var tilstede, og da han havde forviiset sig om at dette ikke var Tilfældet, bankede Birnæs paa Mathiesens Dør og bad om at blive indladt, hvilket ogsaa skete, idet Mathiesen stod op af Sengen og luskede Birnæs ind, men strax igjen gif tilsæns. — Mortensen forblev udenfor, efter hvad han har opgivet i en Afstand af 14 à 16 Alen fra Mathiesens Kammer, for at advare Birnæs, hvis der skulde komme Nogen. Skjøndt det var

saavel Birnæs's som Mortensens bestemte Hensigt, at Mathiesen i ethvert Tilfælde skulde dræbes, for at de kunde komme i Besiddelse af alle hans Penge, anmodede Birnæs ham om et Laan af 5 Rbd., i den Forventning at Mathiesen skulde staae op og tænde Lys for at tage dem, saa at Birnæs kunde faae at see, hvor han havde sine Penge gjemte, samt faae Leilighed til at kaste ham Strikken om Halsen. Mathiesen nægtede imidlertid at opfylde hans Begjering, idet han erklærede hverken at kunne eller ville det, hvor- efter Birnæs i det nysmeldte Diemed bad ham at sælge ham en Pægel Brændeviin, men ogsaa dette afflog Mathiesen. Birnæs, der ikke kunde see, hvor Mathiesens Hoved laae, sølte sig for med Hænderne, og da han traf paa hans Mund søgte han at kvæle ham ved at holde over den, men da dette ikke vilde lyffes og Mathiesen derhos bad om at slippe ham, da han saa vilde hjælpe ham, slap Birnæs hans Mund uden dog derfor noget Dieblisk at opgive sin Plan, men da Mathiesen, idet han var bleven fri, rakte op for at gribe et Gevær, hvoraf Birnæs vidste at han var i Besiddelse og som hang paa Væggen, tog Birnæs en af Mathiesens udenfor Sengen staaende Træeskoe og bibragte ham med den nogle Slag i Hovedet, uden ret at kunne see hvor han traf. Den af Birnæs medbragte Hammer var imidlertid falden ud af hans Lomme, men da han kom til at støde til den med Foden, tog han den op og tilføiede, saavidt han troer med Vagen af den, Mathiesen flere Slag i Hovedet, saaledes at han antog at han var død, hvorefter han ved Hjælp af Svovlstikker, som han fandt ved Sengen, tændte et Lys, og da han bemærkede, at Mathiesen endnu rørte sig noget, bibragte han ham endnu et Par Slag i Hovedet med Hammeren indtil han var aldeles død. Birnæs har forøvrigt anført, at han vistnok en Limestid stod og talte med Mathiesen førend han rørte

denne, da han var i en saadan Sindsstemning, at det var ham næsten aldeles umuligt at udføre Gjerningen og han oftere tænkte paa at opgive det Hele, men da han engang havde aftalt det med Mortensen og yttret til denne, at „han magesligt kunde gjøre det“, vilde han dog ikke opgive det. Efterat han havde begyndt paa Gjerningen, medgif dermed, efter hans Formening, ikke længere Tid end circa 5 Minuter, da han, som han har udtrykt sig, skyndte sig med at faae Livet af ham for at han ikke skulde gjøre nogen Spektakkel.

Kort førend Mathiesen døde kom Mortensen ind i Kammeret, og efter hans Ankomst tilsoiede Birnæs Mathiesen, hvem Mortensen endnu horte ralle, et Slag, hvorefter de af Sengen toge en Dyne, som de satte for Binduet for at ingen skulde komme til at see ind, og dernæst gjennemfogtes saavel et lille paa Bæggen hængende Skab, som et andet lignende, der stod ved Sengen, og da en Nøgle, som tilligemed Nøglerne til de ommeldte Skabe fandtes i Mathiesens Lomme, ikke kunde aabne en i Kammeret staaende Kiste, slog Birnæs først med en forefunden Dre paa Laaget saa at det sprang i Stykker, og opbrød dernæst Kisten. Ogsaa Sengen og Mathiesens Liig undersøgtes, men der fandtes ikke Penge, og det Eneste, der medtoges, var et til 10 Rbd. vurderet Uhr, en Kniv af Værdi 1 Mk. 8 Sk. og en til en Værdi af 14 Sk. ansat Flaske med Brændeviin. — Efterat det Hele var forbi, tænkte Birnæs paa, for at skjule Gjerningen, at sætte Ild paa Stedet, hvorom han ogsaa talte til Mortensen, men han opgav det, deels fordi den Sidstnævnte fraraadede det, deels fordi det gjorde Birnæs selv ondt for alle Kreaturerne, der i saa Fald vilde blive brændte, og efterat de havde lagt en Jude over Mathiesens Liig, sluffet Lysen og slaaet Døren til hans Kammer i, begave de sig hjem. Da Mathiesen, der var hengiven til Nydelse af Brænde-

viin, jævnlig opholdt sig hele Søndagen, ofte liggende i Sengen, i sit Kammer, hvor han nød den Mad, hvormed han om Uoverdag Aften havde forsynet sig, tildrog det sig ikke Opmærksomhed, at Jngen saae noget til ham om Søndagen d. 26de Januar, og først om Mandagen d. 27de Januar om Morgenens, da der i Anledning af at han ikke havde indfundet sig til Arbeidet, anstilledes Eftersøgning i hans Kammer, opdagedes det at han var bleven dræbt.

Ved en af Districtslæge Wilhjelms samme Dag afholdt Synsforretning, og en af ham tilligemed Stiftsphysicus K. øbke d. 30te s. M. foretagen Obductionsforretning, i Forbindelse med det meddeelte visum repertum, er det oplyst, at der paa høire Side af Hovedet fandtes i Tindingregionen og omtrent 2 Tommer derunder 2de store contunderede og dilacererede Saar, hvis Rande vare faste, taffede og kantede og hvis Midtdeel var fordybet og nedtrykt i de underliggende Been, som føltes fracturerede i Bunden. Saarene vare gabende og opfyldte med coaguleret Blod og syntes efter deres Udseende at komme at være hibragte ved gjentagne Slag med et haardt, stumpt Legeme. Paa samme Side ligeover arcus supraciliaris var et omtrent 2 Tommer langt transverselt Saar og en Tomme over dette et ligeledes omtrent 2 Tommer langt ogsaa transversalt Saar midt over den høire Sidedeel af Panden. I den forreste Deel af høire Tindingregion fandtes et $1\frac{1}{2}$ Tomme langt Saar, i hvilket en Fractur af det underliggende Been kunde føles, og paa den forreste Deel af pars capillata capitis paa samme Side 2de omtrent 1 Tomme lange Saar med Denudation af Benet ved sutura coronalis. Endvidere var der et $1\frac{1}{2}$ Tomme langt obliqvt Saar omtrent ved den øverste Vinkel af Pandebenet, hvor dette støder sammen med begge Issebenene, og i Issebenene paa høire Side 2 omtrent 2de Tommer lange Saar med Denudation af det underliggende

Jøsebeen. De sidstnævnte 8 Saar vare temmelig lige, skarprandede, og syntes efter deres Udseende at være bibragte med et skarpt, huggende Redskab; Saarlæberne vare faste, gabende og bedækkede med coaguleret Blod. En udbredt Ecdymose fandtes mellem galia aponeurotica og Huden, især over høire Die, i Tindingregionen, hvor hele musculus temporalis var stærkt opfyldt med coaguleret Blod, og paa Baghovedet ved den øverste Vinkel af os occipitis. Obducenternes Conclusum indeholder, at det er utvivlsomt, at samtlige paa den høire Side af Hovedet forefundne mange og betydelige Læsioner ere bibragte Mathiesen i levende Live, og at, da ikke alene Ansigtsbenene vare sønderbrudte, men ogsaa Hjernefalkens Been vare saaledes sønderknuste, at Skjældelen af Tindingbenet var indtrykket i Hjernemassen og Bruddet herfra havde forlænget sig ned i Bunden af Hjernefalken, maae disse Læsioner ansees for absolut dødelige.

For den omhandlede Misgjerning vil Anders Jensen Birnæs, der er langt over criminel Lavalder og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, være at ansee efter Fdg. 4de Octbr. 1833 § 10 cfr. L. 6—9—1 med at have sit Liv forbrudt og hans Hoved at sættes paa en Stage.

Arrestanten Christian Frederik Mortensen har, foruden den Deelagtighed, han ifølge Foranførte har havt i Mordet paa Avlskarl Jens Mathiesen, iblandt andet begaaet følgende Forbrydelser.

a) I Forening med Tiltalte Nr. 28 Hans Jørgensen har han i Efteraaret 1850, da de begge tjente hos Forpagter Wesenberg paa Baarskovgaard, fra nogle ved bemeldte Gaard, hvor en ny Bygning skulde opføres, henstaaende Bræddestabler, i forskjellige Gange bortstjaaet 32, Kammerherre, Grev Knuth til Knuthenborg tilhørende Brædder, af Værdie 3 Rbd. pr. Tylt, hvilke de bragte til Tiltalte Nr. 30

Hans Stephen Hansen, som, skjøndt han med Sifferhed antog at de vare stjaalne, modtog dem for af dem at forfærdige, hvilket han ogsaa gjorde, forskjellige Stykker Bohave til Mortensen og Jørgensen, uden at han, hos hvem der ere blevne forefundne 14 Stykker af de stjaalne Brædder, samt nogle Stumper, skulde have anden Fordeel end den Betaling, han erholdt for sit Arbeide.

b) Endvidere har han i Forening med ovennævnte Hans Jørgensen i tvende Gange frastjålet Forpagter Wesenberg, hos hvem de da tjente, 3 til en Værdie af 2 Rbd. 3 Mk. ansatte Gjæs, som de henbragte til Tiltalte Nr. 29, Anders Jensen Bandholm, der, uagtet det ei var udtrykkeligt sagt ham, ei tvivlede om at de vare stjaalne, og med Mortensen og Jørgensen deeltog i at fortære dem.

c) Fremdeles har han engang, ligeledes medens han tjente hos Forpagter Wesenberg, frastjålet denne 2 Gjæs af Værdi 1 Rbd. 4 Mk., hvilke han leverede til sin Fader, Tiltalte Nr. 31, Morten Frederiksen, som efter Budsendelse havde indfundet sig og modtog samt beholdt dem, uagtet han indsaae at de vare stjaalne.

Som Følge af hvad der ved Arrestanten Anders Jensens Virnæs er for Christian Frederik Mortensens Vedkommende anført i Henseende til det paa Jens Mathiesen forevæde Mord, bliver Mortensen, der er født d. 7de Januar 1827 og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, i Henhold til Fdg. 4de October 1833 § 25, at ansee efter bemeldte Forordnings § 10 cfr. L. 6—9—1 med at have sit Liv forbrudt og hans Hoved at sættes paa en Stage.

Med Hensyn til Arrestanterne Nr. 9, Lars Jørgensen og Nr. 10, Niels Jørgensen, der ere Brødre, er det bevist, at hiin efter Opfordring af Sidstnævnte har sat Ild paa det denne tilhørende, paa Stibanken beliggende Huus, som af-

brændte d. 1ste Marts 1839 om Aftenen. — Efterat Niels Jørgensen, som havde endeel Gjæld, havde for at komme i Besiddelse af Penge, besluttet at faae afbrændt sit Huus, der saavelsom hans Indboe, m. m., var asfureret, opfordrede han Lars Jørgensen til at udføre Ildspaaføttelsen, hvori denne, som kjendte Bevæggrunden til Opsordringen, samtykkede, uden at han derfor skulde have anden Godtgjørelse end Moderation i Betalingen for nogle Klædningsstykker, som Niels Jørgensen havde overladt ham. Det aftaltes, at Ilden skulde paa-sættes i Laden og at det skulde skee den ovennævnte Aften, da Niels Jørgensen og Hustru vare fraværende, uden at det har kunnet oplyses, om dette var tilfældigt eller Følge af en desangaaende truffen Aftale, idet navnlig Niels Jørgensen først har forklaret, at det var tilfældigt, men senere har erklæret, at han, uden bestemt at kunne erindre det, troer at der var truffen Aftale om, at han og hans Kone skulde være fraværende naar Gjerningen udførtes, og at dette var Anledningen til at de gik hjemme fra. — Med Svovlstikker, som han selv havde medbragt, satte Lars Jørgensen Ild paa Foderet i Laden, hvorfra der paa Muren ind til Sovestammeret var et Hul, hvorigjennem Ilden kunde gaae ind i bemeldte Kammer.

3 Brand-Erstatning er af Landbygningernes Brandforsikringsfond udbetalt 253 Rbd. og af de mindre Landeieendomsbesidderes Brandforsikringselskab i Volland-Falsters Stift 383 Rbd. 3 Mk. 9 Sk.

Endvidere har Niels Jørgensen tilvædt sig en Ploug og en Harve, af Værdie resp. 8 Rbd. og 5 Rbd., hvilke Gjenstande tilhorte Kammerraad, Inspecteur ved Grevskabet Knuthenborg, Petersen og beroede hos Smed Peder Pedersen i Paarup for at bestaaes. Efterat Niels Jørgensen, medens han var Avlskarl paa Paarupgaard, som Kammerraad Petersen havde i Fæste, havde paa en Fortegnelse

over Gaardens Inventarium, som han affattede i Anledning af at Petersen skulde fratræde Fæstet, forglemte at optegne de ovennævnte Ting, underrettede han, efter hvad han har anført, men Smed Pedersen benægtet, denne om at han nu vilde tilvende sig dem, hvorimod Smed Pedersen intet indvendte, men yttrede, at han saa vilde hensætte begge Dele i Stalden og at de skulde blive staaende der, indtil Niels Jørgensen hentede dem. — Dette gjorde han, efterat han havde forladt sin Tjeneste hos Kammerraad Petersen og bosat sig paa Stibanken, idet han efter sin Forklaring en Aften laante Tiltalte Nr. 27, Peder Pedersen Bukkehauges Heste og Vogn, hvilket denne forresten har benægtet at være Tilfældet, og førte til Pedersens Smedie, hvor han, der antog, at Folkene vare iseng, da Dørene vare luffede, hentede Ploven og Harven fra Stalden, hvis Dør kun var luffet med en Klink. — Han folgte senere de omhandlede Gjenstande til Bukkehaug, som har tilstaaet, at det var ham bekjendt, at Niels Jørgensen uden nogen Berettigelse havde taget dem og at de tilhørte Kammerraad Petersen.

Niels Jørgensen har fremdeles i forskjellige Gange, medens han, som ovenmeldt, var Aulskarl paa Paarupgaard, fravendt Kammerraad Petersen 5 Td. Rug, 2 Td. Byg og 2 Td. Havre. Heraf overlod han 3 Td. Rug til Tiltalte, Nr. 26, Hans Larsen Haar, som har vedgaaet, at han vidste, at Niels Jørgensen ikke var berettiget til at disponere derover; 1 Td. Rug leverede han til Tiltalte Nr. 24, Gregers Christensen Wiid, der ligeledes vidste at Niels Jørgensen var uberettiget dertil, og af bemeldte 1 Td. Rug afhentede Niels Jørgensen Halvdelen efterat han var flyttet til Stibanken, hvorimod Wiid beholdt den anden Halvdeel; 1 Td. Rug, samt de 2 Td. Byg og de 2 Td. Havre modtoges af Tiltalte Nr. 25, Niels Larsen Holger, som har til-

flaaet at han vidste, at Niels Jørgensen var paa ulovlig Maade kommen i Besiddelse af den nævnte Sæd, af hvilken Jørgensen senere fik udleveret den ene Halvdeel, medens Holger beholdt den anden Halvdeel som Godtgjørelse for sin Uleilighed.

Endvidere har Niels Jørgensen, ligeledes medens han tjente paa Paarupgaard, sammesteds tilvendt sig deels en Tylt Brædder, som han for 2 Rbd. folgte til Tiltalte, Nr. 23, Henrik Hansen, hvem det var bekendt at han havde taget dem paa Paarupgaard; deels 2 Grimer og et Par Hovedstole, hvilke han for 3 Rbd. ogsaa folgte til Henrik Hansen, som var vidende om at de ikke tilhørte ham.

For den Ildspaafattelse, hvori Lars Jørgensen har gjort sig skyldig, bliver han, der er født den 5te Mai 1822 og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, at ansee efter Fdg. 26de Marts 1841 §§ 10 og 5 cfr. § 4 med en Straf, der findes at kunne bestemmes til 8 Mars Tugthuusarbeide, og i Henhold til nysnævnte Forordnings § 9, bliver Niels Jørgensen at domme efter §§ 5 og 4. Straffen for ham, der er født den 12te Marts 1820 og ei heller forhen har været tiltalt eller straffet, skjøttes ogsaa at kunne fastsættes til 8 Mars Tugthuusarbeide, hvorved den Straf tillige vil være affonet, som han har forskyldt efter Fdg. 11te April 1840 § 1, sammenholdt med §§ 43 og 41.

Efter Opfordring af Arrestanten Nr. 11, Johan Henrik Lafrenk har Arrestanten Nr. 12, Anders Jensen Svink sat Ild paa Forstnævntes, Ratten mellem den 28de og 29de Mai 1844 afbrændte, Fæstegaard i Klønge. Det er med Hensyn hertil oplyst, at Lafrenk, hvis Gaards Bygninger vare forfaldne og som haabede, naar den afbrændte, at faae dem uden Udgift for sig opbyggede af vedkommende Godseier, samt havde den Tanke at kunne faae sit Indboe

asfureret inden Gjerningen udførtes, i Arrestanten Nr. 13, Søren Henrik Jørgensen Seifferts Dvervarelse opfordrede Svink til at sætte Jld paa Gaarden, hvori denne indvilgede, hvorved bemærkes, at Lafrenç efter Svinks Udfigende derfor lovede ham, saavidt han har kunnet erindre, 1 Species, medens Lafrenç derimod har erklæret, at han ikke lovede Svink noget, men dog gav ham Anledning til at staae i den Formening, at han vilde betale ham. — Der blev truffen Aftale om paa hvilken Aften Jldspaafattelsen skulde skee, og efter hvad Svink og Seiffert have forklaret, hvilket Lafrenç ikke har kunnet benægte muligen at have været Tilfældet, forsynede Lafrenç Svink med Svovlstikker. — Enten ved denne Feilighed eller senere bad Lafrenç Seiffert om at erindre Svink om sit Løfte, og dette bevægede Seiffert til den Aften, da han antog, at Gjerningen skulde udføres, at indfinde sig hos Svink og erindre denne om hvad han havde lovet Lafrenç. Noget efter begave de dem i Forening paa Veien til Lafrenç's Gaard, og efter Seifferts Forklaring gif baade han og Svink, hvilket denne for sit Bedkommende har benægtet at have været Tilfældet, ind til Lafrenç, til hvem Seiffert skal have yttret, at „Svink nok vilde gjøre det i Aften“, hvortil Lafrenç, der var ængstelig, kun svarede: „Nei, ikke i Aften“, hvorved maa bemærkes, at Lafrenç har angivet, at han ikke ventede at Jldspaafattelsen skulde skee den Nat. — Til Svink, der har paastaet, at han, medens Seiffert gif ind hos Lafrenç, blev staaende ved et Gjerde, omtalte Seiffert ikke sin Yttring, fordi Svink, som Seiffert har anført, selv maatte have hørt den, da han var tilstede, i hvilken Henseende Lafrenç har erklæret, at han troer, at Svink ikke var nærværende, da han brugte den ommeldte Yttring til Seiffert, og at han i det Mindste ikke saa Svink. — Dverreensstemmende med den med Lafrenç truffne Aftale paa

satte Svink Ilden i Tagstjægget udenfor Fæhuset, hvorefter han vil have banket stærkt paa Døren ind til Karlens Kammer for at de kunde vaagne, og da han havde gjort dette løb han saa hurtigt som muligt hjem. — Den hos Lafrenk tjenende Pige Mette Marie Jensdatter, der havde Natteleie i et til Kjøkkenet stødende Kammer, vaktes ved en Bragen i Huset, og da hun, der strax stod op, kom ind i Kjøkkenet, saae hun igjennem den mellem dette og Bryggerstet værende Dør Ilden, der var i Begreb med at antænde Skillerummet til Kjøkkenet, og hun aabnede strax Døren ind til Stuen, hvor Lafrenk og hans Kone laae, og gjorde Ansfrig, hvorefter hun gik tilbage til sit Kammer, hvis Loft allerede var angrebet af Ilden, og efterat have taget tvende af sine Klædninger maatte hun nøgen ile ud af Huset, og det Samme var Tilfældet med Fattiglem Maren Jørgensdatter, der var tilhuse hos Lafrenk, og hendes 3 Børn. — Med Hensyn til den Fare, for hvilken bemeldte Jørgensdatter med Børn vare udsatte, har Lafrenk bemærket, deels at hun og hendes Børn ikke laae i den Længe, hvor Ilden efter Aftalen skulde paasættes, hvorfor han meente, at den ikke saa hurtigt vilde udbrede sig til det Sted, hvor hun og Børnene laae; deels at han, som ovenfor omtalt, ikke havde ventet, at Ilden skulde blive paasat den Nat, da han ellers vilde have sørget for at alle i Tide skulde være blevne vækkede, og Svink har erklæret, at han aldeles ikke vidste, at de nævnte Personer opholdt dem i Gaarden, men, som ligeledes ovenfor anført, sørgede for at vække Karlene, hvorved forøvrigt bemærkes, at den ene af disse, Lafrenk's Svoger Svend Pedersen laae i samme Stue som Lafrenk og dennes Kone, og at den anden, Claus Pedersen, har forklaret, at han blev vækket ved det Ansfrig, som gjordes af Lafrenk, dennes Kone og Mette Marie Jensdatter.

For det Svink ifølge Foranførte overbeviste Forhold vil han, der er langt over criminel Cavalder og efter Lollands Sønderherreds Extrarets Dom af 23de December 1843 har været straffet efter Fdg. 11te April 1840 § 1 med 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Band og Brød, være at ansee efter Fdg. 26de Marts 1841 § 4 med en Straf, som findes passende at kunne bestemmes til 10 Aars Tugthuusarbeide. — Lafrenç, der er født d. 14de Juli 1816 og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, bliver i Henhold til sidstmeldte Forordnings § 9, at ansee efter dens § 4, og Straffen skjønnes ogsaa for ham at burde fastsættes til 10 Aars Tugthuusarbeide.

Seiffert, der er langt over criminel Cavalder og efter Lollands Sønderherreds Extrarets ovennævnte Dom af 23de December 1843 har for Tyveri været straffet efter Fdg. 11te April 1840 § 1 med 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Band og Brød, har, foruden den Virksomhed, han har udviist i Henseende til den paa Lafrençs Gaard stedfundne Ildspaaættelse og foruden sin Deelagtighed iblandt Andet i de ved Arrestanten Nr. 1 under Litr. i og p omhandlede Forbrydelser, af hvilke den under Litr. i nævnte maa antages forøvet førend nysnævnte Dom overgik ham, gjort sig skyldig i urigtig Forflaring for Retten. — Under et d. 1ste April 1845 til Dplysning om de ved Arrestanten Nr. 1, under Litr. o nævnte, af bemeldte Arrestant og Thomas Lafrenç begaaede Delicta, har han nemlig iblandt Andet udsagt, deels at Thomas Lafrenç, hos hvem han da var i Tjeneste, efter d. 27de Marts næstforhen at være kommen hjem om Aftenen Kl. 7 à 8, gif tilsæns 1 eller 1½ Time efter og ikke havde forladt sit Hjem fra den Tid indtil han stod op den paafølgende Morgen, deels at Arrestanten Nr. 1 ikke havde været hos Thomas Lafrenç den 27de Marts, med mindre det skulde have været inden Kl. 8 om Aftenen, da Seiffert var borte en kort Tid;

men denne Forklaring har han i Forhør af 11te Juni f. A. erklæret for løgnagtig, eftersom det, da han afgav den, var ham bekendt, at Vafrenk, hvem Seiffert d. 27de Marts 1845 om Aftenen saae gaae bort med Arrestanten Nr. 1, der noget tidligere havde indfunden sig, var borte længere Tid af Natten. — I Forbindelse hermed angav Seiffert, at han ikke vidste, at Hans Jacob Mortensen og Vafrenk gif ud for at stjæle, men at Sidstnævnte først senere fortalte ham, at de havde forøvet Tyveri hos Rasmus Christoffersen.

Som Følge af hvad der er oplyst i Henseende til Seiffert, vil han være at ansee efter Fdg. 26de Marts 1841 § 11 cfr. § 4, og efter Fdg. 11te April 1840 § 13, sammenholdt med § 14 og § 12, 2det Membrum samt § 19, og skjønnes Straffen efter bemeldte Lovbestemmelser at kunne i det Hele fastsættes til 10 Mars Tugthuusarbejde, hvorved han tillige vil have affonet den Straf, han har forskyldt efter Fdg. 15de April 1840 § 5 for urigtig Forklaring for Retten.

Arrestanten Nr. 14, Jørgen Pedersen kaldet Skovfoged har efter Opfordring af Arrestanten Nr. 15, Hans Krogh Hansen sat Ild paa dennes d. 15de Juni 1847 afbrændte Fæstegaard i Klunge. — Da bemeldte Gaard var i høi Grad forfalden og det var sagt Hans Krogh Hansen, at Eieren af Rudsberggaard, hvorunder hans Gaard horte, pleiede, naar nogen af Fæstegaardene paa Godset afbrændte, at opbygge dem forsvarligt uden Udgift for Fæsterne, selv om Bygningssummen kom til at overstige Brand-Erstatningen, talte han og Jørgen Pedersen, som var i hans Tjeneste, oftere om at han kunde være bedst tjent med, at Gaarden brændte og efter Opfordring lovede Jørgen Pedersen at iværksætte det, naar Hansen først havde besørget sit Indboe assureret. Da Hansen den ovennævnte Dags Formiddag var taget bort for at besørge Assurance tegnet, og hans Kone, samt den hos dem

tjenende Juliane Christine Jacobsdatter, Huusmand Peder Andersens Hustru, efterat have spist til Middag, havde lagt sig til at sove, satte Pedersen ved Hjælp af Svovlstikker Ild i noget Langhalm i Stalden, der laae i den østre Ende af den Bygning, i hvis vestre Ende Beboelsesleiligheden var, og da han havde paafat Ilden, lagde han sig i sin Seng, men paaføde paa om Ilden havde fænget, og da han mærkede at det var Tilfældet, skyndte han sig med at vække Hansens Kone og J. C. Jacobsdatter.

For den ommeldte Forbrydelse vil Jørgen Pedersen, der er født den 13de April 1797 og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, være at ansee efter Fdg. 26de Marts 1841 § 10 cfr. § 4 med en Straf, der fastsættes til 8 Mars Tugthuusarbejde, og i Henhold til samme Forordnings § 9 cfr. § 4 bliver lige Straf at idomme Hans Krogh og Hansen, der er 32 Aar gammel og ikke heller forhen har været tiltalt eller straffet.

Arrestanten Nr. 16, Nasmus Hansen, der er langt over criminel Cavalder og ikke forhen har været straffet, har iblandt Andet paa den ved Arrestanten Nr. 1, Hans Jacob Mortensen omtalte Maade været deelagtig i de ved ham under Litr. a, b, d og e nævnte Forbrydelser. — Han, der ikke kan antages overbevist noget Forhold, som giver Foie til at bringe Fdg. 11te April 1840 § 34 til Anvendelse, bliver følgelig at ansee efter bemeldte Forordnings § 12, 2det Membrum, og Straffen findes at kunne bestemmes til 12 Mars Tugthuusarbejde.

Forsaavidt Arrestanten Nr. 17, Thomas Lafrenç sigtes for at have forledet Arrestanten Seiffert til den urigtige Forklaring, som denne efter det for hans Bedkommende Oplyste har afgivet, bliver der ikke Spørgsmaal om i Henseende til dette Punkt at paadrage Lafrenç Strafansvar, og det allerede af den Grund, at han, uden at Beviis for det Modsatte er tilveiebragt, har benægtet at have gjort sig skyldig deri,

hvorved bemærkes, at Seiffert, efter tidligere at have udsagt, at han afgav bemeldte Forklaring efter Thomas Lafræng's Anmodning, under et d. 5te f. M. optaget Forhør har erklæret, at dette ikke var Tilfældet.

Derimod er det bevist, at han paa den ved Arrestanten Nr. 1, Hans Jacob Mortensen under Littr. n og o nævnte Maade har været deelagtig i de sammesteds omhandlede Forbrydelser, og han, som er født den 27de Juli 1814 og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, vil følgelig være at ansee efter Fdg. 11te April 1840 § 1 cfr. § 21, samt § 12, 2det Membrum, og Straffen skjønnes at kunne fastsættes til 6 Aars Tugthuusarbeide.

Arrestanten Nr. 18, Jens Stephen Hansen, der er langt over criminel Aavalder og ved den Kgl. Lands-Oversamt Hof- og Stadsrets Dom af 16de Februar 1847 er frifunden for Actors videre Tiltale under en mod ham for voldeligt Oversald anlagt Sag, har, som anført ved Arrestanten Nr. 1 under Littr. o og q, givet Anvisning til at begaae de der omhandlede Forbrydelser og meddeelt Oplysning angaaende Localiteterne hos Gaardmændene Hans Jensen i Naarup og Rasmus Christoffersen i Saunsoe, samt navnlig givet Underretning om, hvor Sidstnævnte formeentlig havde sine Penge bekvende, hvorhos han har vedgaaet, at det var ham bekiendt, hvorledes Tyverierne hos ovennævnte Jensen og Christoffersen tilsigtedes udførte. Han vil følgelig være at ansee efter Fdg. 11te April 1840 § 21 cfr. § 12, 2det Membrum, med en Straf, der bestemmes til 6 Aars Tugthuusarbeide.

Arrestanten Nr. 19, Jørgen Larsen, der er langt over criminel Aavalder og ved Høiesterets Dom af 20de Marts 1844 i en mod ham for uhjemlet Besiddelse af sjaalne Koster anlagt Sag frifunden for Actors Tiltale, dog med Paalæg af Actions-Dmkostninger, har deeltaget i Udførelsen af de ved

Arrestanten Nr. 1 under Vitr. h og i nævnte tvende natlige Indbrudstyverier resp. hos Kjøbmand Midlerkamp i Rafskov og Gaardmand Niels Nielsen Vorse, hvisaarsag han vil være at ansee efter Fdg. 11te April 1840 § 12, 2det Membrum, med en Straf, som findes at kunne fastsættes til 6 Mars Tugthuusarbeide.

Arrestanten, Nr. 20, Hans Hansen Willer, der er 50 Aar gammel og ikke forhen tiltalt eller straffet, har deltaget i det ved Arrestanten, Nr. 1, under Vitr. h omhandlede natlige Indbrudstyveri hos nu afdøde Aftægtsmand Lars Hansen i Skovlænge; og vil desaaarsag være at ansee efter Fdg. 11te April 1840 § 12, 2det Membrum, med en Straf, der fastsættes til 6 Mars Tugthuusarbeide.

Tiltalte, Nr. 21, Stephen Andersen har gjort sig skyldig i Hæleri med Hensyn til det ved Arrestanten Nr. 1 under Vitr. o nævnte, hos Gaardmand Rasmus Christoffersen i Saunsøe forøvede Tyveri. — I denne Henseende er det oplyst, at Arrestanten Jens Stephen Hansen engang vedgik for Stephen Andersen, at han havde givet Anvisning til at begaae det ovenmeldte Tyveri, men paalagde ham ikke at omtale det for Andre, hvorfor Hansen senere, da han havde faaet sin Andeel af de sjaalne Penge, gav Andersen nogle, hvis Beløb Hansen ikke bestemt har funnet erindre, men efter Andersens Dpgivende udgjorde 2 Rbd., og disse Penge modtog Sidstnævnte uagtet Hansen udtryffeligt sagde ham, at de vare af de sjaalne, idet han forøvrigt tilføiede, at han gav Andersen dem, fordi denne havde sfaaret Haffelse for ham.

For det ommeldte Forhold bliver Andersen, der er langt over criminel Pavalder og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, at ansee efter Fdg. 11te April 1840 § 22 med en Straf af 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Arrestanten Nr. 22, Erik Christian Olsen, der er

langt over criminel Cavalder og ifølge Høiesteretsdom af 1ste August 1842 har været straffet efter Fdg. 11te April 1840 § 12, 2det Membrum, med 7 Aars Fæstningsarbeide, har iblandt Andet været deelagtig i Udførelsen af de ved Arrestanten Nr. 1 under Litr. c, e og l nævnte natlige Indbrudstyverier, samt i de ved bemeldte Arrestant under Litr. b, d og m anførte natlige Indbrud, ved hvilke der ikke fandtes Veilighed til at stjæle noget. Da imidlertid de af ham, som meldt, begaaede Forbrydelser, der maae henføres under den nys citerede Lovforskrift, tildeels sammenholdt med Forordningens § 80, ere forøvede forend den ovennævnte Dom overgif ham, bliver der ifkun Spørgsmaal om i Henhold til meerbemeldte Forordnings § 19 at idømme ham en Tillægsstraf, der skjønes passende at kunne fastsættes til 5 Aars Tugthuusarbeide.

Tiltalte, Nr. 23, Henrik Hansen har gjort sig skyldig i Hæleri i Henseende til de Tyverier, ved hvilke Arrestanten Nr. 10, Niels Jørgensen, som i det Foregaaende anført, har paa Paarupgaard stjaalet deels en Tylt Brædder, deels 2 Grimer og et Par Hovedstole. — Endvidere har han i Forhør af 23de Mai f. A. tilstaaet at have, medens han tjente som Aolskaarl paa Paarupgaard, sammesteds tilvendt sig en Td. Rug, hvilken han solgte til Tiltalte, Nr. 27, Peder Pedersen Bukkehauge. I Forhør af 26de f. M. vedgif denne at have af Henrik Hansen modtaget den paagjældende Tønde Rug, men forklarede derhos, at han fik den tillaans til Saaeforn og lovede at give den tilbage in natura, men da der var hengaaet lang Tid uden at dette var skeet, blev han med Henrik Hansen enig om at betale ham Rugen med 4 Rbd., hvorved han har bemærket, at han, medens han selv var Aolskaarl paa Paarupgaard, havde Tilladelse til at laane Rug ud til Saaeforn imod at faae samme Quantum tilbage, hvortil han antog, at ogsaa Henrik Hansen var berettiget,

og det var ham ikke bekjendt, at Sidstnævnte havde til Hensigt at tilvende sig Pengene for Rugen, hvilke først bleve betalte efterat Henrik Hansen havde forladt sin Tjeneste paa Paarupgaard. — I samme Forhør forandrede derefter Henrik Hansen sin tidligere Forklaring derhen, at det forholdt sig rigtigt, at han kun laante Bukkehauge den omhandlede Tønde Rug og at det var hans Hensigt igjen at lægge den til den paa Gaarden værende Sæd, men at han istedetfor Rugen in natura modtog Betaling med Penge, hvilke han først fik efterat han havde forladt Tjenesten paa Paarupgaard, og, da han engang havde gjort Afregning, selv beholdt. — Kammerraad Petersen har erklæret, at ligesaa lidt som Henrik Hansen, ligesaa lidt har nogen af de andre Avlskarle, der have tjent paa Paarupgaard, havt Tilladelse til at udlaane Sæd. — Da der ikke skjønes at være aldeles tilstræffelig Foie til at forkaste som uantageligt Henrik Hansens Anbringende om, at han ifkun har givet Bukkehauge den titnævnte Tønde Rug tillæns, findes hans Udfærd derved ikke at kunne paadrage ham criminelt Ansvar, hvorimod han ikke kan undgaae at fældes som skyldig i Bedrageri paa Grund af sit Forhold ved at tilvende sig de 4 Rbd., han modtog for Rugen af Bukkehauge. — Henrik Hansen, der er født d. 23de Marts 1821 og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, vi som Følge af Foranførte være at ansee efter Fdg. 11te April 1840 § 44 cfr. § 1 og § 22 og Straffen findes passende at kunne fastsættes til 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Band og Brødt

Tiltalte, Nr. 24, Gregers Christensen Wiid har, ifølge hvad der er bemærket ved Arrestanten Niels Jørgensen, gjort sig skyldig i Hæleri i Hensende til 1 Td. Rug, som bemeldte Niels Jørgensen havde fravendt sin Husbond. Kammerraad Petersen. Wiid, der er langt over criminel Cavalder og ei forhen har været tiltalt eller straffet, bliver alt-

faa at ansee efter Fdg. 11 April 1840 § 22 med en Straf, der bestemmes til 5 Dages Fængsel paa Band og Brød.

Tiltalte Nr. 25 Niels Larsen Holger, der er langt over criminel Lavalder og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, har ligeledes gjort sig skyldig i Hæleri med Hensyn til den af 1 Td. Rug, 2 Tdr. Byg og 2 Tdr. Havre bestaaende Sæd, som han, efter hvad ovenfor er bemærket ved Arrestanten Niels Jørgensen, har modtaget af denne, der havde fra- vendt Kammerraad Petersen samme. N. L. Holger vil herfor være at ansee efter Fdg. 11te April 1840 § 22, og Straffen findes at burde fastsættes til 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Band og Brød.

I Medfør af samme Lovbestemmelse bliver en lige Straf at idømme Tiltalte Nr. 26 Hans Larsen Haar, der er langt over criminel Lavalder og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, for det Hæleri, hvori han ifølge det ved oven- nævnte Arrestant Niels Jørgensen Anførte har gjort sig skyldig i Henseende til 3 Tdr. Rug, der vare frastjaalne Kam- merraad Petersen.

Hvad betræffer Tiltalte Nr. 27 Peder Pedersen Bukke- hauge, da kan det efter den af ham afgivne, ved Tiltalte Henrik Hansen anførte Forklaring, hvis Rigtighed der ikke er til- strækkelig Grund til at forkaste, ei ansees beviist, at han i Hen- seende til den omhandlede Tønde Rug har udviist noget For- hold, der kan paadrage ham Strafansvar, og saadant skjønnes ei heller at kunne paalægges ham for hans Udsærd med, da han skulde have sit Indboe vurderet i Anledning af en Ufsu- rance, at have ladet 2de ham ikke tilhørende Dyner og noget Kjøkkentoi, som han havde laant af Arrestanten Niels Jør- gen sen, blive Gjenstand for Burdering. — Derimod vil han være at fælde som skyldig i Hæleri fordi han, som ved nys- nævnte Arrestant udhævet, har af denne kjøbt den Plov og den

Harve, som han havde fravendt Kammerraad Petersen, uagtet det var Bukkehauge bekendt, at bemeldte Gjenstande tilhørte Kammerraad Petersen og at Niels Jørgensen uden Berettigelse havde sat sig i Besiddelse af dem. Den Straf Bukkehauge, der er langt over criminel Cavalder og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, har forskyldt efter Fdg. 11te April 1840 § 22 sammenholdt med § 77 cfr. §§ 43 og 41, samt § 1, bliver at bestemme til 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Band og Brød.

Tiltalte Nr. 28 Hans Jørgensen har med Arrestanten Christian Frederik Mortensen deeltaget i Udførelsen af de ved denne under Vitr. a og b omtalte Tyverier, ved hvilke der blev frastjålet Kammerherre, Grev Knuth til Knuthenborg 32 Stk. Brædder og Jorpagter Wesenberg 3 Gæs. Som Folge heraf vil han, der er 30 Aar gammel og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, være at ansee efter Fdg. 11te April 1840 § 1, og Straffen findes efter Omstændighederne at kunne bestemmes til 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Band og Brød.

Tiltalte Nr. 29 Anders Jensen Bandholm, som er langt over criminel Cavalder og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, har gjort sig skyldig i Hæleri i Henseende til de ved foregaaende Tiltalte Hans Jørgensen og Arrestanten Christian Frederik Mortensen ommeldte, Jorpagter Wesenberg frastjåalne 3 Gæs, og han vil derfor være at ansee efter Fdg. 11te April 1840 § 22 med en Straf af 5 Dages Fængsel paa Band og Brød.

I Medhold af samme Lovbestemmelse vil Tiltalte Nr. 30 Hans Stephen Hansen, der er langt over criminel Cavalder og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, være at idømme en lige Straf for det Hæleri, hvori han, overeensstemmende med hvad der er anført ved Arrestanten Christian Frederik Mortensen, har gjort sig skyldig med Hensyn til de Kammer-

herre, Grev Knuth til Knuthenborg frastjaalne 32 Stk. Brædder.

Endvidere bliver efter samme Lovbestemmelse og med lige Straf at ansee Tiltalte Nr. 31 Morten Frederiksen, der er langt over criminel Pavalder og ikke tidligere har været tiltalt eller straffet, for det Hæleri, han ifølge det ved Arrestanten Christian Frederik Mortensen Anførte har begaaet i Henseende til 2 Gjæs, som Sidstnævnte havde frastjaalet Forpagter Wesenberg.

Arrestanten Nr. 32 Christian Hansen Karlebye eller Krukholm og Arrestanten Nr. 33 Niels Jørgensen Tærsker have i Forening Natten imellem 1ste og 2den Pintsedag 1849, uden at det har kunnet oplyses, fra hvem af dem Planen til Forbrydelsen er udgaaet, skaffet sig Udgang til Huusmand i Danne-marre Sogn, Anders Jensen Raageskovs Huus ved at stige ind igjennem et til Storstuen hørende Vindue. Ifølge den af Raageskov afgivne Forklaring kom Arrestanterne ind i hans Soveværelse, hvor han og hans Kone laae, og efterat den ene af Arrestanterne havde spurgt, om de kjendte ham, og Raageskov havde besvaret dette benægtende, forlangte han Natte-logis. Hertil svarede Raageskov ja og sprang i det Samme op af Sengen, men den omhandlede Person greb fat i ham, saa at hans Skjorte gik itu, og sagde: „Dersom Du ikke bliver her, saa skyder jeg Dig paa Stedet“, hvornæst han spurgte Raageskov, hvor denne havde sine Penge, og da denne erklærede, at han ingen havde, gjentog han sit Spørgsmaal. Efterat Raageskovs Kone hertil havde svaret, at de vare i Nørreherred hos Hans Friis, forlangte den Paagjeldende 50 Rbd. af Raageskov, hvilken Fordring han imidlertid, da Raageskov sagde, at han ikke havde saa mange, nedsatte til 2 Rbd., hvorefter Raageskov gik ind i Storstuen og hentede af et Chatol en lille Skuffe, hvori der var omtrent 15 à

16 Ml. i Solopenge, der heldtes ud i den Paagiældendes Haand. Sidstnævnte paalagde derefter Raageskov strax at gaae iseng og tie stille, og blev staaende indtil han havde lagt sig i Sengen. Imedens Raageskov talte med den Ene, stod den Anden, der havde en Stof i Haanden, ved Sengen og truede Raageskovs Kone til at tie stille. Arrestanterne, der, forinden de begave sig ind i Sovestammeret, havde undersøgt nogle i Storstuen værende Meubler, af hvis Indhold de intet tilvendte sig, men førend deres Bortgang satte sig i Besiddelse af et Stykke Kjød og noget Hvedebrod, have i alt Væsentligt erkjendt Rigtigheden af de ovennævnte Forklaringer, hvorimod det paa Grund af deres modstridende Udsagn ikke har kunnet bringes paa det Reue, hvilken Virksomhed enhver af dem specielt har udviist.

Foruden at Karlebye iblandt Andet har været deelagtig i de ved Arrestanten Nr. 1 Hans Jacob Mortensen under Lit. r ommeldte Tyverier, ved hvilke der er frastjaalet Gaardmand Hans Madsen i Tillige endeel Sæd, har han, medens han tjente paa den saakaldte Skovridergaard i Egebolle, begaaet et Tyveri sammesteds, hvorved han fravendte Hans Peder sen nogen Hvede, i hvilken Henseende det er oplyst, at Karlebye, som havde lovet Tilstalte Nr. 34 Niels Rasmussen med Tilnavn Skotte eller Skafte hvem han skyldte Penge, at betale ham med Korn, en Aften, da han antraf bemeldte Rasmussen, blev anmodet af ham om at skaffe ham Kornet, hvori Karlebye indvilgede, og efterat hiin havde forsynet sig med en Sæk, fulgte de sammen til Skovridergaarden, i hvis Port Rasmussen blev staaende for at passe paa, medens Karlebye gik ind i Løen og fyldte Hveden i Sækken, som derefter bragtes hjem til Rasmussen, der for det saaledes Modtagne lod et Beløb af mellem 2 og 3 Rbd. afgaae i Karlebys Gjæld. I Henseende til Maaden, hvorpaa Karlebye skaffede

sig Afgang til Løen, har han forklaret, at han, som selv om Aftenen havde lukket den til samme førende Dør, der iffun var forsynet med en Hæspe og en Træpind, aabnede den ved at afstige disse. Den stjaalne Hvede udgjorde efter Rasmussens Opgivende omtrent 4 Skp.

Ifølge Ovenanførte vil Karlebye, der er født d. 21de Marts 1828 og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, være at ansee efter Fdg. 11te April 1840 § 1 og § 12, 2det Membrum, cfr. § 34, og findes Straffen passende at kunne fastsættes til 12 Mars Tugthuusarbeide.

Arrestanten Niels Jørgensen Tærsker, der er langt over criminel Cavalder og ifølge Volland's Sønderherreds Extra-rets Dom af 3die Juni 1841 straffet efter Fdg. 11te April 1840 § 1 cfr. § 21 med 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Band og Brød, bliver at ansee efter bemeldte Forordnings § 12, 2det Membrum, sammenholdt med §§ 13, 14 og 34. For ham skjønes Straffen at kunne fastsættes til 13 Mars Tugthuusarbeide.

Tiltalte Nr. 34 Niels Rasmussen med Tilnavn Skotte eller Skafte, der er langt over criminel Cavalder og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, har foruden sin Meddeeltighed i Henseende til det ovenfor ved Arrestanten Karlebye nævnte Tyverie, hvorved der blev frastjaalet Hans Pedersen nogen Hvede, Tid efter anden i den Sidsnævnte tilhørende Sønderskov tilvendt sig 8 à 10 større og mindre unge Egetræer, der henlaae fældede, og hvis Værdie han har angivet til i det Hele 2 Rbd. Han vil følgelig være at ansee efter Fdg. 11te April 1840 § 1 med en Straf, der fastsættes til 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Band og Brød.

Arrestantinden Nr. 35 Vilhelmine Marie Loycke, Tiltalte Nr. 36 Niels Pedersens Hustru, har tilstaaet, at hun, der tilligemed bemeldte hendes Mand beboede et Bærelse

i Jordemoder Mette Christiansdatters, Kleinsmed Svendsens Enkes ved Veien imellem Østøfte og Bandholm beliggende Huus d. 15de Oktober 1850, medens Svendsens Enke var fraværende, har, i den Hensigt at tilvende sig de Penge, hun maatte forefinde, indtrykket en Klude i et Bindue ind til Svendsens Enkes Stue, hvorefter hun aftog Krogene paa Binduet, hvilke hun, efterat være steget ind igjennem det, igjen paasatte. Med en Nogle, der sad i et i Stuen værende Klædeskab, aabnede hun en Bordstufte, hvori hun formodede, at Svendsens Enke havde Penge liggende og udtog deraf et Beløb, der maa antages at have udgjort 69 Rbd., hvorefter hun gif ud igjennem en fra Forstuen førende Dør, som kunde aabnes indvendig fra. Om Aftenen underrettede hun sin Mand om det begaaede Tyveri, og han har, efter hans, med hvad der iøvrigt er oplyst stemmende Tilstaelse, deeltaget i Dispositionen over de stjaalne Penge.

Hun, der er langt over criminel Cavalder og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, vil være at ansee efter Fdg. 11te April 1840 § 12, 1ste Membrum, med 2 Mars Forbedringshuusarbeide, og hendes Mand Tiltalte Niels Pedersen, der ligeledes er langt over criminel Cavalder, bliver i Medfør af samme Forordnings § 22 at idømme Straf af 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Band og Brød.

Arrestanten Nr. 37 Hans Henriksen Buch har, medens han var i Tjeneste hos Forpagter Wesenberg paa Baarskovgaard, i Slutningen af Aaret 1850 iblandt Andet fravendt ham endeel Byg og Hvede, som han om Aftenen borttog fra Laden, forinden denne blev aflaaet, og af bemeldte Hvede modtog Tiltalte Nr. 39 Arent eller Arild Christian Hansen 2 Skpr., skjøndt han vidste, at Buch havde stjaalet dem. Endvidere har Buch i Forening med Arrestanten Nr. 38 Jens Paulsen i 4 forskjellige Gange fra Ladebygning-

gerne paa Baarskovgaard stjaalet 2 Tdr. Byg og 1 Tde 2 Skp. Hvede, der tilhorte Forpagter Wesenberg, hvilke Tyverier ere forøvede om Afstenen og iværksatte paa den Maade, at Buch og Poulsen steg ind igjennem 2 paa Ladebygningerne værende Lemme, af hvilke den ene ikke udvendig fra var lukket og den anden i Forveien var bleven aabnet af Poulsen, ved at han astog en paa samme indvendig anbragt Krog. Bemeldte Lemme, som havde en Høide af 1 Alen og en Bredde af $\frac{3}{4}$ Alen, vare i en Afstand fra Jorden, den ene af omtrent $2\frac{3}{4}$ Alen og den anden 4 Alen. Hvergang Buch og Poulsen udførte Tyveri her, hjalp de hinanden ind ad Lemmene, hvilke de tillukkede efter sig, og den stjaalne Sæd bare de ud igjennem en Dør, der indvendig fra var lukket med en Krog, som de astog.

Jens Paulsen har derhos i Forening med Arrestanten Nr. 40 Hans Christiansen eller Marcussen for nogle Aar siden, da de arbejdede paa Baarskovgaard, fra Laden sammesteds i 3 à 4 Gange bortstjaalet 2 Tdr. Byg og 4 Skpr. Hvede, som ligeledes tilhorte Forpagter Wesenberg. Afgang til Laden fik de ved, at et i en Afstand fra Jorden af 4 Alen værende Vindue, udenfor hvilket der over et Maskinhjul var et Bjelketag, astoges, hvorefter, ifølge Paulsens Forklaring, han og Christiansen steg ind og tilbendte dem Sæden, medens derimod Christiansen har paastaet, at han hver Gang stod udenfor og at Poulsen steg ind, samt fyldte Sæden i Sække, som Christiansen dernæst modtog.

Da de ovenmeldte af Arrestanten Buch, der er født den 30te Marts 1829 og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, i Forening med Poulsen begaaede Tyverier maae henføres under Fdg. 11te April 1840 § 12, 1ste Membrum, vil han være at ansee efter denne Lovbestemmelse samt Forordningens

§ 1, og Straffen findes at kunne fastsættes til 2 Aars Forbedringhuusarbeide.

Nysnævnte Forordnings § 12, 1ste Membrum bliver ligeledes at bringe til Anvendelse paa Arrestanterne Jens Poulsen og Hans Christiansen, der begge ere langt over criminel Lovalder og af hvilke den Første ifølge Grevskabet Knuthenborg Birk's Politirets Dom af 6te Juni 1846 har været straffet efter Fdg. 11te April 1840 § 30 med 5 Dages Fængsel, men den Sidstnævnte ikke tidligere har været tiltalt eller straffet. Straffen skjønes for Poulsen at kunne bestemmes til 3 Aar, og for Christiansen til 2 Aars Forbedringhuusarbeide.

Som anført ved Arrestanten Hans Henrichsen Buch har Tiltalte Nr. 39 Arnt eller Arild Christian Hansen gjort sig skyldig i Hæleri i Henseende til 2 Skpr. Hvede, som nysmeldte Arrestant har frastjaalet Forpagter Wesenberg paa Baarskovgaard. Da denne Tiltalte, som er født d. 27de Januar 1821, foruden at være ved Rodbye Kjøbstads Politirets Dom af 17de Januar 1838 for Løsgjængeri og Betleri efter Fdg. 21de August 1829 §§ 2 og 8 idomt Straf af 60 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost, er ifølge Grevskabet Knuthenborg Birk's Extrarets Dom af 12te April 1843 straffet for Tyveri og anden Gang begaaet Betleri efter Fdg. 11te April 1840 § 1 og Fdg. 21de August 1829 § 4 med 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, bliver han nu i Medfør af førstnævnte Forordnings § 25 at ansee som for 2den Gang forøvet Hæleri, og Straffen findes, i Henhold til samme Forordnings § 22, passende at kunne fastsættes til 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Tiltalte Nr. 41 Hans eller Hans Christoffer Eriksen har i Forhør af 1ste Marts f. A. vedgaaet at han, som var i Arbeide paa Baarskovgaard og ved den i Anledning af Uds-

karl Jens Mathiesens Død stedfundne Registreringsforretning var tilstede i hans Kammer for at paavise hans Efterladenskaber, ved denne Leilighed tilvendte sig 2de til disse hørende Flasker med $1\frac{1}{2}$ Pot Brændeviin, af Værdi 1 Mk. 8 Sk., men under et d. 5te Juni sidstl., efter dertil fra hans Side givne Anledning, optaget Forhør har han afgivet en Forklaring, som gaaer ud paa, at han ikke hemmeligt eller i den Hensigt at beholde dem har sat sig i Besiddelse af fornævnte Flasker med Brændeviin, men ifkun for at de ikke skulde forkomme, idet han tænkte sig, at Brændevinet let kunde blive drukket. Efter hvad han i Forbindelse dermed har udsagt, hvis Rigtighed i det Væsentlige er bestyrket ved de iøvrigt fremkomne Oplysninger, bleve under Registreringsforretningen endeel tomme Flasker registrerede, og da Ane Kirstine Knuds datter, Ulrif Jacobsens Enke, der ligeledes var behjælpelig ved Paaviisningen af Mathiesens Efterladenskaber, opdagede at der mellem Flaskerne vare tvende med Brændeviin, yttrede Erichsen „lad mig faae dem indtil videre“, hvorefter han puttede dem i sine Lommer og bar dem til sit Kammer. Samme Dags Aften fortalte han de i Borgestuen paa Baarskovgaard forsamlede Tjenestefolk, at han havde taget de i Mathiesens Kammer staaende 2 Flasker Brændeviin og hentede disse fra sit Kammer, hvorefter han skænkede deraf for de Tilstedeværende, med Bemærkning, at det var af Mathiesens Brændeviin, og at de ligesaagodt kunde have det som de Andre, da Mathiesen dog ingen Nytte fik deraf. — Den Dag, da Auction blev paa Bandholm afholdt over Mathiesens Efterladenskaber, anmodede Erichsen, der havde opbrugt det paagjældende Brændeviin, Dagleier Adam Petersens Hustru, Ane Marie Pedersdatter, som skulde i et Grinde til Bandholm og hvem han gav Penge dertil, om der at kjøbe 2 Flasker Brændeviin og aflevere dem til Vedkommende, for at de kunde

blive solgte, hvilket hun ogsaa gjorde. — Under disse Omstændigheder kan det ikke statueres, at Eriksen har gjort sig skyldig i Tyveri, men ved at have disponeret over det omhandlede Brændeviin skjønes han at have udviist et bedrægeligt Forhold, der imidlertid findes at kunne henføres under § 50 i Fdg. 11te April 1840, og den Straf, der bliver at idømme ham, der er langt over criminel Pavalder og ifølge Nykjøbing Kjøbstads Ertrarets Dom af 7de Mai 1821 har været straffet for Bedrageri med en arbitrair Straf af 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Band og Brød, vil være at fastsætte til 4 Dages simpelt Fængsel paa sædvanlig Fangekost.

Forsaavidt Tiltalte Nr. 42 Johan Henrik Ludvig Scheel tiltales for Løsgjængereri, kan det ikke antages, at han, om hvem det ikke er oplyst, at der er givet ham noget Tilhold i Dverestemmelse med Fdg. 21de August 1829 § 1, har gjort sig skyldig i et Forhold, der kan paadrage ham Strafansvar, i hvilken Henseende bemærkes, at han, der i en Tid af 7 å 8 Uger har drevet omkring paa Volland uden lovligt Erhverv, indtil den Tid havde ernæret sig ved Muurprofessionen, i hvilken han er oplært og i flere Aar, uden at være bleven udstreven som Svend, har arbejdet som saadan, hvilken Omstændighed skjønes at maatte medføre, at der ikke kan tages Hensyn til den angaaende Forpligtelsen at tage fast Tjeneste gjeldende Lovgivning. Derimod er det bevist, at han har gjort sig skyldig i Bettleri, og for denne Forseelse bliver han at ansee efter Fdg. 21de Aug. 1829 § 4 med en Straf, som for ham, der er langt over criminel Pavalder og ikke forhen har været tiltalt eller straffet, fastsættes til 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Band og Brød.

Forsaavidt Arrestanten Nr. 43 Johan Frederik Schulz, der i den ovenfor angivne Tid har drevet omkring paa Volland med Tiltalte Scheel, sigtes for Løsgjængereri, kommer det

ovenfor ved den Sidstnævnte Anførte angaaende det ham imputerede
 Røvgjængereri ogsaa til Anvendelse i Henseende til Schulz, der
 ikke heller har faaet noget Tilhold i Overeensstemmelse med
 Fdg. 21de August 1829 § 1 og ligeledes er bleven oplært i
 Muurprofessionen, samt, uden at være bleven udstreven som
 Svend, har søgt Erhverv som saadan. — Derimod er det ved
 hans egen Tilstaaelse, i Forbindelse med de iøvrigt fremkomne
 Oplysninger bevist, at han har gjort sig skyldig i Tyveri,
 idet han en Dag i December Maaned 1851 har frastjaalet
 Tjenestekarl Anders Sørensen af Nykjøbing en til en Værdi
 af 1 Rbd. 3 Mk. ansat Skjorte, der er kommen tilstede og
 udleveret til Bestjaalne. Da Schulz, der er langt over cri-
 minel Cavalder, forhen har været straffet ifølge Nysted Kjøb-
 stads Extrarets Dom af 28de Mai 1844 for ulovlig Dmgang
 med Hittegods efter Fdg. 11te April 1840 § 58 med 3 Dages
 Fængsel paa Vand og Brød; ifølge Saxkjøbing Kjøbstads
 Extrarets Dom af 1ste Marts 1847 for Tyveri efter nys-
 nævnte Forordnings § 1 med 1 Aars Forbedringshuusarbeide,
 og ifølge Krigsrets Dom af 13de November 1849 for 2den
 Gang forøvet Tyveri, i Overeensstemmelse med allerh. Parol-
 befaling af 17de October 1836 §§ 3, 4 og 5 cfr. Fdg. 20de
 Februar 1789 § 2, Fdg. 11te April 1840 § 13 og Fdg. 12te
 Juni 1816 § 5, samt allerh. Parolbefaling af 3die August
 1846, nedsat i de Meniges 2den Klasse, samt tilfunden Straf
 af 150 Rottingsslag i 2 Dage og strengt Fængsel paa Vand
 og Brød i 6 Gange 5 Dage, vil han være at ansee efter Fdg. 11te
 April 1840 § 15 med 4 Aars Forbedringshuusarbeide, hvorved
 han tillige vil have affonet den Straf, han har forskyldt efter
 Fdg. 21de August 1829 § 4 for det ham overbeviste Belleri.

3 Erstatning bliver at tilsvare: af Arrestanterne Nr. 1
 og Nr. 3, samt Nr. 4 afgangne Baads Boe in solidum
 til Landbygningernes Brandforsikringsfond 1178 Rbd. og til

de mindre Landeiendomsbesidderes Brandforsikringselskab i Volland-Falsters Stift 1140 Rbd. 1 Mk. 8 Sk.; af Arrestanten Nr. 1 til Kjøbmand D. E. Kølle i Maribo 30 Rbd.; og til Møller Christensens Enke, Ane Pedersdatter 12 Rbd.; af Arrestanterne Nr. 1 og Nr. 17, een for begge og begge for een, til Slagter Jens Christensen Grøebo i Rødbye 45 Rbd.; af Arrestanterne Nr. 1, Nr. 17 og Nr. 18, in solidum, til Gaardmand Rasmus Christoffersen i Saunsøe 200 Rbd., hvoraf Tilstalte Nr. 21 in solidum med dem betaler 2 Rbd.; Nr. 3 til Landbygningernes Brandforsikringsfond 193 Rbd. og til de mindre Landeiendomsbesidderes Brandforsikringselskab i Volland-Falsters Stift 393 Rbd. 4 Mk. 7 Sk.; Arrestanterne Nr. 3 og Nr. 6, een for begge og begge for een, til Fuglse og Musse Herreders Brandforsikringselskab 187 Rbd. 4 Mk.; Arrestanten Nr. 3 og Nr. 4 afg. Baads Boe in solidum til Landbygningernes Brandforsikringsfond 1305 Rbd. og til Fuglse og Musse Herreders Brandforsikringselskab 1315 Rbd. 4 Mk. 12 Sk.; Arrestanten Nr. 3, Nr. 4 afg. Baads Boe og Arrestanten Nr. 7 in solidum til Strædder Hans Frederiksen i Stokkemarke 78 Rbd.; Arrestanten Nr. 3 og Nr. 4 afg. Baads Boe in solidum til Huusmand Hans Nielsen Fuglebæk i Blands 40 Rbd. og til hans Datter Birthe Hansdatter 12 Rbd.; Arrestanterne Nr. 7 og Nr. 8, een for begge og begge for een, til asdøde Jens Mathiesens Boe 10 Rbd. 2 Mk. 6 Sk.; Arrestanterne Nr. 9 og Nr. 10 in solidum til Landbygningernes Brandforsikringsfond 253 Rbd. og til de mindre Landeiendomsbesidderes Brandforsikringselskab i Volland-Falsters Stift 383 Rbd. 3 Mk. 9 Sk.; Arrestanterne Nr. 11, Nr. 12 og Nr. 13, een for alle og alle for een, til Landbygningernes Brandforsikringsfond 615 Rbd.; til Mette Marie Jensdatter 24 Rbd.; til Maren Jørgensdatter 20 Rbd.;

til Claus Pedersen 25 Rbd. og til afdøde Svend Pedersens Boe 40 Rbd.; Arrestanterne Nr. 14 og Nr. 15, een for begge og begge for een, til Landbygningernes Brandforsikringsfond 833 Rbd. og til de mindre Landeiendomsbesidderes Brandforsikringselskab i Lolland-Falsters Stift 610 Rbd. 1 Mk. 8 Sk., samt til Johanne Christine Jacobsdatter, Huusmand Peder Andersens Hustru 70 Rbd.; Arrestantinden Nr. 35 og Tiltalte Nr. 36 in solidum til Jordemoder Mette Christiansdatter, Kleinsmed Svendsens Enke 67 Rbd. 3 Mk.; Arrestanten Nr. 8 og de Tiltalte Nr. 28 og Nr. 29, een for alle og alle for een, til Forpagter Wesenberg paa Baarskovgaard 2 Rbd. 3 Mk.; Arrestanten Nr. 8 og Tiltalte Nr. 31 in solidum til Samme 1 Rbd. 4 Mk.; Arrestanterne Nr. 37 og Nr. 38 in solidum til Samme 14 Rbd. 5 Mk., og Arrestanterne Nr. 38 og Nr. 40 til Samme 10 Rbd. 2 Mk.

Landbygningernes Brandforsikringsfonds Ret til Erstatning i Anledning af den Arrestanten Nr. 6 Kaløes Huus d. 16de Februar f. N. overgaaede Ildbrand bliver at reservere.

Arrestanten Nr. 1 vil have at tilsvare $\frac{3}{5}$ af Actionens Omkostninger, dog at Nr. 5 hans Hustrue, afdøde Kathrine Jørgensdatters Boe, og Nr. 4 afgangne Baads Boe, samt følgende Arrestanter og Tiltalte in solidum med ham deeltage saaledes i Udredelsen af bemeldte $\frac{3}{5}$: Nr. 2 og Nr. 3, een for begge og begge for een, med $\frac{3}{10}$; Nr. 4 afg. Baads Boe med $\frac{3}{10}$; dog at Nr. 2 og Nr. 3 in solidum med bemeldte Boe deraf tilsvare $\frac{1}{3}$; Nr. 5 afg. Kathrine Jørgensdatter, Mortensens Hustrues Boe med $\frac{1}{50}$; Nr. 7 med $\frac{1}{25}$; Nr. 13 med $\frac{1}{15}$; Nr. 16 og Nr. 4 afg. Baads Boe in solidum med $\frac{1}{15}$; Nr. 17 og Nr. 18, een for begge og begge for een, med $\frac{1}{30}$; Nr. 19 med $\frac{1}{25}$, hvoraf Nr. 13 solidariff tilsvare $\frac{1}{4}$; Nr. 20, solidariff med Nr. 13, med $\frac{1}{30}$; Nr. 21,

solidarisk med Nr. 17 og Nr. 18, een for begge og begge for een, med $\frac{1}{200}$; Nr. 22 med $\frac{1}{15}$, hvoraf in solidum med ham det Halve tilsvares solidarisk af Nr. 16 og Nr. 4 afg. Baads Boe, og Nr. 32 med $\frac{1}{30}$. — Af de øvrige $\frac{2}{5}$ af Actionens Omkostninger betale Nr. 3 og Nr. 6, een for begge og begge for een $\frac{1}{10}$; Nr. 7 og Nr. 8, een for begge og begge for een, $\frac{1}{10}$; Nr. 8 og Nr. 28 in solidum $\frac{1}{40}$; Nr. 8 og Nr. 31 in solidum $\frac{1}{60}$; Nr. 9 og Nr. 10, een for begge og begge for een $\frac{1}{10}$; Nr. 10 $\frac{1}{30}$; Nr. 11, Nr. 12 og Nr. 13, een for alle og alle for een, $\frac{1}{10}$; Nr. 14 og Nr. 15, een for begge og begge for een, $\frac{1}{10}$; Nr. 23 $\frac{1}{30}$; Nr. 32 og Nr. 33, een for begge og begge for een, $\frac{1}{10}$; Nr. 34 $\frac{1}{40}$; Nr. 35 og Nr. 36 in solidum $\frac{1}{10}$; Nr. 37 og Nr. 38, een for begge og begge for een, $\frac{3}{40}$; Nr. 41 $\frac{1}{60}$; Nr. 42 $\frac{1}{40}$ og Nr. 43 $\frac{1}{20}$.

I samme Forhold ville Arresterne og de Tiltalte have at deeltage i Udredelsen af Sagførerens Sallairer, der bestemmes for Actor, Kammerraad Procurator Klein til 200 Rbd. og for hver af Defensorerne, Procuratorerne, Kammerraad Nyegaard, Simonsen og Winther, samt Proceprocurator Damkier, til 60 Rbd.

Sagforelsen har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret:

Arresterne Nr. 1 Hans Jacob Mortensen og Nr. 3 Mads Jensen Birnæs bør hver især have deres Liv forbrudt og lægges paa Steile og Hjul.

Arresterne Nr. 7 Anders Jensen Birnæs og Nr. 8 Christian Frederik Mortensen bør hver især have deres Liv forbrudt og deres Hoved at sættes paa en Stage.

Arresterne Nr. 2, Mads Rasmussen Heden, Nr. 33 Niels Jørgensen Tærster, Nr. 16 Rasmus Hansen, Nr. 32 Christian Hansen Karlebye eller

Krueholm, Nr. 11 Johan Henrik Lafrenk, Nr. 12 Anders Jensen Svink, Nr. 13 Søren Henrik Jørgensen Seiffert, Nr. 6 Hans Pedersen Kalsø, Nr. 9 Lars Jørgensen, Nr. 10 Niels Jørgensen, Nr. 14 Jørgen Pedersen kaldet Skovfoged, Nr. 15 Hans Krog Hansen, Nr. 17 Thomas Lafrenk, Nr. 18 Jens Stephen Hansen, Nr. 19 Jørgen Larsen, Nr. 20 Hans Hansen Willer, og Nr. 22 Erik Christian Olsen bør hensættes til Tugthuusarbeide, Nr. 2 for Livstid; Nr. 33 i 13 Aar; Nr. 16 og Nr. 32, hver især i 12 Aar; Nr. 11, Nr. 12 og Nr. 13, hver især i 10 Aar; Nr. 6, Nr. 9, Nr. 10, Nr. 14 og Nr. 15, hver især i 8 Aar; Nr. 17, Nr. 18, Nr. 19 og Nr. 20, hver især i 6 Aar, og Nr. 22 i 5 Aar.

Arrestanterne Nr. 43 Johan Frederik Schulz, Nr. 38 Jens Poulsen, Nr. 37 Hans Henriksen Buch, Nr. 40 Hans Christiansen eller Marcussen, og Arrestantinden Nr. 35 Wilhelmine Maria Loycke, Tiltalte Nr. 36 Niels Pedersens Hustrue, bør hensættes til Forbedringshuusarbeide, Nr. 43 i 4 Aar, Nr. 38 i 3 Aar, og Nr. 37 og Nr. 40, samt Arrestantinden Nr. 35 hver især i 2 Aar.

De Tiltalte Nr. 39 Arent eller Arild Christian Hansen, Nr. 23 Henrik Hansen, Nr. 28 Hans Jørgensen, Nr. 34 Niels Rasmussen, med Tilnavn Skotte eller Skaste, Nr. 36 Niels Pedersen, Nr. 42 Johan Henrik Ludvig Scheel, Nr. 25 Niels Larsen Holger, Nr. 26 Hans Larsen Haar, Nr. 27 Peder Pedersen Bukkehauge, Nr. 21 Stephan Andersen, Nr. 24 Gregers Christensen Biid, Nr. 29 Anders Jensen Bandholm, Nr. 30 Hans Stephan Hansen og Nr. 31 Morten Frederiksen bør hensættes i Fængsel paa Band og Brod, Nr. 39 i 4 Gange 5 Dage, Nr. 23, Nr. 28, Nr. 34, Nr. 36 og Nr. 42 hver især i 3 Gange 5 Dage; Nr. 25, Nr. 26

og Nr. 27 hver især i 2 Gange 5 Dage, Nr. 21, Nr. 24, Nr. 29, Nr. 30 og Nr. 31, hver især i 5 Dage. Tiltalte Nr. 41 Hans eller Hans Christoffer Eriksen bør henses i simpelt Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Dage.

I Erstatning udredes: af Arrestanterne Nr. 1 og Nr. 3, samt Nr. 4, afg. Baads Boe, in solidum til Landbygningernes Brandforsikringsfond 1178 Rbd. og til de mindre Landeiendomsbesidderes Brandforsikringselskab i Lolland-Falsters Stift 1140 Rbd. 1 Mk. 8 Sk.; af Arrestanten Nr. 1 til Kjøbmand D. E. Kølle i Mariboe 30 Rbd. og til Møller Christensens Enke, Ane Pedersdatter, 12 Rbd.; af Arrestanterne Nr. 1 og Nr. 17, een for begge og begge for een, til Slagter Jens Christensen Erøeboe i Rødbye 45 Rbd.; af Arrestanterne Nr. 1, Nr. 17 og Nr. 18 in solidum til Gaardmand Rasmus Christoffersen i Saunsøe 200 Rbd., hvoraf Tiltalte Nr. 21 in solidum med dem betaler 2 Rbd.; Nr. 3 til Landbygningernes Brandforsikringsfond 193 Rbd. og til de mindre Landeiendomsbesidderes Brandforsikringselskab i Lolland-Falsters Stift 393 Rbd. 4 Mk. 7 Sk.; Arrestanterne Nr. 3 og Nr. 6, een for begge og begge for een, til Fuglse og Musse Herreders Brandforsikringselskab 187 Rbd. 4 Mk.; Arrestanten Nr. 3 og Nr. 4, afg. Baads Boe, in solidum til Landbygningernes Brandforsikringsfond 1305 Rbd. og til Fuglse og Musse Herreders Brandforsikringselskab 1315 Rbd. 4 Mk. 12 Sk.; Arrestanten Nr. 3, Nr. 4, afg. Baads Boe, og Arrestanten Nr. 7 in solidum til Strædder Jens Frederiksen i Stoffemarke 78 Rbd.; Arrestanten Nr. 3 og Nr. 4, afg. Baads Boe, in solidum til Huusmand Hans Nielsen Fuglebæk i Blands 40 Rbd. og til hans Datter Birthe Hansdatter 12 Rbd.; Arrestanterne Nr. 7 og Nr. 8, een for begge og begge for een, til afdøde Jens Mathiesens Boe 10 Rbd. 2 Mk. 6 Sk.; Arrestanterne Nr. 9 og

Nr. 10 in solidum til Landbygningernes Brandforsikringsfond 253 Rbd. og til de mindre Landeiendomsbesidderes Brandforsikringselskab i Volland-Falsters Stift 383 Rbd. 3 Mk. 9 Sk.; Arrestanterne Nr. 11, Nr. 12 og Nr. 13, een for alle og alle for een, til Landbygningernes Brandforsikringsfond 615 Rbd., til Mette Marie Jensdatter 24 Rbd., til Maren Jørgensdatter 20 Rbd., til Claus Pedersen 25 Rbd. og til afdøde Svend Pedersens Boe 40 Rbd.; Arrestanterne Nr. 14 og Nr. 15, een for begge og begge for een, til Landbygningernes Brandforsikringsfond 833 Rbd. og til de mindre Landeiendomsbesidderes Brandforsikringselskab i Volland-Falsters Stift 610 Rbd. 1 Mk. 8 Sk., samt til Johanne Christine Jacobsdatter, Huusmand Peder Andersens Hustrue 70 Rbd.; Arrestanten Nr. 35 og Tiltalte Nr. 36 in solidum til Jordemoder Mette Christensdatter, Kleinsmed Svendsens Enke, 67 Rbd. 3 Mk.; Arrestanten Nr. 8 og de Tiltalte Nr. 28 og Nr. 29, een for alle og alle for een, til Forpagter Wesenberg paa Vaarstovgaard 2 Rbd. 3 Mk.; Arrestanten Nr. 8 og Tiltalte Nr. 31 in solidum til Samme 1 Rbd. 4 Mk.; Arrestanterne Nr. 37 og Nr. 38 in solidum til Samme 14 Rbd. 5 Mk., og Arrestanterne Nr. 38 og Nr. 40 til Samme 10 Rbd. 2 Mk.

Landbygningernes Brandforsikringsfonds Ret til Erstatning i Anledning af den Arrestanten Nr. 6 Kaløes Huus d. 16de Februar f. A. overgaaede Ildbrand reserveres.

Arrestanten Nr. 1 tilsvarende $\frac{3}{5}$ af Actionens Omkostninger, dog at Nr. 5, hans Hustrue, afdøde Kathrine Jørgensdatters Boe, og Nr. 4, afgangne Baads Boe, samt følgende Arrestanter og Tiltalte in solidum med ham deeltage saaledes i Udredelsen af bemeldte $\frac{3}{5}$: Nr. 2 og Nr. 3, een for begge og begge for een, med $\frac{3}{10}$; Nr. 4, afg. Baads Boe, med $\frac{3}{10}$, dog at Nr. 2 og Nr. 3 in solidum med

bemeldte Boe deraf tilsvare $\frac{1}{3}$; Nr. 5, afg. Kathrine Jørgensdatter, Mortensens Husfrues Boe med $\frac{1}{50}$; Nr. 7 med $\frac{1}{25}$; Nr. 13 med $\frac{1}{15}$; Nr. 16 og Nr. 4, afg. Baads Boe, in solidum med $\frac{1}{15}$; Nr. 17 og Nr. 18, een for begge og begge for een, med $\frac{1}{30}$; Nr. 19 med $\frac{1}{25}$, hvoraf Nr. 13 solidariff tilsvare $\frac{1}{4}$; Nr. 20, solidariff med Nr. 13, med $\frac{1}{30}$; Nr. 21, solidariff med Nr. 17 og Nr. 18, een for begge og begge for een, med $\frac{1}{200}$; Nr. 22 med $\frac{1}{15}$, hvoraf in solidum med ham det Halve tilsvares solidariff af Nr. 16 og Nr. 4, afg. Baads Boe, og Nr. 32 med $\frac{1}{30}$. — Af de øvrige $\frac{2}{5}$ af Actionens Omkostninger betale Nr. 3 og Nr. 6, een for begge og begge for een, $\frac{1}{10}$; Nr. 7 og Nr. 8, een for begge og begge for een, $\frac{1}{10}$; Nr. 8 og Nr. 28 in solidum $\frac{1}{40}$; Nr. 8 og Nr. 31 in solidum $\frac{1}{60}$; Nr. 9 og Nr. 10, een for begge og begge for een, $\frac{1}{10}$; Nr. 10 $\frac{1}{30}$; Nr. 11, Nr. 12 og Nr. 13, een for alle og alle for een, $\frac{1}{10}$; Nr. 14 og Nr. 15, een for begge og begge for een, $\frac{1}{10}$; Nr. 23 $\frac{1}{30}$; Nr. 32 og Nr. 33, een for begge og begge for een, $\frac{1}{10}$; Nr. 34 $\frac{1}{40}$; Nr. 35 og Nr. 36 in solidum $\frac{1}{10}$; Nr. 37 og Nr. 38, een for begge og begge for een, $\frac{3}{40}$, Nr. 41 $\frac{1}{60}$; Nr. 42 $\frac{1}{40}$ og Nr. 43 $\frac{1}{20}$.

I samme Forhold deeltage Arrestanterne og de Tiltalte i Udredelsen af Sagførernes Sallairer, der bestemmes for Actor, Kammerraad, Procurator Klein til 200 Rbd. og for hver af Defensorerne, Procuratorerne, Kammerraad Nyegaard, Simonsen og Winther, samt Prøveprocurator Damkier, til 60 Rbd.

De idømte Erstatningssummer at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forfyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Afsærd efter Loven.

Hans Jacob Mortensen.

(Håndskemager.)

50 Aar.

Mads Heden.

58 Ar.

Mads Vixnes.

35 Aar.

Chr. M. Tegner & lith. Inst.

Anders Jensen Vixnoes.
32 Aar.

Christian Frederik Mortensen.

26 Aar.

Morten Olsen Baad.
(Død under Sagen.)

Foelagt af C.A.Reitzel.

Schleswig-Holstein

Meerumfahrungen.

Julegave for Danske

med 22 danske Illustrationer,

udgivet af

Commissionair.

KJÖBENHAVN.

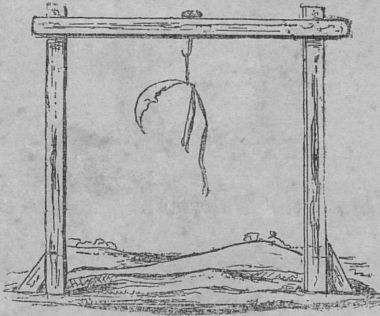
Faaes i alle Boglader for 12 Sk.

Trykt i det Seidelinske Officin. — Træsnittene udførte af Aagaard.

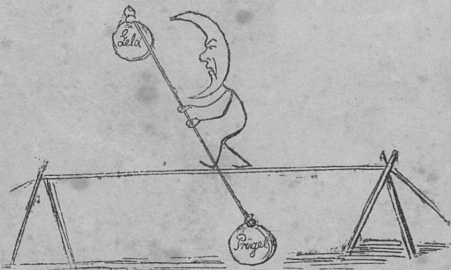
Schleswig-Holstein, meerumschlungen,
Deutscher Sitte hohe Wacht!
Wahre treu, was schwer errungen,

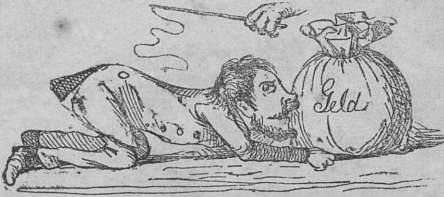
Bis ein schön'rer Morgen tagt!

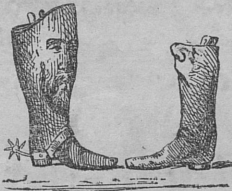
Schleswig-Holstein, stammverwandt,
Wanke nicht, mein Vaterland!

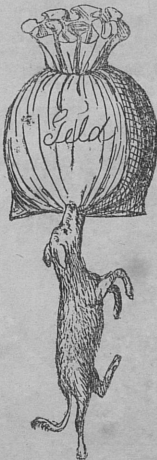
Ob auch wild die Brandung tose,
Fluth auf Fluth, von Bai zu Bai:
O, laß blüh'n in Deinem Schooße
Deutsche Jugend, deutsche Treu'!

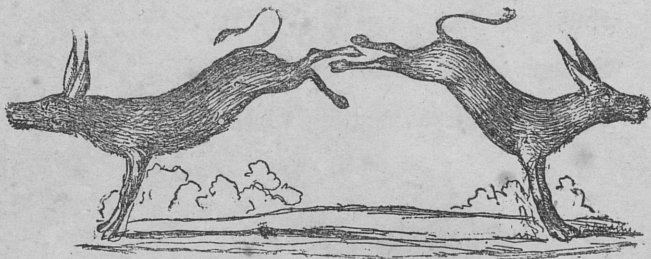
Schleswig-Holstein, stammverwandt,

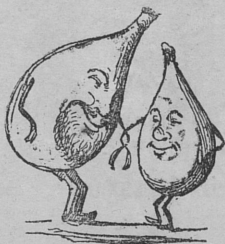
Bleibe treu, mein Vaterland!

Doch, wenn inn're Stürme wüthen,

Drohend sich der Nord erhebt: —
Schütze Gott die holden Blüthen,
Die ein mild'rer Süd belebt!
Schleswig-Holstein, stammverwandt,

Stehe fest, mein Vaterland!

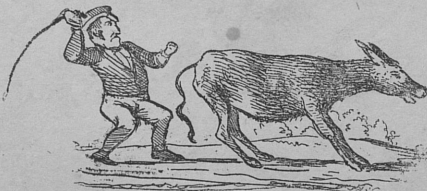
Gott ist stark auch in den Schwachen,
Wenn sie gläubig ihm vertrau'n;

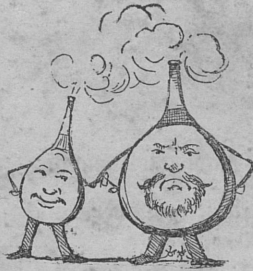
Bage nimmer, — und dein Vachen
Wird trotz Sturm den Hafen schau'n!

Schleswig-Holstein, Stammverwandt,
Harre aus mein Vaterland!

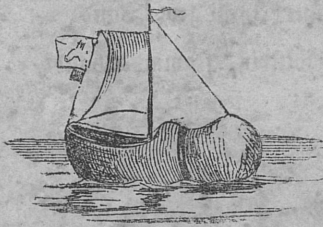
Von der Woge, die sich bäumet
Längs dem Belt, am Ostseestrand,
Bis zur Fluth, die ruhlos schäumet
An der Düne flücht'gem Sand:
Schleswig-Holstein, Stammverwandt,

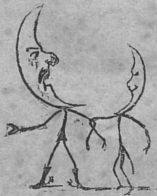
Stehe fest, mein Vaterland!

Und wo an des Landes Marken
Sinnend blinkt die Königsau,
Und wo rauschend stolze Barken

Elwärts zieh'n zum Holstengau:
Schleswig-Holstein, Stammverwandt,

Bleibe treu, mein Vaterland!

Cheres Land, Du Doppel-Eiche

Unter Einer Krone Dach,
Stehe fest und nimmer weiche,
wie der Feind auch dräuen mag!

Schleswig-Holstein, stammverwandt,

wanke nicht, mein Vaterland!

69-2176 (3)

“Sandhedsfakten”^s

Redaktør

Chr. P. Joh. Fogh,

belyst med Sandhedens Lys

ved officielle Actstykker.

3. Oplag. Preis: 4 Sk.

"Sonderdruck"

Verlag

Dr. F. J. J. J.

und

Verlag

3. Teil: 1. Teil

Under de Optøier og Tumulter, Kjøbenhavn i den første
 Deel af Januar d. A. var Skuepladsen for, gav Stemningen
 sig blandt Andet Luft ved at Hobene flere Aftener udbragte
 Hurraer for en i Pilestræde boende Person, som var han en
 Folkets Mand, der gjennem Offentligheden var optraadt som
 Sandhedens og Retfærdighedens Talsmand i den gode Sags
 Tjeneste. Og da det Rygte var kommet ud, at denne Person
 for sine offentlige Ytringer skulde være bleven sat i Forvaring
 af Politiet og saaledes være paa Veie til at blive en Martyr
 for sin Kamp i „Sandhedens og Retfærdighedens Tjeneste,
 søgte „Folket“ at overbevise sig om dette Rygtes Sandhed,
 formodentlig i den Hensigt at befrie ham. Men han var fri
 og frank, og da man udenfor hans Bopæl kaldte ham frem for
 at faae Syn for Sagen, adlød han „Folkets“ Røst, beroligede
 de Uengstlige med Hensyn til sin Persons Sikkerhed, forsikrede
 dem, at han stod under Lovens Beskyttelse, samt at Ingen
 vilde vove at krumme et Haar paa hans Hoved, og endte med
 at udbringe et „Leve“ for gamle Danmark.

Hvem var da denne Person, der hædredes som var han
 een af Landets Ypperste? — Det var: C. Fogh, Udgiver og
 Redaktør af „Sandhedsfaklen!“ — — —

Ingen, der føler en naturlig Bæmmelse for at smudste
 sig ved at røre ved det Blad, der udkommer under det skjønne
 Navn: „Sandhedsfaklen“, vil fristes til at indlade sig paa at
 karakterisere det. Men det behøves vel heller ikke, thi dets
 Bestaaffenhed er noksom bekjendt og efter dets Udgivers egen
 Forsikkring er det jo ogsaa udbredt i flere Tusinde Exemplarer;
 kun saameget bør siges, at det Hele synes at være en Industri-

spekulation af det allerværste Slags. I det meest [cyniste] Sprog søger det at indvirke paa Massernes onde Drifter; det lever af offentlige og private Skandalehistorier, men Alt naturligtvis i den ædle Hensigt at tjene Ret og Sandhed, Alt af ædel og dydig Harmes imod Last, Bedrag og Skurkestreger — kun det har betinget Redaktørens Optræden i Offentlighedens Interesse.

Mange af Almuen, der ikke tænke dybere efter, lade sig let blænde af Ord som Retsfærdighed og Sandhed, de nære endnn bestandig den Mening, at hvad der staaer paa Tryk, dog altid maa indeholde nogen Sandhed, og denne deres Mening finde de ikke saa lidet bestyrket ved den Omstændighed, at slike meddriftig Bænde fremsførte affykelige Sigtelser, Bagvaskelser og Anklager hengaae upaaagtede eller idetmindste uændsede af vedkommende Angrebne og af Domstolene.

„Der maa dog være noget Sandt deri, hvorledes kunde han ellers skrive det?“ høres ikke saa sjældent, og det er let forklarligt; thi man betænker eller veed ikke, at det meget ofte er vanskeligt at faae selv de groveste Injurier straffede, naar de fremføres paa en noget forblømt Maade, og hvor man desuden finder det under sin Værdighed at klage, der kan heller ingen Dommer være; men Skaansel er i mange saadanne Tilfælde ingen flog Fremgangsmaade, hvad Erfaringen noksom viser.

At de omtalte Optøier og Tumulter for ikke en liden Deel bør skrives paa „Sandhedsfaflens“ Regning, turde vel de fleste være enige om, og finder ogsaa Bestyrkelse i den Udgiveren viste folkelige Hyldest. Vel kan det neppe falde Nogen ind at lægge synderlig Vægt paa disse Demonstrationer til Ære for Chr. Fogh, tvertimod have de baade med Hensyn til Skuespilleren og til Publikum deres komiske Sider, og paa Mange maae de have virket som et fjolende Pulver. Dog er der en alvorlig Side ved Sagen, der ikke bør oversees. For Enhver, der veed at vurdere Pressefrihedens store Gode, kan dens Misbrug ikke Andet end vække Betyrning, forsaavidt

denne Misbrug, som andre Landes Exempel noksom viser, kan føre til dens Indskrænkning. Og kommer nu dertil, at til Pressens Talsmand opkaste sig Personer, der ikke blot besinde sig paa Dannelsens laveste Trin, men tillige i enhver Henseende ere uverdige til deres Medmenneskers Agtelse, ja endog have været idømte vanærende Straffe for begaaede Forbrydelser, saa er Faren for Pressens Frihed end større. Det bedste Middel til at afværge en saadan Fare, maa imidlertid findes i den bekjendte Sætning: Pressen maa selv bøde paa Pressens Udskielser, og i nærværende Tilfælde er Sagen ikke vanskelig. Meningen heraf er dog paa ingen Maade den, at imødegaae „Sandhedsfaklen“ og dens forstjellige Udtalelser, det vilde være som Herkules' Arbejde, da han renjede' Augias Stald. Nei, Udgiveren af nærværende Blade har kun til Hensigt, ifølge officielle Dokumenter og Domsacter, at vise Publikum, hvad og hvem Commissionair C. Fogh er. Det har allerede været temmelig bekjendt her i Kjøbenhavn, at han er et stærkt compromitteret Individ, men at han skulde være det i den Grad, som det fremgaaer af de offentlige Domsacter i de ham overgaaede Domme, det havde Mange næppe noget Begreb om. Og Enhver vil da kunne sige sig selv, om der ikke horer en uhørt Skamløshed til, at en Person med en saadan Fortid kan vove at optræde som Folkets Talsmand; Enhver vil da kunne vide, hvad Bøgt der kan tillægges en saadan Persons Udsagn og Anklage, samt hvilken Betydning Ord som Sandhed, Retfærdighed, Retfærdighed, Retfærdighed og deslige kunne have i hans Mund. Der maatte her ske en uhyre Demoralisation, dersom man, efterat have gjort sig bekjendt med hans Liv, ikke vilde vende sig bort fra ham og hans litteraire Virksomhed med den dybeste Foragt.

Christian Peder Johannes Fogh er født i Besterborg den 2den Marts 1801. I hans Ungdom tjente han som Overjæger ved sjællandske Jægercorps. Senere nedsatte han sig som Kjøbmand i Naffkov. Som Bidrag til hans Characteristif

og det Omdømme, han der nød blandt sine Medborgere, tjener følgende Uddrag af „Hollandsposten“ af 6. Marts 1843, saavel som efterstaaende af 104 af Naakstovs Borgere og Embedsmænd afgiven Erklæring:

„Den stundom langsomme, men aldrig udeblivende Nemesis har i disse Dage omsider indhentet en Person, som i en Række af Aar heri Stiftet med ligesaameget Held som Frækhed har dreven sit Uvæsen, og som, deels ved sin skamløse Udfærd i flere privatretlige Forhold, deels ved sit ublue Uresfjænderie mod adskillige af Stiftets Embedsmænd, deels endelig med det mageløse Held, med hvilket han engang tidligere er sluppen med Fritjendelse for videre Tiltale under en imod ham anlagt Justitsaction for et Documents Forfalskning, under Omstændigheder, der ikke hos den meest forstokkede Skeptiker kunde levne mindste Tvivl om hans Straffskyld, — har vundet en vis herostratistisk Navnkundighed.

Enhver, der hører hjemme heri Stiftet, vil efter denne Indledning strax vide, at her menes den forhenværende Kjøbmand Fogh i Naakstov, og vi havde derfor ikke havt nødig at nævne Navnet, saafremt ikke nærværende Tidende læstes udenfor Provindsen. Dette ligesaa ondskabsfulde som farlige Menneſte er sidstafvigte Tirsdag Aftes bleven heftet for en Skjændselsdaad, der hos den Handlende i samme Grad forudsætter lumst Forvorpenehed, som den i sine Virkninger kunde have medført de allersørgeligste Følger. Historien og Anledningen til samme har, efter hvad vi have erfaret, været følgende:

Tirsdagen den 28. Februar om Aftenen Kl. omtrent 9 blev der igjennem et ud imod Gaden vendende Vindue kastet en Flaske Svovlsyre ind i Procurator Smidths Bopæl. Flasken knustes naturligviis ved at passere Ruden, og udgød sit Indhold over Alt hvad der fandtes i Nærheden. Umiddelbar indenfor det nærmest ved Siden anbragte Fag Vindue, der ikkun ved en omtrent $\frac{5}{4}$ Al. bred Muurpille var skilt fra det Vindue, der sønderfloges, sov Smidths 3 Maaneder gamle Barn i den samme Steds henstillede Bugge, og man kan saaledes med Sandhed sige, at Barnets Liv har været afhængig af at den Tilfældighed der ligger i et Kast med Haanden. Dersom Flasken saaledes var slynget enten med lidt mere eller lidt mindre Kraft, eller dersom Boldsmanden, som rimeligviis i Forbigaaende har kastet Flasken fra sig, var kommen enten et Skridt mere eller mindre frem, havde den muligviis rammet det næste Vindue, og Barnet vilde efter al Rimelighed være bleven et Offer for Bedkommendes Hevngjerrighed. Nu skete heldigviis ingen videre Ulykke. Ved det Passeredes Anmeldelse for Politimesteren, rettede Mistanken sig strax mod

Fogh, som derfor øieblikkelig blev anholdt. Procurator Smidth har nemlig i de silbigere Aar i Følge sin Stilling som Procurator havt flere Sager at udføre imod, samt flere Fordringer at inddrive hos Fogh, og ihvorvel Enhver, der kjender Forholdene, meddeeler Smidth det Vidnesbyrd, at han har udført disse Hverv med al den Moderation, som Omstændighederne tillod, har dog Udøvelsen af disse hans Embedsfunctioner opfyldt Fogh med et saa bittært Had mod Smidth, at han ei blot har søgt at skaffe sig Luft igjennem de laveste Pøbelgrovheder, men endog tidligere under en Fogedforretning, ved hvilken Smidth var tilstede, mod denne tilladt sig Haandgribeligheder, for hvilke han ganske for nylig ved Overretten er bleven anseet med et Mulct af 100 Rdl.

At Fogh under den derpaa indledeede Undersøgelse med den største Frækhed nægtede, og endnu nægter Gjerningen, kan man letteligen begribe; imidlertid skal dog blandt mange andre Indicier især en i hans Kjølelomme funden rød og endnu aldeles fugtig Plet, der ved den anstillede chemiske Analyse fandtes at være fremkommen ved den samme Art Syre, hvoraf Spor og Levninger fandtes i Smidths Huus, betydeligen have tæmmet hans Kjælighed, og giver grundet Haab om, at han ikke denne Gang vil undgaae Retfærdighedens Arm. Føier man nu hertil, at Fogh ved hans Anholdelse gjørligen satte sig til Modværge imod Politiet, og under det herved fremkaldte Haandgemæng, endog har bidt Politimesteren i Benet, saa kan man med temmelig Visshed forudsee, at Stiftet og Jurisdictionen i det mindste en Tidlang vil blive befriet for denne Person. — Bemeldte Fogh er den samme, som nylig gjennem flere offentlige Blade har udsendt Offentliggjørelse om, at han personlig indfinder sig for at samle Subskription paa sit Levnetsløb og i saa Henseende har nydt god Modtagelse hos Beboerne i Lolland og Falster; men nu maa vel al videre Subscriptionsamling stilles i Bero indtil hans Færd nærmere bliver belyst."

„Undertegnede Embedsmænd, Borgere og Beboere af Naakflov finde os, ved tvende af Kjøbmand C. Fogh heraf Byen nylig udgivne Skrifter, det ene betitlet: „De vigtigste Tildragelser af mit Liv og Levnet siden jeg blev Borger og Kjøbmand i Naakflov,“ det andet betitlet: „Cyprianus eller mine forunderlige Drømme og Aabenbaringer,“ hvilket sidste han lover at fortsætte, og ved de Angreb paa Medborgeres og især Embedsmænds Værd, han deri har tilladt sig, foranledigede til offentlig at erklære, at hvad bemeldte Kjøbmand C. Fogh skriver og i Trykken udgiver, iblandt os, som Følge af det Kjendskab, vi have til hans Færd, gjelder saalidet, at Ingen ved at blive Gjenstand for hans ærerørige, aabenbare eller hemmelige Sigtelser af Hentydninger er

udsat for i vort Omdømme at lide mindste Afbræk i den Ære, vi isvrigt skjønne, han kan gjøre Fordring paa, og at det kun er at tilskrive Omstændigheder, hvorover vi ikke raade, at vi ikke tillægge dem saa liden Betydning, at vi aldeles overse dem*). Vi erklære etillige, at naar vi have besluttet os til dette Skridt, hvoraf Følgen, som vi haabe, vil blive, at Kjøbmand C. Foghs Ord komme til at staae mindre til Troende, da ere vi ikke tilskyndede dertil af personligt Fjendskab, efter som ingen af os, saavidt bekjendt, paa nogen fornærmelig Maade har været tilsigtet i de af ham udgivne Skrifter; men vi iudsee, at det Værn, Lovene yde Borgernes Ære, undertiden kan blive utilstrækkeligt, naar Hadefuldhed hos Angriberen er forenet med Frækhed og Snebighed, og Pressen giver Midler i Hænde til at udbrede Beskyldninger, hvor Forsvar er umuligt; og vi ansee det for ærefjære Medborgeres Pligt, i saadanne Tilfælde at staae hinanden bi, skaffe sig selv den Ret og Betyggelse, Lovene ikke kunne give, ved at bruge Pressen til at arbeide imod deus Misbrug, og ved en usorbeholden Fremtræden og utvethdig Meningsyttring, at indvirke paa det almindelige Omdømme og lægge Modvægt mod løse Angivelser, for at ikke, naar de bedre Underrettede tie og drage sig tilbage, de mindre vel Underrettede skulde blive vakkende i deres Domme, og Ærefjænderi aabne en Næringsvei for dem, som have affaaeret sig selv Vei til lovligt Erhverv.

Endskjøndt Kjøbmand C. Foghs Skrifter neppe ere meget bekjendte, undtagen i den Provinds, han hører til, og maaffee i Hovedstaden, hvor Opmærksomhed for Pressens Frembringelser er større og almindeligere, og vi derfor ikkun have forlangt denne Erklæring indrykket i Stiftets Blade og den Berlingske Tidende, troe vi dog at burde anmode Avisudgivere og Redactører i Almindelighed om, forsaavidt de Foghske Anliggender maatte skjønnes at fortjene saa megen Opmærksomhed, at optage denne vor Erklæring i de af dem udgivne og redigerede Blade."

At den ovenfor udtalte Mening aldeles ikke er for haard, fremgaaer tilstrækkeligt af de af ham overgaaede Domme, hvis Anledning og Beskaffenhed her forelobig gjengives i korte

*) Udg. af nærværende Blade smigrer sig ikke med det Haab, at C. Fogh ikke vil forsøge at overdænge ham med „Sandhedsfalkens“ uhøvlige Polemik; men han erklærer her forud, at hvad end dette Individ vil komme frem med, vil han intet Svar faae, hvilket efter ovenstaaende Erklæring heller ikke synes at være nødvendig.

Træk, idet vi senere meddele 3de af Domsacterne i de vigtigste Sager:

- 1) Den 20. Marts 1822 dømtes han som Overjæger ved sjællandske Jægercorps for Desertion til Fængsel paa Vand og dobbelt Brød i 5 Dage. For anden Forseelse til 24 Timers Krumslutning.
- 2) I Maret 1838 actioneredes han ved Raskovs Byes Extraret for at have forfalsket en af et tydsk Handelshuus udstedt Qwittering, navnlig ved at forandre en Sum af 50 Etmrk. til 500 Etmrk. Den 27de Decbr. 1839 fandtes han for **videre** *) Tiltale, men blev anseet med Mulkt for utilbørlig Skrivemaade. Denne Dom blev stadfæstet ved Overretten den 28. Juli 1840.
- 3) Den 3. Septbr. 1842 blev han for reelle og verbale Injurier mod Procurator Smidth idømt 4 Gange 5 Dages Vand og Brød; ved Overretten blev denne Dom formildet til en Mulkt af 100 Rdl.
- 4) Den 2. Mai 1844 blev han ved Raskov Extraret for at have indkøbt en Flaske med Svovlsyre i Procurator Smidths Bopæl, for at have modsat sig og fornærmet Politiet, samt for i Retten at have udfjældt den fungerende Dommer, Cancellisekretair Hammerich for „en Løgner,“ anseet **med 2 Mars Forbedringshuusstraf** samt **bøde sine tre Mark**. Ved Overretten blev denne Dom d. 12. Octbr. 1844 forandret til 2 Mars Forbedringshuusstraf, endelig ved Høiesteret den 13. Marts 1845 formildet til 5 Gange 6 Dages Fængsel paa Vand og Brød.
- 5) I 1847 var han tiltalt for Beskyldninger imod Stiftsamtmand Jessen, Birkedommer Pontoppidan, Borger-

*) Videre Tiltale idømmes, naar der er den største Sandsynlighed for at en Forbrydelse er begaaet, men navnlig naar den Anklagedes egen Tilstaelse ikke kan opnaaes.

mester Fasting, Pastor Bindedbølle og Flere; men Sagen blev hævet paa Grund af det under 24. Januar 1848 be-
kjendtgjorte kgl. Reskript, hvorved **alle** offentlige Presse-
sager hævedes.

- 6) Tiltalt ved Abhøns. Criminal- og Politiret for Bedrageri og Overtredelse af Frdn. af 15. Decbr. 1820. Ved Dom af 16. Febr. 1856 frifandtes han, men paalagdes Sagens Omkostninger.

Dette er hans Dømmes Kronike i kort Begreb. Dog, Kro-
nen paa sit Livs Birken synes han at have sat ved en Gjer-
ning, der vel ikke kan rammes af Loven, men i moralsk Hen-
seende neppe kan betegnes med noget Navn. En Stedson af
ham, ved Navn Hermann Jacob Axel Siveste, var idømt Tugt-
huusstraf i Rendsborg Slaveri. Under Oprøret undveg han
og begav sig til Næskov. Faderen, til hvem Sønnen betroede
sig, meldte det til Politiet, der anholdt den Undvegne, og i et
Brev til Krigsministeriet anholdt den fjærlige Fader om —
de sædvanlige Opbringerpenge! der dog ikke ud-
betaltes ham, da han vel havde angivet, men ikke anholdt
Bedkommende.

Bilde man ikke, naar man læste denne Historie i en Roman,
smile over Forfatterens Tillid til sine Læseres Lettroenhed? Og
dog er dette skeet i vore Dage, skeet af „Sandhedsfaklens“
Redaktør C. Fogh.

Efter at hans Ophold si Næskov efter saadanne Bedrifter
var bleven umuligt, har han nu i 8—9 Mar lykfsaliggjort Kjø-
benhavn med sin Nærværelse. Han skal hidtil have ernæret sig
som „Commissionair.“ Beskaffenheden af hans Virksomhed i
den Retning fremlyser tildeels af den Liste over Udstedere af
protesterede Brevler, som jævnlig findes i „Sandhedsfaklen.“ —

Dette er den Mand, der er optraadt som Dydens For-
svarer, som Sandhedens og Retfærdighedens Talsmand, det
er den Mand, som „Folket“ har bragt offentlig Hyldest.

D o m,

affagt den 28de Juli 1840 i Lands-Overretten.

Under nærværende i første Instants inden Nakskov Bythings Extraret af Sættedommeren, Cancelliraad Fasting og den constituerede Borgermester, Cancelliraad Ipsen som Meddomsmand den 27de Decbr. f. A. paatjendt Sag actioneredes Tiltalte, forhenværende Kjøbmand C. P. J. Fogh for formeentligen at have forfalsket en Dwittering og fremlagt samme i Retten.

Efterat Tiltalte under en imellem ham og daværende Kjøbmand i Hamborg J. Hahn inden Nakskov Bything i Aaret 1837 verserende Sag, hvorunder Sidstnævnte søgte Tiltalte til at betale formeentlige skyldige 530 Mk. 12 Sk. Hbrg. Cour. under 17de April havde fremlagt en med Navnet H. Feuerstein underskrevet, den 15. Marts 1831 dateret Dwittering, ifølge hvilken Tiltalte til Dwitteringens Udsteder, der da var Hahns Handelsreisende, skulde have betalt paa Mellemværende Ertmk. 550 8 Sk. og Hahn derefter, næst at paastaae, at Dwitteringen oprindeligen ifkun havde lydt paa 50 Ertmk. 8 Sk., men senere var forfalsket, havde blandt Andet i Retten fremlagt 3 med Tiltaltes Navn underskrevne Breve, hvoraf skulde fremgaae, at Tiltalte selv oftere havde erkjendt ikke at have betalt Feuerstein mere end Ertmk. 50. 8 Sk., blev der fra Tiltaltes Side indledet Forhandlinger om Sagens Afgjørelse ved Forlig, hvilket ogsaa kom i Stand paa Vilkaar, at Tiltalte, uagtet han, under Forudsætning af Dwitteringens Ægthed, ifkun vilde være Hahn omtrent 30 Ertmk. skyldig efter et imellem dem den 11. Septbr. 1830 indgaaet Forlig, betalt denne Ertmk. 200, hvorhos det er oplyst, at han til samme Tid udtryffeligt betingede sig Udlevering saavel af Dwitteringen som af de 3 fremlagte Breve, samt erklærede ikke at ville sagsøge den af Hahn benyttede Sagsfører for den fremsatte Sigtelse om Dwitteringens Forfalskning.

Under et derefter paabegyndt Undersøgelses-Forhør, foranlediget ved, at vedkommende Bysskriver istedetfor at extradere Tiltalte de oftnævnte Dokumenter, havde indsendt samme til Amtet, benægtede Tiltalte saavel at kunne erkjende, at den i Politiretten ham foreholdte Dwittering var den samme som under den ovenberørte Gjælds Sag havde været fremlagt, eller i alt Fald, at den usorandret var i samme Tilstand, som og at have enten skrevet de omtalte 3 Breve, hvis Lighed med hans Haandskrift han dog indrømmede, eller at kjende deres Indhold, i hvilken Henseende han bemærkede, at han, skjøndt Gjenparter af de med Dwitteringen under den civile Sag fremlagte Breve havde været ham udsaaente, dog ikke havde gjort sig bekjendt med samme i Tillid til at Dwitteringens Ægthed snart maatte oplyses og Sagen saaledes decideres i hans Faveur, hvorhos han fremlagde en af den fornævnte

Hahn under 4de Decbr. 1837 udstedt Declaration, hvori denne erklærer ved nærmere Efterhyn af sine Bøger at have erfaret, at det forholder sig ganske rigtigt med den omqvæstionerede Dvittering, stor 550 Ertmf. 8 Sk., og at denne ikke har været forfalsket.

Da Undersøgelsen var kommen paa dette Punkt, bortkom imidlertid saavel den oftnævnte Dvittering som og de bemeldte Breve, imedens de vare i vedkommende Retsbetjents Bærge, uden at de senere have været at fremstasse eller Oplysning at tilveiebringe om Maaden, hvorpaa de ere forkomne.

Skjøndt nu paa den ene Side Tiltaltes Frisindelse maa blive en Følge af, at det ikke imod hans Benægtelse er beviist, at den af ham under hiin Gjælds sag fremlagte Dvittering har været forfalsket, hvilket Beviis ligesaalidet kan ansees tilveiebragt derved, at Feuerstein og Hahn have beediget, at Tiltalte under 15. Marts 1831 ikkun har betalt Førstnævnte Ertmf. 50. 8 Sk. som ved de flere Vidners Forklaringer, deres Habilitet endog forudsat, der, efterat Dvitteringen er forkommet, have bevidnet, deels at den under Gjældssagen fremlagte Dvittering har synlige Spor af at være forfalsket, og deels at en i hiin Sags Acter indeholdt Gjenpart eller Afcopiering af denne er i alle Henseender overeensstemmende med Originalen, saa findes der dog paa den anden Side at være fremkommet en saa høi Grad af Mistanke om, at Tiltalte har gjort sig skyldig i det ham imputerede Forhold, at han alene vil kunne blive at frikjende **for Actors videre Tiltale.**

Foruden hvad i saa Henseende allerede fremgaaer af Tiltaltes oven recenserede Forhold under den oftomtalte Gjælds sag, maa nemlig blandt Andet endnu bemærkes, at selv efterat Tiltalte havde forklaret at have saaet den fornævnte Declaration af 4de Decbr. 1837 fra Hahn, uden engang derom at have tilskrevet ham, men alene ladet ham ved en Tiltalte forøvrigt ubekjendt Handelsreisende, som han havde antruffet paa en Reise, anmode om at eftersee sine Bøger paa det Nøieste, af Hahn er edeligt bevidnet, at denne Attest, hvis Indhold han derhos har gjenkaldt, er udstedt af Føielighed imod Tiltalte, der først tilskrev ham desangaaende, og derefter gennem et Handelshuus i Hamborg tilsendte ham en af Tiltalte egenhændigen conciperet Declaration, af hvilken Hahns Declaration af 4de Decbr. er en ordret Afsskrift, samt lod ham tilkjendegive, at han mod at tilstille et navngivet Handelshuus i Hamborg en med den fra Tiltalte oversendte overeensstemmende Erklæring, vilde erholde Ertmf. 300 udbetalte, hvilket paa Lidet nær netop er den Sum, som Hahn, saafremt Tiltalte den 15de Marts 1831 ikkun havde betalt Ertmf. 50. 8 Sk. endnu vilde tilkomme, og er dette Vidnesbyrd bestyrket saavel ved de nævnte

Mellempersoners dermed stemmende edelige Forflaring som og ved den Lighed, der er skjønneende at være imellem Tiltaltes Haandskrift og en af Hahn indleveret Skrivelse og Udkastet til Declarationen, af hvilken den Første er underskrevet med Tiltaltes Navn, og fortjener derhos endnu som Omstændigheder, der kaste Mistanke paa Tiltalte, at bemærkes, deels, at han i Undersøgelsens Løb har benægtet at kunne erkjende Identiteten af adskillige af ham tidligere i andre Sager fremlagte Indlæg, der til Sammenligning af Haandskrivten ere nærværende Sags Acter vedlagte, skjøndt han har maattet vedgaae i sin Tid at have fremlagt saadanne Indlæg, og deels, at han efter Undersøgelsens Begyndelse ene har benyttet latinske Bogstaver i hvad han skriftligt har indgivet til Retten, medens hans tidligere Indlæg og Breve ere skrevne med gothiske Characterer.

Efter alt Foranstaaende findes det at maatte billiges, at Tiltalte ved den paaanførte Underrettsdom ikkun er frifunden for Actors videre Tiltale og tilpligtet at udrede Actionens Omkostninger og da fremdeles saavel Størrelsen af de Actor og Defensorer ved Underretten tillagte Salairer findes passende som og Dommens Bestemmelser om de Tiltalte for sin i Sagen brugte usømmelige Procedure idømte Mulcter bifaldes, dog saaledes, at disse efter Omstændighederne hver for sig **forhøies** til 50 Rdl. Sølv, vil denne Dom, alene med den deraf flydende Forandring, i det Hele være at stadfæste og vil Tiltalte derhos være at tilpligte at udrede Salair til Actor her for Retten, Lottoadvokat Damkier, hvilket bestemmes til 15 Rdl. Sølv.

Sagens Behandling i første Instants saavel som den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Bythingsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at de idømte Mulcter hver for sig forhøies til 50 Rdl. Sølv.

3 Salair til Actor ved Overretten, Lottoadvokat Damkier, betaler Tiltalte, forhenværende Rjøbmand C. P. J. Fogh 15 Rdl. Sølv.

De idømte Mulcter at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkomme under Adfærd efter Loven.

D o m,

affagt den 12. October 1844 i Lands=Overretten.

Under nærværende i første Instants ved Raskov Rjøbstats Extra-ret paakjendte Sag tiltales Arrestanten Rjøbmand Christian Fogh for:

- 1) at have kastet en Flaske med Svovlsyre ind i Procurator Smidths Bopæl;

- 2) voldelig at have modsat sig og fornærmet Politiet, og
 3) at have i Rette udfjældt den fungerende Dommer, Cancelli-
 secretair, By- og Herredsfoged Hammerich, for en Løgner.

Foreløbig bemærkes, at Arrestantens Formening, at de efter denne Rets Dom af 26. Septbr. f. A. Sagen optagne Forhører skulde være ufterrettelige, forsaavidt Vidnerne under samme have henholdt sig til deres tidligere Forklaringer under Forhørerne, som ved bemeldte Dom ere annullerede, ikke kan bifaldes, da Grunden til de tidligere Forhørers Annullation alene var den, at der mulig kunde reises Tvivl om Sandhedspligten var bleven Deponenterne behørig indfjærpet og om disse virkelig havde afgivet de Forklaringer, som Forhørerne indeholdt, hvilken Tvivl maa bortfalde ligesaavel naar Deponenterne senere i behørig Form have ratihaberet Forklaringerne som naar disse af Deponenterne vare blevne paany afgivne.

Hvad nu først den Bessyldning angaaer, at Arrestanten skal have kastet en Flaske Svovlsyre ind i Procurator Smidths Bopæl, da er der vel ingen Grund til at tvivle om Rigtigheden af bemeldte Smidths og hans Kones beedigede Forklaringer, der gaae ud paa, at en Medicinflaske, fyldt med Svovlsyre er den 28de Februar f. A. om Aftenen Kl. omtrent 9 fra Gaden af igjennem en Vinduesrude bleven kastet ind i et af deres til Veilegaden i Raskføv stødende Værelse; men der haves imod Arrestantens Benægtelse intet Beviis for, at denne Indkastning, der findes med Rette at være bleven betragtet som en offentlig Forbrydelse, er forøvet af ham, og der vil saaledes under denne Deel af Sagen ikke kunne paahvile ham noget Ansvar.

Under Sagens anden Post maa det derimod lægges Arrestanten til Last, at han, da Byfogden i Raskføv, Cancellisekretair Hammerich, bemeldte Aften efter af Procurator Smidth at være bleven underrettet om Svovlsyrens Indkastning og anmodet om at anholde Arrestanten, som Smidth ansaae for at være Gjerningsmanden, havde sendt to Politibetjente efter Arrestanten, for at bringe ham i Arrest, hvortil disse, som betydede ham, at det var efter Sekretair Hammerichs Ordre, at han skulde arresteres, yttrede: „at han sk. d i Sekretair Hammerichs Ordre,“ og truede dem med sin Stok, som han derhos erklærede, at han vilde, isald de arresterede ham, bruge imod dem saalænge der var en Stump af den; at han efter derpaa ifølge sin Begjæring at være ført til Sekretair Hammerich paa dennes Bopæl, har, da Hammerich for at fravriste ham Stoffen, som han ikke vilde give fra sig, havde taget fat paa ham og kastet ham om, lagt Haanden paa Sekretair Hammerich ved med begge Arme at gribe om hans venstre Been, og at han under dette Optrin tillige har brugt Skjældsord mod Sekretair Hammerich. — For dette sit Forhold, hvilket de Feil, Sekretair

Hammerich maatte have begaaet saavel ved at beslutte, at Arrestanten skulde anholdes som under Udførelsen af denne Beslutning, ikke kunde gjøres ustraffeligt, bliver Arrestanten at ansee efter Fordn. 4. Dec. 1833 §§ 16 og 18 samt i Analogie af disse Lovbestemmelser, og Straffen findes efter Omstændighederne at burde **fastsættes til 2 Mars Forbedringshuusarbeide** i Møens Tugt- og Forbedringshuus.

Med Hensyn til Actionens tredie og sidste Deel, da er der af Vidnerne forklaret og af Arrestanten vedgaaet, at han den 4. Dec. f. A. i Retslokalet paa Nakkov Raadstue, medens Bythinget der holdtes, da Procurator Hvid for Arrestanten skulde incaminere en Sag mod den ordinaire Dommer, Sekretair Hammerich, i hvilken Sag Retten skulde beklædes af en Sættedommer, men paa en Tid, da Sekretair Hammerich endnu var tilstede i Retten, har, efter at have opfordret de Tilstedeværende til at mærke, hvad han sagde og pegende paa Sekretair Hammerich, med høi og tydelig Stemme gjentagne Gange sagde: „Sekretair Hammerich, som der sidder, er en Løgner, og en Løgner skal han være, indtil han beviser, at jeg er en Skurk, Røver og Bandit.“

Efter hvad der er oplyst, havde Sekretair Hammerich paa den Tid, da Arrestanten fremførte disse Ord, endnu ikke ophørt som Dommer at beklæde Retten; men da det dog ikke er uantageligt, at Arrestanten kan have troet det Modsatte, vil Lovens 6—4—18 ikke her kunne komme til Anvendelse, og den Straf, Arrestanten ved sit under denne Sagens Deel omhandlede Forhold har fortjent, findes at burde absorberes ved den Straf, hvortil han under anden Post er kjendt skyldig.

De Arrestanten ved Underretten for usømmelig Skrivemaade idømte Mulcter findes at burde bortfalde ligesom der heller ikke skjønnes at være Anledning til her under Sagen at ansee ham med Straf for de i Underdommerens Skrivelse af 19de Septbr. 1844 ommeldte af Arrestanten om Underdommeren brugte Udladelser.

I Henseende til Actionens Omkostninger, som Arrestanten ved Underretsdommen er tilpligtet at udrede og hvorunder Størrelsen af de Actor og Defensor tilkjendte Salairer billiges, vil bemeldte Dom være at stadfæste.

De Actor og Defensor ved denne Rets Dom af 26de Septbr. f. A. tillagte Salairer blive derfor at tilsvare af Arrestanten, som derunder vil have at udrede til hver af disse Sagsførere et Salair af 5 Rdl. Sølv.

For at have mødt som subsidiair Defensor for Arrestanten under det ved Sunds og Gudme Herreders Ret den 7de f. M. optagne Forhør bliver Procurator Wilhjelms i Svendborg at tillægge et Salair af 1 Rdl. Sølv, der ligeledes maa tilsvares af Arrestanten.

Til i Overeensstemmelse med Frdn. af 3die Juni 1796 § 35 at drage Noget til Ansvar for Sagens Behandling i første Instants, findes der ikke at være tilstrækkelig Anledning, og Arrestantens videre gaaende Paastande ville ikke kunne komme i Betragtning her under Sagen.

Saa vel Behandlingen i første Instants efter Affigelsen af Overrettens Dom af 26de Septbr. f. A., som den befalede Sagsførelse ved begge Retter have været lovlige.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten, Rjøbmand Christian Fogh bør **som Forbedringshuusfange henjættes til Arbejde i 2 Aar.**

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Underrettsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Prokurator Bang og Prøveprokurator Larsen her ved Retten betaler Arrestanten 5 Rdlr. Sølv til hver, hvorhos han endvidere udreder de disse Sagsførere ved denne Rets Dom af 26de Septbr. f. A. tillagte Salairer af 10 Rdl. til hver. Endelig betaler han i Salair til Prokurator Wilhelm i Svendborg 1 Rdl. Sølv.

At efterkommes under Udfærd efter Loven.

D o m,

affagt den 16. Februar 1856 i Rjøbenhavns Criminal- og Politiret.

Anledningen til nærværende Sag, hvorunder de Tiltalte, Lovise Hedevig Malmgreen, Hansens Enke, og Christian Peter Johannes Fogh, actioneres for Bedrageri, og Sidstnævnte tillige for Overtrædelse af Forordningen 15de December 1820, er en Klage til Justitsministeriet, dateret den 14de September f. A., hvori Tiltalte Fogh „som Lavgværge“ for Medtiltalte Hansens Enke, andrager paa, at justitiel Tiltale institueres mod Læderhandler G. Gluud og musicalsk Instrumentmager J. H. A. Teudt for i Forening at have udstedt og under 10de October 1853 ladet thinglæse en falsk Panteobligation, lydende paa, at Hansens Enke for bekommet Læder var bleven Læderhandler Gluud 1000 Rdl. skyldig, hvilken Gjæld hun forpligtede sig til, uden at der af samme svarede Renter, at afbetale imod et maanedligt Afdrag af 8 Rdl., idet hun til Sikkerhed for den nævnte Gjæld og hvad hun fremdeles maatte blive Gluud skyldig, gav første Prioritets Panteret i endeel specificerede Effecter, samt i alt i hendes Boutil værende færdigt Skomagerarbejde, Varer og Inventarium og forøvrigt i Alt, hvad hun eiede og maatte worde eiende, — hvilken Klage Tiltalte Hansens Enke med paaholden Pen har givet Bed-

tegning om, at Andragendet med hendes Vidende og Billie og paa hendes Forlangende indgaaer til Justitsministeriet.

Under den ved Andragendet foranledigede Undersøgelse, har nemlig Tiltalte Hansens Enke, efter først i Henhold til Klagen, hvilken hun idethese vedkjendte sig, at have benægtet saavel at skyldes Gluud 1000 Rdl. som at have udstedt eller tilladt nogen Anden paa hendes Vegne at udstede den ommeldte Obligation, om hvis Existentis hun paaastod først kort forinden at være kommen til Kundskab igjennem Medtaltale, da hun vilde give ham Sikkerhed i sit Bo for et Laan, hun vilde optage hos ham, samt efter at være hensat under Anholdelse paa Politikammeret, da Gluud, Teudt og et af de 2 paa Obligationen anførte Bitterlighedsvidner havde bekræftet Obligationens Ægthed — tilstaaet saavel at skyldes Gluud Obligationens Paalydende, som og at have ladet den, med Bewidsthed om en saadan Pantfætnings Betydning, paa sine Vegne forshyne med sit Navns Underskrift af Teudt, idet hun selv er uskrivkyndig, og har hun i Forbindelse hermed erkjendt, at have ved den paagjældende Klage og den dertil knyttede Rægtelse af Gjælden, tilsigtet paa en bedragerist Maade at unddrage sig dennes Betaling, idet hun dog, hvorpom nedenfor, har paaستااet dertil at være forledet af Medtaltale, samt forsikret, at det stedse har været hendes Onske engang i Tiden, naar hendes Evne tillod det, at betale denne Gjæld.

Som Følge heraf vil hun, der er født den 7de September 1821 og ei forhen befindes straffet, være at ansee efter Forordningen 11te April 1840 § 42, og skjønnes Straffen efter Omstændighederne, der under navnlig Hensyn til at den svigagtige Hensigt ikke lettelig vilde kunne opnaaes, idet Obligationen er underskrevet foruden af Teudt, som Lovværge, tillige af 2 endnu levende Personer til Bitterlighed, at kunne bestemmes til Fængsel paa Band og Brød i 6 Gange 5 Dage.

Betræffende dernæst Tiltalte Fogh, da har vel Hansens Enke stadigen paaagt ham ikke blot, at han af hende fuldstændigen har været underrettet om Gjældens Rigtighed og Obligationens Ægthed, saa at han ved Klagens Affattelse og Indgivelse var sig dens Grundløshed fuldkommen bevidst, men ogsaa at denne Tiltalte er den, der af egen Drift har raadet og tilskyndet hende til ved en løgnagtig Fragaaelse af Gjælden og Obligationens Ægthed at unddrage sig Betaling, idet han forestillede hende, at Fragaaelserne maatte fremstilles i en Klage til Justitsministeriet, hvilken han lovede at affatte, samt at han, efter at Teudt, med hvem hun havde talt herom, paa det Stærkeste havde fraraadet hende det, har indffærpet hende at holde fast ved den tagne Bestemmelse, men under Sagen er intetsomhelst Datum oplyst, der kunde afgive tilstrækkelig Grund til at forkaste Tiltalte Foghs stadige Benæg-

telse af dette Paasagns Rigtighed og hans vedholdende Paaastand om at have forfattet den paagjældende Klage, samt foretaget hvad dermed staaer i Forbindelse, i den Overbeviisning, at hvad deri anførtes efter Hansens Enkes Opgivende, indeholdt Sandhed, navnlig at hun hverken skylder Glund de 1000 Rdl., hvorpaa Obligationen løb, eller havde enten selv underskrevet den eller ladet den underskrive, samt at hun var aldeles uvidende om dens Eristents og Thinglæsning.

Tiltalte Fogh maa følgerig under denne Deel af Actionen blive at frifinde, og det samme Resultat maa, forsaavidt han i Henhold til Actionsordren af Actor paaastaaes anseet med Mulet for Overtrædelse af Forordningen 15. December 1820, hvori han skal have gjort sig skyldig ved at have forfattet den oftmeldte Klage til Justitsministeriet, blive en Følge af, at hverken de i denne Anordnings § 6 eller § 2, om hvilke alene kunde være Tale, opstillede Betingelser for Straffeanfvar ere tilstede, med Hensyn til hvilken sidstnævnte § bemærkes, at Tiltalte saaledes som den paagjældende Klages Form og Indhold udviser, har forfattet den, ikke for Medtaltalte og paa hendes Begne, men i eget Navn og paa egne Begne, i paaberaabt Egenfkab af hendes Ravværge, ligesom Klagen, som ovenanført, er forsynet med en Paategning af Medtaltalte Hansens Enke om, at den indgaaer med hendes Vidende og Billie, følgerig ikke som en for hende forfattet Klage.

Alle af Actionen flydende Omkostninger, hvorunder Salair til de befalede Sagsførere med 8 Rigsdaler til hver, ville være at udrede af de Tiltalte in solidum.

Sagsførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Christian Peter Johannes Fogh bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Tiltalte Lovise Hedevig Malmgreen, Hansens Enke, bør henhættes i Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage.

Alle af Actionen flydende Omkostninger, derunder Salair til Actor, Procurator Winther og Defensorerne, Procuratorerne Simonsen og Raasløff, 8 Rigsdaler til hver, udredes af de Tiltalte in solidum.

Alt efterkommes under Afserd efter Loven.

Levnetsbeskrivelse af

Rasmus Jørgensen,

samt Bise om denne mærkværdige Mand,
der aldrig, saaledes som Rygtet gaaer, har kjørt
Specier over Knippelsbro; endvidere om Op-
rindelsen til Benævnelsen „Speciemand“.

Af J. Petersen.

Priis 4 Skilling.

Kjøbenhavn 1859.

Trykt hos H. G. Brill.

⚡ Faaes i F. Büchlers Commissionshandel, St. Regne-
gade Nr. 189 (tætved Gothersgade).

⚡ ⚡ Handlende erholde betydelig Rabat (halv Priis).

Mel. Bag grønklædte Basse der ligger et Huus.

Dg paa Kongens Nytorv der staaer et Hotel,
Det staaer der endnu og det er et Guds Held;
Thi nysfens Hr. Jørgensen fik den Idee,
::: At svie det a', men det ikke mon skee. :::

Paa Loftet han brændbare Ting havde sat,
Dg saa gif han op i den ravnjorte Nat,
Dg der blandt de gamle Meubler omfring,
::: Han gif, dem besmurte med brændbare Ting. :::

Dg da han var færdig, han gif paa Accord
Med Nogle, som skulde i Matten saa sort,
Det Hele, ved Hjælp af en Stif eller To,
::: Afbrænde til Grunden, mens Folk var til No. :::

Men Himlen den havde nu Andet bestemt,
Til al Held og Lykke det gif ei saa slemt,
For hele den skumle Plan gif man fri,
::: Dg derfor vi takke kan vores Politi. :::

Det fik jo et Nys om hvad der skulde skee,
Dg dette det Hele forstyrrede,
Dg Jørgensen og hans Ildgjerningsmænd
::: Dem bragte man hurtig paa Gammeltorv hen. :::

Ja, gruelig var Planen og man Gudskelov
Nu priser Justitsens, som ikke sov;
Thi var hele den Historie hænd't,
::: Saa var der vist mange Menneſter brændt. :::

Af Menneſte, ſpeil Dig i Jørgenſen nu,
 Lad aldrig Dig frifte, — men beed fun at Du
 Gi nogen Tid ſynker i Laſternes Dynd,
 :: Gid Himlen bevare Dig for ſlig en Synd. ::

Beretning.

Om Hoteleier Rasmus Jørgenſen, denne mærkværdige Mand, der har opnaaet en ſørgelig Berømtthed, endogsaa udenfor ſit Land, hedder det blandt Andet i en Correſpondance til „Dannevirke“ af 6te September f. A.:

Der har ikke i lang Tid været en Retſſag, ſom i den Grad har tildraget ſig Opmærkſomheden, og det kan ikke vække Forundring, at det er ſaaledes, da Jørgenſen hører til de Perſonligheder, med Henſyn til hvilke enhver Kjøbenhavnner, der ikke har overſkredet en Alder af fyrrethve Aar, fra Barndommen har bevaret Grindringen om noget ret Myſteriøſt og Rædſelsfuldt. Enhver Steen i Hotel du Nord, hvilken Eiendom den Tiltalte eiede, hvilede ganſke ſikkert paa uretfærdigt Mammon, og den ſtore, i al ſin Forſaldenhed impoſerende Bygning blev betragtet ſom et Vidneſbyrd om den menneſkelige Retfærdigheds Utilſtræffelighed. I de katholſke Lande vilde Almuen have ſlaaet et Kors for ſig, naar de gik forbi Hotellet; her indſtrænkede den ſig til undrende at ſee, hvorledes Barten ſpankede fri og

frank omkring inde i Gaarden, da der jo ingen Tvivl var om, hvor han burde være henne. Hver Gang Jørgensen tiltaltes for Dyrplageri eller en eller anden Overtrædelse af communal Orden, og det nogen Tid efter med store Bogstaver berettedes i Aviserne, at han var bleven idømt en Mulkt, herskede der almindelig Glæde herover, men dog ikke en ublandet Glæde, da man var enig om, at han var sluppen altfor let derfra, og at der var ganske andre Sager, som Politiet burde purre op i. Under disse Omstændigheder lader det Særsyn sig forklare, at Publikum, der ellers er ligesaa overbærende mod Personen, som streng med Hensyn til Forbrydelsen, ved denne Leilighed undertrykker Alt, hvad der har nogen Lighed med Medlidenhed, og ligesom en gammel, hærdet Forhørsdommer kun har Die for, at en for Samfundet farlig Forbryder i en lang Arrække og maaskee for stedse er gjort uskadelig. „Naa, Gud være lovet, endelig fik de ham da!“

Det gaaer imidlertid her, som saa ofte, at de Sagn, der knytte sig til bekjendte Personer, mere ere et Produkt af Folkets Fantasi end af de virkelige Forhold. Mange ville vistnok blive forbausede ved at erfare, at der ikke er et Qvintin Sandhed i de Historier, som i saa mange Aar have været fortalte om Hoteleier Jørgensen. Han har aldrig fjørt nogen Trillevogn, belæsset med Specier, over Knippelsbro, og endnu mindre har han altsaa taget Forspringet fra den Jøde, hvem de skulde tilhøre, skyndt sig over Broen, ligesom den skulde trækkes op, og ladet den forstrækkede Eier, der aldrig mere skulde see en Hvid af sine Penge, staae paa den anden Side. Ligesaa lidt har Hoteleier Jørgensen med denne eller en anden Jøde, som

Publikum gjorde til hans bedste, Ven, spadseret i en maanedslang Nat langsmed Søerne og undervejs erholdt det mærkelige Beviis paa Fortrolighed af bemeldte Ven, at denne havde en stor Sum Penge i Specier liggende paa et hemmeligt Sted, hvor Ingen kunde finde dem, undtagen det netop skulde være den, han havde betroet sig til. Men da denne Spadseretur aldrig har fundet Sted, behøves der vel intet yderligere Beviis for, at man ikke nogle Dage efter kan have fundet Vennens affjælede Legeme inde i Sivene. Endelig er det et puurt og bart Sagn, at Hoteleier Jørgensen med en i Criminalhistorien udfendt Standhaftighed er gaaet „Stokhusretten“ igjennem, et Gursus af en ganske eiendommelig Art, og som fordrede ganske usædvanlige Egenskaber hos Eleven. I den Tid, da egen Bekjendelse, hvor ingen Vidner havde, var nødvendig til at domfælde en Tiltalt, kunde der indtræffe det besynderlige Tilfælde, at en Forbryder saa klart, som at to og to ere fire, kunde være overbevist om en strafværdig Handling, uden at han derfor kunde domfældes. Tortur var affkaffet — Gud bevare os; — men man hjalp sig uden den ved Hjælp af „piinligt Forhør“. Det var denne eiendommelige Art Forhør, som Menigmand kaldte „Stokhusretten“, og det bestod i, at en Forbryder fik Lamp, indtil han bekjendte eller ikke kunde taale Mere, uden at udsættes for at miste Livet. Præsæs i denne Ret hed endnu bestemttere end nogen anden Dommer: „Assessoren“, og hans Navn var en Bisag. Det var en mild og venlig Mand, som med det Gode raadede til Bekjendelse, saasnart Forbryderen var bunden til Vælen og Profossen stod med Lampen i Haanden. „Naa, han tier!

Ja, ja, det kommer nok!" sagde Ufsesforen, luffede sin Snuustobaksdaase op og tog sig en Priis. Neppe var Prisen imellem Fingrene, førend Lampen kom i Bevægelse. „Slaa ikke saa haardt!" sagde Ufsesforen efter kort Tids Forløb og luffede Laaget i paa Daasen, ved hvilket Signal Lampen øiebliffelig hvilede; „det er en skiffelig Fyr, han gaaer sikkert i sig selv." Pause. „Der er ingen Tvivl om at han vil bejvende", lød det kort efter; Laaget paa Daasen gik op, en ny Priis vandrede i Næsen paa Ufsesforen, og Lampen faldt mere tungt ned paa Synderens Ryg. Saaledes, fortalte man, gaaer det til i Stokhuset. Om dette forholdet sig rigtig, kan man imidlertid ikke faae at vide af Hoteleier Jørgensen, da han aldrig har været der, og det kan altsaa ikke være Tilfældet, at han har havt en saa lang Tale med Ufsesforen, at denne brugte en heel Snuustobaksdaase, uden dog at være heldigere end Klokker Lind i sine Forsøg paa at lære Sophie at stave J — a.

Alle disse og andre Historier ere reen Fabel. At de ere opstaaede, forklares let deraf, at Almuen med stærk Mistænksomhed seer paa dem, der erhverve sig en stor Formue uden at have Noget at begynde med; thi dette var netop Tilfældet med Jørgensen, der begyndte sin Løbebane som simpel Bognmandskarl. Oprindelsen til een af Fablerne og hans Ogenavn „Speciesmanden" lader sig med Bestemthed paavise. Allerede som ungt Menneffe viste han stærk Baaholdenhed, hvad Penge angik, og naar hans Kammerater gik ud at svire, sad han hjemme. Følgen heraf var, at han altid havde Penge, naar de Andre manglede; de laante ofte hos ham, og han udrede altid

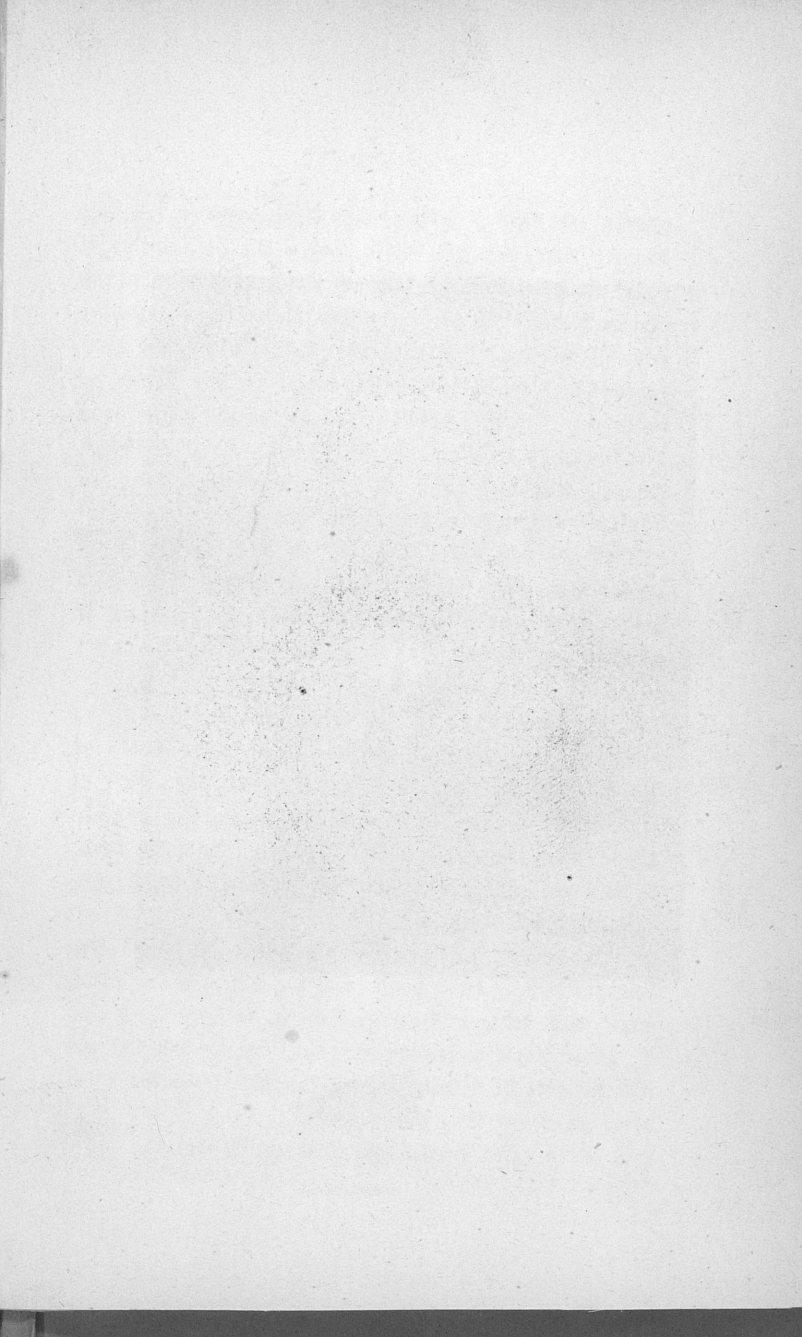
Laanet i Specier. Det var nemlig kort efter den forstyrrede Pengetid, da Sedler endnu stode i Miscredit, og Jørgensen tog sig derfor vel iagt for at gemme dem, men anbragte Alt, hvad han kunde spare, i de søgte og værdifulde Specier. Hans Kammerater kaldte ham paa Grund heraf „Speciesmanden“, og dette er ene og alene Aarsagen til Sagnet om, at han paa en hemmelighedsfuld Maade var kommen i Besiddelse af Poser med Specier. Jørgensen har aldrig før været tiltalt for nogen graverende Lovovertrædelse, og indtil for ganske nylig kunde der ikke dokumenteres Andet om ham, end at han, som bemærket, havde gjort sig skyldig i Dyrplageri, Communal-svineri o. Detsl.; men han laa bestandig paa Krigsfod med Politiet, han gjorde Intet uden Lyang og fandt en egen Glæde i at kunne trodse Autoriteterne. Indtil for saa Aar tilbage var han en særdeles velhavende Mand, og han maatte alene blive dette ved Erhvervelsen af Hotel du Nord, som i Aarenes Løb er steget til meer end det Tredobbelte af, hvad han gav for det. De store Fordele, som kunde opnaaes ved Eiendomshandler og Opførelse af nye Bygninger, ledede ham imidlertid ind i større Foretagender, end han havde Kræfter til, han maatte med store Offre reise Penge og besandt sig stedse i trykkende Forlegenheder, hvori sikkert Grunden maa søges til, at han, der ellers var Forsigtigheden selv, kunde indlade sig paa en saa Halsbrækkende Speculation som den, der nu har bragt ham i Retsfærdighedens Hænder. Et Beviis paa hans forviklede Pengeforhold afgiver ogsaa den Omstændighed, at hans Bo maatte tages under Behandling som fallit, saasnart han var sat fast. Han var mere pengebe-

gjærlig end driftig, og han kunde have været en hovedrig Mand, naar han paa en forstandig Maade havde taget sig af sit Hotel, medens dette nu under hans Administration er blevet et af de meest ilde anseete og berhyggede i hele Kjøbenhavn. I de første Forhører nægtede han haardnakket, at han havde afbrændt et af sine Steder og villet sætte Ild paa Hotellet og nogle andre, uagtet hans Medskyldige vare gaaede til Bekjendelse; hans Sifferhed tabte sig imidlertid under en af Assessor Køpke foretagen Confrontation med en Dame, som han staaer i noie Forhold til, og han tilstod Alt, da han hørte hende aflægge en aaben og nøiagtig Bekjendelse om hans Forbrydelse, i hvilken hun havde været indviet. Hoteleier Jørgensen er 63 Aar gammel, og hans Domsældelse vil rimeligviis for ham blive eensbetydende med livsvarig Straf.

Rasmus Jørgensen er nu endelig (Juni 1859) ved Criminal- og Politirettens Dom idømt 14 Aars Tugthuusarbeide. Denne strenge Dom vil han, efter al Rimelighed appellere og der er Sandsynlighed for, at denne gamle Ildgjerningsmand vil slippe for lidt bedre Kjøb, da han dog kun er overbevist om og dømt for „Meddelagtighed i Brandstiftelse.“

Rasmus Jørgensen skal under sit lange Ophold i Arresten være blevet meget gudsfrygtig og syser meget med religiøse Bøger. Der er saaledes Haab om, at denne gamle angerfulde Synder, nu da han skal udsone sin jordiske Straf, engang kan stige i Graven, som ærlig Mand og from Christen!

Dertil give Himlen sin allerbedste Belsignelse!

26 Mar ÷ 26 Page.

99-697a (3)

Forbryderen

Peter Ludvig Thorvald Toftes

Liv og Levnet,

fremstillet efter Meddelelser fra Kjøbenhavns
Opdragelsespoliti.

Med Portrait.

Kjøbenhavn.

Fr. Woldikes Forlags-Expedition.

1865.

Bogtrykkeren

Peter Lehning Bogtrykkeri

1881

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Mühle.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Mühle.

Endskjøndt det ligger i Forbrydelsens Natur, at den, som fremgaaet af Menneskets onde Side og som et Brud paa den bestaaende Samsundsorden, nærmest maa være en Gjenstand for den almindelige Afsky, kan det dog ikke nægtes, at der til alle Tider, jævnsides med den uvilkaarlige Gysen, som bemægtiger sig Enhver ved Tanken om at blive greben af Lovens Arm, har gaaet en vis Interesse for at erfare noget Nøjere om enkelte Forbryderes Liv, navnlig naar deres Gjerninger bære Præget af en vis — om vi tør bruge dette Udtryk — Genialitet, som rober Mesterflabet, thi ogsaa i Forbrydelsen kan dette findes; eller naar den Domsældte er kommet saa vidt paa sin Bane, at han har forgrebet sig paa Medmenneskenes Liv og er en dødsdømt Forbryder, som kun med sin egen Død kan udfone denne den største blandt alle Overtrædelser af den moralske og juridiske Samsundsorden.

Men meget sjældent staaer en saadan Forbrydelse alene. I Reglen er den ligesom Slutstenen paa et helt Forbryderliv, der begynder, som man siger „med det Smaa og ender med det Store“, og den Forbryders Liv, som vi i disse Blade skulle fremstille for vore Læsere, er et slaaende Exempel herpaa. Der er

næppe noget Tidspunkt i hans bevidste Liv, thi om hans spædste Barndom kan der fornøftigviis ikke være Tale, i hvilket han ikke enten har pønsset paa, eller begaaet en Forbrydelse, bestandig større og bestandig dristigere, og idet vi have for os hans egen Fremstilling af hans hele Levnetsløb, saa uforbeholdent og oprigtigt, som kun den kan give det, der Intet mere har at vente af Livet, skulle vi ved Fremstillingen af dette see, at ogsaa her gjelder det gamle Ord, „som Barnet er, saa er den Boyne.“

Første Kapitel.

Loftes Barndomshistorie.

Peter Ludvig Thorvald Lofte er født paa den kongelige Fødselsstiftelse den 18de Marts 1839. Hvem hans Forældre ere, behøver ikke at nævnes, det er sin Pleiefaders Navn, han bærer, men hans Fader og Moder ville vel om de ikke forhen have gjort det, nu, da deres Sønns Hoved er falden, tilfulde indsee, hvilken Brøde de begif, da de gave et Barn Livet, uden at sørge bedre for dets Pleie og Opdragelse, end det kunde see hos en fattig og samvittighedsløs Pleiemoder, der tog imod den Lille for Bindings Skyld.

Det var kort efter sin Fødsel, at Lofte kom til

denne Kone, som beboede et usfelt Hul i Bognmagergade i Kjøbenhavn og ernærede sig ved at betle. Et lille Barn er under saadanne Omstændigheder en stor Fordeel overfor medlidende Mennesker, men da det kommer an paa at fremstille sin og Barnets Tilstand saa elendig som muligt, sparede den erfarne Betlerske Intet i denne Henseende; hun gav Staklen Brændeviin at drikke, hvorved hans Udseende blev sygeligt og usfelt, kneb ham i Armene forat han skulde græde paa passende Tid og Sted, iførte ham en Dragt, som næppe midt om Sommeren var tilstrækkelig til at varme ham, endfige da i den bidende Vinterkulde, og lod ham om Natten ligge paa nogle gamle Klude i en brøstfældig Kasse, der var hensat i Kaffelovnsfrogen. At Barnet ikke gif til Grunde i denne Elendighed, er næsten et Vidunder, thi han var dengang næppe $\frac{3}{4}$ Aar gammel; men Spiren var allerede angreben af den ødelæggende Orm, og det kan ikke nægtes, at dette kortvarige Ophold hos Konen i Bognmagergade er en værdig Indledning til Forbryderens senere Liv.

Thi Opholdet var kun kort. Den Aften, da Frederik den 6te blev bisat, den 16de Januar 1840, havde Pleiemoderen som sædvanlig taget Plads med Barnet paa en Trappe, hvor hun kunde indsee, at mange Mennesker vilde komme forbi, og hun tog heller ikke fejl. Men imellem de Mange, hvis ligegyldige Blikke hurtigt streifede Konen og Barnet uden at røres, befandt sig ogsaa et agtværdigt, barnløst

Hgtepar Skomagermester Niels Peter Tofte og hans Hustru, der ynkedes over den Lilles jammerlige Udseende og besluttede at gjøre en god Gjerning ved at tage ham til sig som deres Egen. Beslutningen blev til Virkelighed, thi et Par Dage efter bragtes Barnet til sine nye Forældres Huus, og disse stillede blot den Betingelse for hans Modtagelse, at Moderen aldrig maatte komme til det Hjem, hvor hendes Barn befandt sig.

Fra nu af syntes de ydre Betingelser tilstede, for at danne Drengen til et godt Menneske, og hans brave Pleieførelde anvendte Alt, for at udvikle baade hans aandelige og legemlige Evner. Men ligesom den unge Plante, der har faaet Nattefrost, først langsomt kommer til Kræfter og aldrig bliver saa stor og smuk som den, der bestandig har været pleiet og vogtet for Kulden, saaledes gif det ogsaa her. Virkningerne af Brændevinen og den haarde Medfart i hans Livs første Aar, viste sig i hans hele stærkt hæmmende legemlige Udvikling; han var lille og bleg, først i en Alder af 8 Aar kunde han tale nogenlunde reent, og hele sit Liv igjennem er han vedbleven at være spinkel og svag, hvortil dog ogsaa andre Omstændigheder, som vi senere skulle berøre, kunne have været Grunden. Nok er det, Forældrene holdt af ham som deres egen Søn, og de slemme Uvaner, han saa tidligt havde faaet indpodet, blandt andre Brændeviinsdrikningen, som af og til kom igjen, naar han saa et

fylt Glas, blev han vænnet af med paa den lempe-
ligste Maade, uden nogenfinde at faae korporlig Straf.

Imidlertid var han bleven 9 Aar gammel. Hans
Pleiefader, der havde opgivet Professionen, tjente selv
Intet, men Konen, som var Modehandlerinde, havde
ikke ubetydelig Fortjeneste, og betalte som Følge deraf
Husholdningen. Da Manden dog undertiden selv
skulde bruge Penge, tog han dem, sandsynligviis med
sin Kones Billie og Vidende, ud af hendes Kjøle-
lomme, og dette forledte Drengen til, paa lignende
Maade, at skaffe sig Indkomster, naar Moderens Kjøle
om Morgenens hang i Bærelset. I Begyndelsen var
det kun smaa Summer, 4 eller 8 p . han tilvendte sig;
men senere blev det hele Markstykker, som han da af
Frygt for at Tyveriet skulde blive opdaget ved en til-
fældig Undersøgelse af hans Løj, bestandig gjemte i
Munden, og det gik godt saaledes i omtrent to hele
Aar. Men en Morgenstund, da Drengen som sædvan-
lig kysfede sin Pleiemoder, førend han gik paa Skolen,
mærkede hun, at han havde noget Haardt i Munden,
og ved nærmere Undersøgelse kom Markstykket frem.
Da hun nu tillige af en anden Dreng fik at vide, at
hendes Pleiesøn ofte brugte flere Penge, end de, hun
havde givet ham til hans Smaafornødenheder, maatte
han tilstaae sin Brøde, og Pleiemoderen fulgte ham
derefter ud til Gjentofte, hvor Drengens Moder op-
holdt sig. Sandsynligviis har det dog ikke været
Pleieforældrenes Mening for bestandigt at stille sig

ved ham; thi otte Dage efter indfandt Skomager Tofte sig hos Moderen og fik atter Barnet udleveret. De meente vel, at det var Straf nok, og at Sønnen skulde forbedre sig; men de feilede, og Drengens skjæbnesvangre Bane syntes allerede dengang afgjort; thi nu stjal han ogsaa udenfor Huset, naar han saa Leilighed dertil, og Bøgene bleve anvendte til det, som saa ofte forleder Born til Forbrydelsen — Slifferier. Hos ham var det maaskee ligesaameget Lysten til at „vise sig“ for Kammeraterne, som hans egen Tilboielighed til disse Sager, der forledte ham til at gjøre Uret, og naar hertil kommer, at Drengen var meget ærefjær og vilde have anseet det for en Skam, ikke altid at kunne optræde med lige stor Gæmildhed overfor de beundrende Venner, kan man i denne Omstændighed søge Forklaringen af, at hans Forbrydelser bestandig antog større og større Dimensioner.

Noget egentlig „ondt Sind“ have vi ikke efter de foreliggende Meddelelser kunnet finde hos Tofte, og det er maaskee Grunden til, at hans Pleieforældre ikke oftere straffede ham, end de gjorde. Den Utilbøjelighed, som findes hos mange Mennesker til, selv hvor det synes høist nødvendigt, ikke at ville lægge Haand paa et Barn, som ikke er deres eget, kan maaskee ogsaa her have udøvet en væsentlig Indflydelse paa deres Forhold overfor Pleiesønnen; ikke engang ved et Tilfælde, hvor han var bleven hæftig opirret af Tjenestepigen, og truede med at jage hende en Bordkniv i Livet —

en Handling, han uden Tvivl vilde have udført, dersom Pleiemoderen ikke havde forhindret ham — fik han nogen Straf, og det synes overhovedet, som om Pleieforældrenes utidige Overbærenhed imod ham, er en væsentlig Grund til, at han allerede saa tidligt var kommen saa vidt frem paa Forbryderbanen.

Hermed er Loftes Barndomshistorie væsentlig afsluttet. Endnu skulle vi kun gjøre opmærksom paa, at hans Gjerninger aldrig fremgik af nogen egentlig ond Drift, men at næsten altid ydre Omstændigheder bevirkede, som det i Forbrydelsen ofte skeer, deres tilsyneladende Nødvendighed for ham; han stjal ikke for at stjæle, men fordi de ulykkelige Forhold, han selv havde beredt sig ved engang at betræde Lastens Vej, bestandig tvang ham fremad; han vilde stundom bryde med sit farlige Liv, men Evnen manglede ham; og idet han saaledes bestandig opsatte et Skridt, som i Barndommen vilde have været let, blev han af sin onde Stjerne altid drevet videre og videre til den modsatte Side, og han staaer i Grunden allerede ved sin Konfirmation som et totalt fordærvet Menneske.

Andet Kapitel.

Loftes Ungdomshistorie indtil hans Paagribelse.

Konfirmationen bevirkede en Forandring i Loftes Livsstilling udadtil, men det Lofte, han i Kirken havde

givet, holdt han kun slet. Netop nu, da han var kommen bort fra den faderlige Tugt og Omsorg, aabnede sig en vid Mark for hans forbryderiske Foretagelsesaand, og den Enuhed og Forsigtighed, han nu forstod at anvende i Udførelsen af sine Gjeringer, røbede, at Dvølsen gjør Mesteren. Men dette Mesterkab var ogsaa det eneste, han tilsigtede. I den Tid, han stod i Blikkenslagerlære hos en Mester paa Kjøbmagergade, var han i Begyndelsen saagodtsom slet ikke beskæftiget med Professionen, men maatte, som saamange af hans Standsfæller, erstatte Mangelen af en Barnepige — et Hverv, som gav ham Anledning til ofte at opholde sig i Boutikken, hvor han da udaf Skuffen bestjal sin Mester for et ikke ubetydeligt Beløb. Dog blev denne Virkefreds ham snart for snæver, han begyndte at stjæle udenfor Huset Guld- og Sølvgenstande, Penge og andre værdifulde Sager som han kunde komme til, enten de laa aabenlyst, eller han med Brækjern og falske Nøgler maatte søge dem i Møblerne. Sine Indkomster anvendte han for Størstedelen til Fornøjelser i Selskab med et Fruentimmer ved Navn Caroline, med hvem han fra Barnsbeen af havde staaet i Forbindelse — men her maa vi tillade os at gjøre et Skridt tilbage for at betragte et andet Udsnit af hans Forbryderliv, som hører til de hemmelige, men ikke desto mindre har havt en overvejende skadelig Indflydelse paa hans senere Liv.

Swagelig og spærlemmet, som han var fra sin tidligste Barndom, ansaa Pleieforældrene det for rimeligt, at han i Begyndelsen laa i deres Nærhed og gav ham derfor en Plads i deres Sovestue, indtil han omtrent 9 Aar gammel blev overgivet til tvende Syjomfruers Baretægt, som arbejdede og boede hos Madam Tofte. Med dem deelte Barnet Leje, og endskjøndt Pleieforældrene ifølge Sagens Natur, og navnlig paa Grund af den betydelige Aldersforskjel mellem Pigerne og Drengen, ikke kunde ane noget Ondt eller see noget Upassende heri, foregik der dog mellem disse to samvittighedsløse Fruentimmer og Barnet Ting, som ere saa meget affhyeligere, som Forholdet her blev vendt om: Kvinderne bleve Forførerne, og den kun altfor villige Dreng blev draget med paa en Bane, som i højeste Grad var ødelæggende baade for hans fysiske og aandelige Livsudvikling, og som ledte hans Tanker hen i en Retning, de siden aldrig forlod, fordi hans Videnskaber i den Henseende sjældent manglede Næring, men ofte næsten imod hans Villie rev ham med sig og bragte ham ind i Forhold, hvis Affhyelighed vi kunne give vore Læsere et Begreb om, ved den Forsikkring, at han paa en og samme Tid levede i utilladelig Forbindelse med en Pige og hendes Moder!

Og denne Pige var netop den ovennævnte Caroline. Det var hende, som trods det Antal Aar, som adskilte dem, havde begyndt det gode Værk i Barnet,

der var overgivet til hendes Omsorg; det var hende, som han bestandig holdt sig til og besøgte, efterat baade hun og han vare komne bort fra hans Pleieforældre, fordi hun altid var en villig Deeltageresse i hans Udvævelser; og det var endelig hende og hendes Moder, der holdt den fælleds Elsker tilbage fra at begynde et nyt Liv, naar undertiden Samvittigheden slog ham, fordi de havde formegen Fordeel af hans Forbryderliv, til at ønske dets snarlige Ophør. Hun fulgte ham som hans onde Engel ligeindtil det Diablik, han blev greben af Lovens Arm, og endstjøndt maaskee hendes og Moderens bestandige Plagerier om Penge var en af de væsentligste Aarsager til Tostes Forbrydelser, var den Straf, hun fik, dog forholdsvis ringe*), fordi Gjærningen selv nødvendigviis maa være det afgjørende for Loven, og ikke dens Bevæggrunde.

Det vil imidlertid af det Foregaaende være indlysende, at under saadanne Forhold var et Tilbagekridt omtrent umuligt for Toste: Lærningen var kastet, og han maatte fremad. Nu følge hans Forbrydelser Slag i Slag ovenpaa hinanden, og kunne vi end ikke nævne dem alle, skulle vi dog fremstille de væsentligste af dem for vore Læsere — de ville forhaabentlig dog forekomme tilstræffelige i Antal.

I sin Profession gjorde han ingen Fremgang; men da dette muligen kunde være Mesterens Skyld, tog

*) 6 Gange 5 Dages Band og Brød.

Forældrene ham bort fra Kjøbmagergade og satte ham i 1856 i Være hos en Blikkenslager i Pilestræde. Under sit Ophold her kom han ofte i Besøg hos Bildt-handleren i Hôtel d'Angleterres Kjelder, og bemærkede under disse Visitter, at der kunde gives Leilighed til at stjæle paa Hotellet. Han var ikke seen til at benytte sig heraf. Omtrent 10 Gange gik han ind i Tjenernes og Pigernes Værelser, og stjal forskjellige Beløb af indtil 10 Rdlr. ud af Kommodestuffer, hvis Nøgler som oftest fandtes liggende i Værelset. Hans nette Væsen og smukke Klædedragt afledede enhver Mistanke fra ham; han vedblev uforstyrret sit Værk, og, at Caroline hjalp ham med at bruge Pengene, er neppe værd at bemærke.

Men — „Forandring fryder,“ sagde en vis Mand, han foretog en mærkelig Farveomvexling ved sin Klædedragt — og det samme sagde hans værdige Elev. En skøn Morgenstund blev han fjed af Blikkenslagervæsenet, der paalagde ham formegen Tvang, iførte sig sine smukkeste Klæder, spadserede hen til sin elskede Caroline, istedenfor til sine Pleieforældre, og fra dette Afhyl vilde han nu gennem Bladene søge en Tjeneste. Det var neppe den rette Vej til Forbedring, men det troede han nu, og det var derfor ikke uden en vis Fortrydelse, at han gav efter for Pleieforældrenes Bønner og blev hjemme hos dem, indtil man havde skaffet ham en Plads i Frederits hos en Bager, hvor han nu skulde afvaske Alt det

Smuds, han havde faaet paa Hænderne i Hovedstaden, med det hvide Meel. I den Henseende lykkedes Forsøget, men det Sorte i Hjertet kunde han ikke skaffe bort; Naturen gif snart over Dytugtelsen, og da Frederits, som enhver anden By i Berden, har Indbyggere, der mere eller mindre ere forsynede med Penge, var det intet Under, at Bagerlærlingen ogsaa her fandt Fordelingen af Lyffens Gaver noget ulige; han søgte derfor efter bedste Evne at rette denne Feil, og iværksatte ofte sine Bestræbelser med Smildhed.

En Søndag gif han hen til en Pottemager for at kjøbe en Urtepotte, og, uden maaskee dengang at have noget Tyveri ifinde, forledtes han dog dertil, da han ved sin Indtrædelse i Udsalget bemærkede, at Konen var beskæftiget udenfor i Gaarden med nogle Kar. Djeblikkelig gif han hen til en Komode, som stod i Bærelset, udtog af denne en Pung med omtrent 8 Rdlr., efterat han først havde bemægtiget sig Røglen, der laa i en Kasse, som stod ovenpaa Møblet, og da han havde bragt Alting i sin rette Orden igjen, bankede han paa Vinduet ud til Gaarden. Konen, som nu først blev opmærksom paa hans Nærværelse, kom derpaa ind, hvorefter Kjøbet blev affluttet, og Løste gjemte ved sin Hjemkomst Pengene i sin Kiste mellem to Stykker Linned. Da Pottemagersten imidlertid havde fattet Mistanke til Fyren, blev en Underfølgelse af hans Løj foretagen; men da man gav ham

Tilladelse til selv at tage Klædningsstykkerne op, tog han to Skjorter af Gangen, og Pungen som laa imellem dem blev ikke opdaget, hvorefter Undersøgelsen standsede. Maaskee var dog den Mistanke, som alligevel kom til at hvile paa ham, Aarsagen til, at han 2 Maaneder efter Ankomsten til Frederiks kom i Lære hos en anden Bager i samme By, og i denne ny Kondition begik han sit første Indbrudstyveri.

Thi da han en Gang, som iøvrigt oftere var Tilfældet, var gaaet ud paa Landet for at fjerne Gjør, bemærkede han i en Forpagterbolig en ituslaet Rude, som vendte ud til Haven. Gjennem Vinduerne forvissede han sig om, at der Ingen var i Stuen og i et Dieblif løftede han med en Pind Hasperne af Krogene, steg ind, tog fra et Chatol omtrent 20 Rdlr. og bortfjernede sig med den Beslutning oftere at besøge samme Sted — et Forsæt, som han da ogsaa udførte, men med mindre Udbytte end første Gang.

Dog — Opholdet i Provindsbyen blev den saa lovende, fremadstræbende Yngling for eensformigt, han maatte have en større Virkekreds, naar det skulde gaae godt, og Kjøbenhavn havde allerede forhen vist sig for ham i et gunstigt Lys fra denne Side betragtet — hvad Under da, at han efter kort Tids Forløb forlod den 4de Kondition, snørede sin Randsel og i Ordets egenligste Forstand „reiste paa Professionen“ til Hovedstaden; thi da han kom hertil,

havde han, foruden Reisen betalt, endnu en Deel af de stjaalne Penge tilbage.

I Kjøbenhavn havde imidlertid Meget forandret sig. Kort efter Ankomsten erfarede Tofte, at hans Pleieforældre vare blevne separerede, og den Støtte han fordum havde haft i deres Hjem, var fra nu af for en Tid berøvet ham. Det Fruentimmer, som havde foranlediget Forældrenes Uenighed, og som iøvrigt senere blev gift med den ældre Tofte, fik han nu opspurgt, og gif tilligemed hende hen til Pleiefaderen, som dengang boede paa Nørrebro. Et Par Maanederstid opholdt han sig uden Arbeide deels hos denne, deels hos Pleiemoderen, som han havde opsogt, og deels hos Caroline, hvilket sidste han saameget lettere kunde gjøre, som Pleieforældrene gjensidig troede at han befandt sig enten hos den ene eller den anden af dem og Intet anede om hans utilladelige Forbindelse.

Efter nogen Tids Forløb fik han Arbeide som Former paa et Jernstoberi, og begyndte nu, som han selv siger, „at tage fat for Alvor“ med sine Tyverier, der oftest udførtes paa Kvistværelser, hvoraf hans Tilnavn er kommen. Han brugte til Jværksættelsen af sine Forbrydelser enten Dirf eller Nøgler, som han leilighedsviis tog ud af Dørene paa de Steder, hvor han vilde gjøre Forretninger, og hans Fremgangsmaade var paa engang snild og simpel.

Naar han paa de Dage, han manglede Arbeide — thi disse eller Søndagen brugte han næsten altid —

vilde gjøre et Indbrud, iforte han sig sine bedste Klæder, for paa Trapperne at kunne passere forbi Folk uden at vække Mistanke, og da han tillige havde et aabent, venligt Ansigt, som robede Alt andet end Forbryderen, lykkedes hans Forsøg i en forbausende Grad. — Han gif da saa hoit op i Huset som muligt, til Kvistværelserne, og bankede eller ringede paa. Blev der aabnet, spurgte han altid om En eller Anden, som han vidste ikke boede der, og gif derpaa sin Vej, hvorimod han, naar Ingen lod sig mærke, enten ved Hjælp af Nøglen eller Dirken skaffede sig Udgang til Værelserne, idet han altid tog sine Instrumenter ind med sig og lod Døren staa paa Klem, baade for at kunne høre bedre, om Nogen nærmede sig, og for i paa kommende Tilfælde at kunne undskylde sig med, at Døren havde været aaben, da han kom for at spørge efter en Bekjendt, — som naturligviis ikke boede der. Undertiden fik han saamegen Tid, at han kunde gaa udenfor Døren og staa der, som om han ventede paa at blive lukket op.

Kontante Penge vare altid Hovedmaalet for hans Bestræbelser, og Pretiosa tog han kun, naar han havde Brug for dem til Foræringer. Dog ombyttede han altid, for ikke at komme i Ubehageligheder, de stjaalne Gjenstande med andre, som han da bortgav, og at han ikke under denne Trafik blev mistænkt af de Guld- og Sølvarbeidere, til hvilke han henvendte sig, maa alene forklares af hans gentlemansagtige Ud-

seende, og — han folgte aldrig Noget deraf. Erfaringen lærte ham hurtigt, at Pengetyveri var det vanskeligste at opdage, og en ubehagelig Omstændighed bestyrkede denne hans Anskuelse.

I Februar Maaned 1857 blev han nemlig tiltalt for Tyveri af Klædningsstykker, som han — saaledes lod Klagen — havde tilvendt sig ved Indbrud. Da han imidlertid benægtede dette Sidste, og Undersøgelser bekræftede, at Døren ogsaa kunde aabnes uden Instrumenter eller Nøgle, slap han med 25 Rotting-slag for denne, som det antoges, første Forbrydelse; kun en eneste Gang senere har han tilranet sig et Klædningsstykke, som han behøvede. Men Straffen medførte ingen Anger eller Forbedring hos den unge Forbryder. Dagen efter sin Løsladelse var han endogsaa fræk nok, til paa Vejen til Politikammeret, hvor han var tilsagt at møde, at begaa et Indbrudstyveri, hvorved han fik omtrent 20 Rdlr., som han da skjulte under en Trappe, tilligemed Nøgler og Dirk, hvilke han nu holdt i Doubletter, da det var hændet ham, at han ved sin Tilbagekomst havde fundet sit Depot borttaget. Industriridderen var altsaa fuldstændig udrustet, og hans Indkomster betydelige — men han havde ogsaa nu mere end nogensinde Anledning til at bruge dem, da hans Kjærlighedsforbindelser vare en Kilde til mange og store Udgifter.

Vi sige hans Kjærlighedsforbindelser; thi Caroline var, om endog en af de mange, som stod paa hans

Elskerindelige, dog ikke som forhen den eneste. I Løbet af Aaret havde han gjort Besjendtskab med en ung uskyldig Pige, Emma, med hvem han forlovede sig, og som han holdt oprigtig af, uden dog for hendes Skyld at ville opgive sit forbryderske Liv, ja han ansaae det for nødvendigt, netop for at kunne vise sig med samme Glæde for hende og hendes Pleiemoder, som tidligere, at fortsætte det. Emmas Moder og Pleiesoster fik nu ofte, maaskee dengang endnu uden hendes Billie og Vidende, flere Pengebeløb fra 5 til 10 Rdlr. af Tofte, under det Forgivende, dermed at skulle indløse pantsat Tøj; men det var naturligviis kun Speculation, og Tofte ofte her sine Penge i et Danaidernes Kar; thi saasnart som Klæderne vare indløste, bleve de øjeblikkelig paany udsatte.

Sørgede han i det Hele paa en saa uegennyttig Maade for sin Elskedes Slægtninge, kan man vel forstaa, at han ikke heller undlod at have sin Opmærksomhed henvendt paa hendes egen Belfærd i forskjellige Retninger. Smykker, Stads og Fornøjelser vare de Baand, med hvilke han knyttede hende nærmere til sig; men — mærkeligt, og tillige betegnende nok for hele hans letfindige Væsen — han brød ikke derfor med Caroline, Vilhelmine, som var en tredie af hans Favoritinder, og Johanne, en gift ung Kone, til hvem han efter en Casinomaskerade var kommen i et temmelig intimt Forhold; hans Hjerte og hans

Bung kunde godt rumme dem alle, Caroline og Emma fulgte ham i Forening overalt til Fornøjelser, og i deres Selskab glemte han som oftest sit Forbryderliv og nød Dieblicket — men han var ogsaa kun 18 Aar! — Han havde dengang, skjønt et halvt Barn, nydt til Overmaal de sandselige Glæder, som der udfordres den fuldvogne Mands Kraft til at udholde, og det kan ikke forundre, at Emma, som i Begyndelsen var god og uskyldig, efter kort Tids Forløb i et saadant Selskab blev fordærvet ligesom de Andre.

I sit Bærelse, som var møbleret med Smag og Luxus, med Skilderier paa Væggene og Tæppe paa Gulvet, holdt Tofte sine Selskaber, der ofte bestod af mange Personer; her var Samlingspladsen for hans Elskerinder, naar de skulde til de lystige Mafterader i Casino, og her fuldendte de deres Toiletter, som glimrede af Kjæder og Armbaand og Brystsmykker — Altsammen Gaver fra den fælleds Ven, og Frugterne af hans mange Forbrydelser.

Med Begyndelsen af det nye Aar, 1858, syntes det ogsaa, som om Forbryderen vilde faae et nyt Sind, thi det var ham klart, at hans Vandel dog engang tidligere eller senere vilde tage en Ende med Forsærdelse, og da han nu tilmed tænkte paa at ægte Emma, hvem han var kommen til at holde mere og mere af, besluttede han, at bryde med alle sine Elskerinder undtagen hende, søge en Plads som Dvvarter et eller andet Sted og derved komme ind paa en Vej,

der kunde lede ham til at blive et bedre Menneſte. Men han var kommen for dybt ind i Fordærvelfen til ſaa let at kunne bryde med den. Han blev be-
 dragen af dem han troede bedſt at kunne stole paa. Den
 ovenfor nævnte Kone, Johanne, og hendes Moder
 bildte ham ind, at de havde en Plads til ham, ſom
 den han ønskede, men at han ikke kunde tiltræde den
 ſtrag — det ſkulde være ombord i en Dampet ſom
 gif paa Kiel, da han derved bedſt troede at kunne
 blive af med det Paahæng, ſom blev ham mere og
 mere beſværligt — men da han endelig meldte ſig
 paa det opgivne Sted, viſte det ſig, at det nævnte
 Dampſkib ſlet ikke var i Fart, og Toſte ſaae nu klart,
 hvad han alt længe havde anet, at han hos diſſe
 Fruentimmer havde været Gjenſtand for et ſkjændigt
 Optrækkeri. Men han ſogte ikke videre frem paa den
 gode Vej, og Forſkjellen paa hans tidligere Gjæringer
 og de ſenere var kun den, at han, alſom han ſaae
 ſig utiltrukken af Politiets Opmærkſomhed, beſtändig
 blev driftigere og driftigere, og han havde et ſjældent
 Held med ſig, endſkjøndt han et Par Gange blev op-
 daget, og kun havde ſit nette Udvotes og ſin Ungdom
 at takke for, at han ikke blev anholdt.

En Søndag Formiddag gif han ſaaledes hen til
 en Urtekrammer paa Hjørnet af Nørrevold og Torne-
 busſlegade, hos hvem han fra Forſtuen kom ind i det
 tilſtødende Kontor ved Hjælp af en falſk Nogle, eſterat
 han, ſom ſædvanlig, forſt ved Banken havde forſikkret

sig om, at Jngen var derinde. En Pult brød han op, men fandt Intet, i Boutikskuffen fik han 3 Markstykker, men i en ved Siden af værende Cigarboutif aabnede han, ligeledes med falsk Nøgle, Pengeskuffen og stak 20 Rdlr. til sig. Nu vilde han bortfjerne sig; men i det samme Øjeblik hørte han at Urtekrammeren kom ind i Kontoret tilligemed en Anden, som kort efter tog Afsted. Da Kjøbmanden strax efter traadte ind i Boutikken, som laa mellem Kontoret og Cigarlageret, opdagede han Tyveriet, og sagde til sin Kone, der fulgte med og forsikrede ham, at hun havde aflaaet Døren, at han havde mistet 600 Rdlr. Ængstet ved denne Samtale, og af Frygt for Opdagelse, forsøgte Tofte at komme gjennem Vinduet ud i Gaarden; men da der var Jernstænger for dette, aabnede han Glasdøren, der førte ud til Gaden, og skjulte sig imellem denne og Jderdøren, som var lukket. Da Rummet imidlertid var meget lille, kunde han ikke trække Døren helt til, men denne Omstændighed vakte Urtekrammerens Opmærksomhed, og da han saae et Menneske i det lille Afslukke, bød han ham øjeblikkelig at komme ud. At Tyven her var opdaget, tvivlede han ikke om, og rimeligviis vilde denne allerede dengang være bleven overgivet til Lovens Arm, dersom ikke Kjøbmandens Kone og en ældre Dame, som imidlertid var kommen til, havde bedet for Tofte, der var inderlig glad over at være sluppen med Forstrækkelsen og uden Bisitation; thi var denne bleven foretaget, havde man

hos ham fundet Dirf og falske Nøgler — Redskaber, der neppe kunde udtydes i nogen for det „nette unge Menneske“ fordeelagtig Retning.

Men han havde lovet Emma, at gaae med hende i Tivoli om Aftenen, og dertil maatte han have Penge. Det første Forsøg var mislykket, og istedetfor at lade sig affrække fra idetmindste den Dag at foretage nogen ny Forbrydelse, forekom det ham nu meget mere som en Uressag, at indfri sit Lofte til Kjøresten. Han begav sig derfor op i et Hus i Krystalgaden, ligeoverfor Synagogen, og da han ikke fandt nogen Leilighed til paa Kvisten at udføre sit Forehavende, gik han ned paa anden Sal, hvor han lukkede sig ind og i en Sekretær bemægtigede sig 30 Rdlr. Medens han netop var beskæftiget med at stifte Pengene til sig, kom en ældre Dame ind i Bærelset, og spurgte ham om, hvem han skulde tale med. Uden at svare gik Lofte hurtigt hen til Døren, men da hans Uhrkjede her hang fast i Haandtaget, og dette forsinkede ham noget, kom Damen, som imidlertid havde samlet sig, atter hen til ham og gjentog sit Spørgsmaal. „Jeg kommer strax, lille Frue“, svarede han hastigt og løb idetsamme i stærk Fart ned ad Trapperne og ud af Gangdøren, som han smækkede i efter sig, og medens en Pige, der i dette Dieblif kom til, raabte: „stop Tyven!“ var han allerede drejet om Hjørnet ind i Pederhvitfeldtstræde, hvor han paa Maa og Faa løb ind i en Port til venstre og flattede over nogle

Blankeværker, der førte ham ind paa den Plads, som borer til Synagogen. Da han nu til sin Skrak bemærkede, at han her var synlig netop fra det Hus, i hvilket han havde begaaet Tyveriet, blev han nødsaget til atter at begynde sine gymnastiske Øvelser over Blankeværkerne, indtil han endelig naaede en Forgaard, fra hvilken han begav sig op paa Kvisten i Forhuset, for at hvile sig ud og forat undgaa videre Efterstræbelser. Da han kom ud paa Gaden, besøgt han sig i Fiolstræde, og, efterat have gjemt sit Rov til senere under en Trappe, spist til Middag og besøgt sin Pleiemoder, gif han med Emma i Tivoli om Aftenen — og morede sig fortræffeligt.

Ligesom Forsynet sjældent med Et lader Straffen i hele sin knusende Bægt falde paa Forbryderens Hoved, men ofte ved Fingerpeg og Vink lader ham see Faren af de Foretagender, med hvilke han beskæftiger sig, saaledes manglede det heller ikke for Tofte paa Barsler om, at hans nærværende Leve- maade nødvendig maatte føre ham i Glendighed tidligt eller seent, og til disse kunne vi henregne det mærkværdige Held, som mangengang hjalp ham ud af Forlegen- hederne. Thi ikke alene de to Gange, som vi oven- for have anført, ogsaa flere andre Tilfælde havde han, hvor Omstændighederne vare ham gunstige og han ustraffet slap bort.

Engang vilde han saaledes aflægge et Besøg hos en Bager, som beboede et Kvistværelse i Skindergade.

Da han først havde banket, og Ingen svarede, tog han sine Nøgler frem, aabnede Døren og traadte ind. Hvor forbauset blev han ikke, ved midt paa Gulvet at see en Mand ifærd med sit Toilette — men snart fattede han sig, gjorde omkring og forsvandt paa en ligesaa lydløs Maade som han var kommen. — Paa Blegdamsveien opdagede han engang ved sin Indtrædelse et Fruentimmer liggende i Sengen, og fandt det ogsaa her raadeligst at fortrække; i Pederhvitfeldtstræde, hvorhen han havde begivet sig hen med noget Badstetoi for Pleiemoderen, gjorde han Bisit hos et Par fraværende Studenter, men overraskedes under sit Arbejde af den Ene, som dog, da han Intet havde seet, og Tyven med en trofskyldig Mine spurgte ham, om der ikke boede en Mechanikus N. som naturligtviis ikke boede der, og forsikrede, at Døren havde staaet aaben, — lod ham løbe.

Disse og mange flere Tilfælde, hvis Enkeltheder vi i denne Skildring ikke kunne indlade os paa, deels fordi det vilde føre os for vidt, og deels fordi de næsten alle ligne hinanden, hidrog end ikke i fjerneste Maade til at forbedre Forbryderen — tvertimod, han blev sikkrere og dristigere idet han stolede paa sin Dvæls, sin Behændighed og sit Held, og han blev ved, indtil Maalet var fuldt og den guddommelige Taalmodighed udtomt. Djeblicket nærmede sig, da hans Ekjebne vilde blive bestemt af Andre end ham selv, og Forløberne viste sig allerede.

Thi henad Foraaret 1858, da han en Dag var borte fra Byen, havde hans Pleieforældre i Forening med hans Bært foretaget en Undersøgelse af hans Bærelse og Møbler, og man havde derved fundet et Bundt med falske Nøgler og en Dirx. Nødt dertil af Omstændighederne, tilstod Tofte ved sin Tilbagekomst, at han ved Tyveri havde forskaffet sig Møblerne, inden dog at angive sine Forbrydelsers store Omfang; han blev taget hjem til Forældrene, solgte sit Indbo for en ussel Betaling, og levede nu en Tid i Stilhed, hvorefter han i Maj Maaned tog en Kondition som Dpvarter paa Klampenborg — en Stilling, som han dog maatte forlade, da en af Jomfruene havde fortalt Madmoderen at den ny Tjener var en straffet Person, og Husbonden, som Folge af denne Angivelse, meddeelte Tofte, at han ikke kunde have en saadan i sin Tjeneste.

Nu vilde han være Omnibuskonduktor, men forinden han tiltraadte det besværlige Arbeide, vilde han have en glad Aften, og Tivoli vinkede ham. Emma og hendes yngre Søster deeltog i Festen, men netop som man nød Aftensmaaltidet i en af de styggefulde Lovhytter, bemærkede Tofte, at han var Gjenstand for Politiets særlige Opmærksomhed. Urolig og adspredt reiste han sig fra Bordet, gik udenfor Etablissementet fulgt af begge Pigerne, og istedetfor at kjøre i Droske hjem, som han pleiede, fulgte han dem denne Aften tilfods ind i Byen, bestandig med Politiet i Hælene.

Dette undgik ikke Emmas Opmærksomhed, da hun, endstjøndt uden at vide noget Bestemt, dog længe havde anet at hendes Forlovede ikke var ganske ærlig i Erhvervelsen af sine rige Indkomster, og frygtede for en mulig Opdagelse; hun fortalte det derfor ved Hjemkomsten til Moderen, der dog trøstede hende med, at Politiets Opmærksomhed vistnok snarere havde gjeldt hendes egen og Søsterens formodede mangelfulde Moralitet, end den fjære Svigersøn, — og denne selv havde, dersom Samvittigheden ikke havde plaget ham, ingen Grund til at antage Andet, efter Politiets Opsørsel og Spørgsmaal til ham, da han havde opfyldt sin ridderlige Pligt og fulgt Damerne til Døren — men troligviis har den Nat, han derefter tilbragte hos sin gamle Veninde Caroline, ikke hørt til de sorgfri og glædelige i hans Liv.

Tofte lod dog som om Intet var ivejen; han gik den næste Morgen ud med Emma, forat gjøre nogle Indkjøb, og vendte derefter tilbage til Klampenborg. Men samme Dag, den 28de Maj 1858, blev han paa dette Sted anholdt af Kjøbenhavns daværende Politiajutant, ført til Fængslet — og siden den Tid har han ikke været paa fri Fod.

Af de mangfoldige Tyverier, han havde begaaet, tilstod han ved denne første Fængsling kun omtrent halvfemsfindstyve, men da de alle meer eller mindre havde været forbundne med Indbrud, dømtes han til 8 Aars Tugthuusstraf, som skulde udføres paa

Christianshavns Straffeanstalt, til hvilken han ankom i Januar 59; hans Forlovede, hendes Moder, Caroline og Johanne, der havde deeltaget i hans Glæder, fulgte ham i Ulykken; med 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Band og Brød maatte de bøde for deres Hæleri.

Vi have nu kun tilbage at fremstille Tofte under hans Ophold i de forskjellige Fængsler; men forinden vi skride til dette, ville vi kaste et Blik tilbage paa Forbryderens indre Liv under den Periode, som vi alt have omtalt, og de Forsøg, han forend sin Anholdelse gjorde paa at tage sig selv af Dage.

Det er allerede sagt, at Tofte var af en pirrelig og hidsig Karakter; men ved Siden heraf besad han en vis Godmodighed, der aldrig svigtede, naar Nogen, som havde fornærmet ham, atter gav ham gode Ord. Manglen paa Legemskræfter gjorde ham listig og hevngjerrig mod sine stærkere Modstandere, men han blev vred, naar han saae en Vogen slaae et Barn, og hjalp hvor han kunde. Han morede sig, naar han saae Leilighed dertil og anvendte de fleste af sine Penge derpaa — 1200 Rd. om Aaret, meente han efter løst Skjøn at han brugte, naar ikke Extraudgifter kom til; men til disse henregnedes de larmende Maskerader i Kasino, som han med sine Elskerinder besøgte næsten hvergang, og som i Almindelighed kostede ham 30 Rd.

eller derover. Maaskee søgte han netop dem og Ti-
voli forat overdøve sin Samvittigheds Stemme; thi
han solte sig ofte trykket under Vægten af sine For-
brydelser, og kunde mangen Gang, naar han var alene,
sidde ligesom i et sløvt Drømmeri, uden at hans
Tanker toge nogen bestemt Retning. Selv sammen
med Emma morede han sig sjældent, fordi Tanken
om, at hun skulde blive ulykkelig for hans Skyld,
ikke alene fordi han havde forført hende, men ogsaa
fordi han mere og mere indsaa Umuligheden af nogen
ægteffabelig Forbindelse med hende, som dog var den
eneste, han rigtig holdt af, bestandig nagede ham, og
bevirkede hos ham en stærk Tilbøjelighed til Livslede.

Allerede tidligere, førend han var kommen saa
vidt frem, havde denne Kjedsomhed ved Tilværelsen
grebet ham. Som fjortenaars Dreng havde han søgt
at tage sig selv af Dage med Pöleerpulver, hvilket han
kom i en Kop Kaffe; men han solte ingen andre
Virksomheder deraf, end en hæslig Smag. Noget Rotte-
gift, som han ved en falsk Attest fik udleveret paa
et Apothek, begyndte han paa at tage en Aften, da han
var kommen i Seng hos en af sine Værekammerater;
men den svovlagtige Smag mishagede ham, han
fastede Giften bag Sengen, og ogsaa dette Forsøg
blev opgivet. En uovervindelig Skræk for Vandet
forhindrede ham i at drukne sig; Vitriol, som han
heldte i sin Thee om Aftenen paa Bærkstedet hos den
anden Mester, han kom til, var ogsaa uden Virk-

ning — han opsatte da Sagen, men glemte den ikke; og kun i den Tid, da han udforte sine fleste og største Forbrydelser, syntes Tanken om Selvmord at have forladt ham for Nydelsen af de Glæder, som hans Haandværk forskaffede ham.

Men endskjondt han saaledes dybt folte den Ulykke og Glendighed, hans Liv førte over ham, tænkte han dog ingensinde paa, at han ogsaa mod dem, hvis Gjendom han havde tilvendt sig, havde et stort Regnskab at opgjøre. Han fortrod, saalænge han var paa fri Fod, aldrig nogen af sine Gjerninger, han trostede sig med, at de Menneker, han bestjal, ogsaa selv havde gjort meget Ondt og derfor kun fik Straffen gennem ham; og idet han, Forbryderen, ansaae sig selv for at være en Retfærdighedens Haandlanger, kan man vel forstaae, at han i denne Tro maatte søge en Undskyldning for, hvad han havde begaaet, og en Tilskyndelse til de Forbrydelser, han havde i Sinde. — Det var med saadanne Anskuelser, at han betraadte Fængslets Gaard.

Tredie Kapitel.

Tofte under hans Fangenskab paa Christianshavn.

I Christianshavns Straffeanstalt, hvor Tofte til-
ligemed de andre Fanger, fra hvem han iøvrigt holdt

sig noget tilbage, var bleven sat til at arbejde i Bæverierne, havde han god Leilighed til at anstille Betragtninger over sit tidligere Liv; og den Tanke faldt ham da ind, at muligen En og Anden uskyldigt kunde komme til at lide for de af ham begaaede Forbrydelser. Som Følge af denne gode Indskydelse, besluttede han at skrifte for Præsten, og da han derved havde lettet sit Sind, blev han atter fremstillet for Assistenten, til hvis Rapport han gav Tilstaaelse af sine øvrige Tyverier, der med de ovennævnte ved første Anholdelse, udgjorde et Antal af omtrent 200. Her kom tillige 7 Jlds-paasættelser, begaaede i Vinteren 1858—59, for Dagen, hvis Motiv maaskee var at søge Leilighed til Tyveri, uden at han dog egentlig vilde angive netop dette — snarere har hans Forbrydelser i denne Henseende havt deres Grund i en indre Lyst eller Mani, som pludselig kunde opstaae hos ham, naar han saae noget brændbart Stof. Som sagt, Forbrydelserne bleve tilstaaede, og da hans Dom kom til at lyde paa livsvarig Tugthusstraf, blev han atter ført tilbage til Christianshavn, hvor han tilbragte 3 Aar med forstjellig Beskæftigelse, og opførte sig ulasteligt, indtil han den 6te October 1862 atter paadrog sig en Grettesættelse.

Han havde tilligemed 7 andre Fanger stegt Jæst i Arbejdsstuen; men da kun han var truffen beskæftiget dermed, angav han ingen af de andre, og den korporlige Straf, som for dette Forhold dikteredes ham, blev kun

formedelst Kongens Fødselsdag, forandret til et Forbud mod enhver Korrespondence med Niderverdenen i Løbet af et halvt Aar, en Omstændighed, som bevirkede, at Fangen blev endnu mere pirrelig og menneskesjendst, end han forhen havde været; og hans Forbrydernatur, der saalænge havde slumret, vaagnede nu atter op med forøget Kraft.

Kosten paa Anstalten havde i nogen Tid været utilstrækkelig. Der dannede sig af den Grund et misfornøiet Parti iblandt Fangerne, og til dette sluttede Tofte sig. Da han engang yttrede at Bestyreren og Lægen, som skulde eftersee Fødevarerne, nok vilde komme til at sørge for en Forandring, haanede de andre Fanger ham, angrebe hans ømme Sted, hans Kresfølelse, og spurgte om „hvad han vel vilde gjøre“. Oprøret herved besluttede han at dræbe enten Bestyreren eller Lægen, for at fremtvinge en Underfølgelse af Klagerne, men da den Første bestandig sad forskandsset paa sit Kontor, saa Fangen ingen Leilighed til at angribe ham, hvorimod Lægen blev anset for at være det bedst overkommelige Offer. Hertil bidrog desuden Toftes Forbittrelse imod denne for en personlig Fornærmelse, som Doktoren havde tilføjet ham, ved engang, som der fortælles, da han paa Grund af sin Svagelighed søgte Lægehjælp, at udstjælde ham for en „Skovrøver“, og haanligt spørge ham, om han søgte Læge, da han gif omkring og stjal. Kom nu til dette, at Doktoren engang ved at trække en Tand ud paa Fangen, havde skilt denne ved en Deel af Tandkjødet, foruden at

Tandstykkerne bleve siddende, og Toste maatte lade en anden Fange med en Sax afflippe de lasede Rjodstumper, syntes der for en Natur, som hans, intet andet Middel til at opnaae begge de tilsigtede Dje-med, Hævn og Undersøgelse af Kosten, end at dræbe Lægen.

Det kom nu an paa at iværksætte Planen. Under det Paaskud, at han skulde pynte paa sin Baverskytte, fik han en Fiil, som han benyttede til at gjøre en Hammer, der anvendtes til Bøven, skarp i den klostede Ende. Med dette Instrument indfandt han sig Dagen før Mortensdag 1862 hos Lægen, som den, der trængte til hans Hjælp, og omtrent Kl. 2 om Eftermiddagen blev han indladt i Visitationslokalet, medens Opsynsmanden tilligemed de andre syge Fanger bleve staaende paa Gangen.

Da han traadte ind i Bærelset, hilsende han med et „Goddag Hr. Doktor!“ Lægen, der vendte Ryggen til, da han var beskæftiget ved sit Skrivebord, gjengjeldte ikke Fangens Hilsen, men vedblev at arbejde, hvilket forøgede Tostes Forbittrelse. Han fremtog da den tilfalede Hammer, som han havde skjult i sin indvendige Trojelomme, gik et Par Skridt fremad og slog den med hele sin Kraft i Hovedet paa den gamle Mand. Men enten nu Forbryderens Sindsbevægelse har været for stor til, at han med sikker Haand kunde føre Mordvaabnet, eller maaskee Lægens foroverboiede Stilling umuliggjorde hans egentlige Hensigt — nok

er det, han ramte ikke Jøsen, som var Bestemmelsen, da han antog et Slag paa dette Sted for dødeligt, men derimod Raffen; og Hammerslaget blev ikke givet med den tilspidsede Side, men derimod med den flade.

I samme Øjeblik, som Ugjerningen var forøvet, stod Forbryderen som lynslagen og fastnaglet til Gulvet, og en gyfselig Læshed herskede i Bærelset, thi Lægen rørte sig ikke og sad i et Par Sekunder ligesom bedøvet. Men pludselig reiste han sig i sin fulde Højde, vendte sig om og betragtede Forbryderen med et knusende Blik. Denne kastede Hammeren efter ham, men fejlede, løb skyndsomt ud af Døren og flygtede op ad Trapperne. Med Raabet: „Stop ham! han har slaaet mig!“ fulgte Lægen efter, og Opsynsmændene, der allerede ved Fangens hurtige Bevægelser vare blevne opmærksomme, satte nu efter ham, greb ham og førte ham samme Vej tilbage, forbi Døren, i hvilken Lægen endnu stod. „Jeg skal nok gjøre det bedre en anden Gang“, sagde Fangen og truede ad Døfteren med Haanden; med istedetfor som forhen at gaa frit om i Fængslet og arbejde, blev han nu ført til Cellebygningen og belagt med Spændetroie, indtil han den næste Dag blev afhentet til Politiarresten.

Denne Skjændselsgjerning fortrod han ikke, idetmindste ikke i almindelig Forstand. Vel gjorde det ham ondt, at han derved havde forbrudt sit Liv; men han vilde ikke indrømme, at han havde begaaet en

stet Handling, fordi han — i fuldkommen Overensstemmelse med sin Betragtningssmaaade af sig selv som et Retfærdighedens Redskab, maatte ansee Lægens Straf som velfortjent for hans Gjerninger i Almindelighed. Hans Plan var rigtignok slaaet fejl, og Mordet ikke forøvet, men han tvivlede dog meget om, at han vilde have fortrudt sin Gjerning, selv om den var bleven fuldbragt ved Doktorens Død.

Hans Dødsdom blev ham forkyndt, og han modtog den rolig. Livet var ham en Byrde, og det var derfor neppe med Glæde, at han kort efter fik Efterretningen om, at Dommen var bleven forandret til livsvarig Tugthustraf under streng Bevogtning. Det var den 8de Maj 1852; den 21de samme Maaned blev han atter ført til Christianshavn, udstod den forporlige Straf, som var ham tilkjendt, og førtes derefter til Horsens Tugthuus, hvor han blev hensat i en Enkeltcelle.

Fjerde Kapitel.

Lofte i Horsens Straffeanstalt.

„Naa er det Dig, som vilde slaae Doktoren ihjel — en saadan Fyr kunde jeg jo putte i Lommen“, — var den Velkomsthilsen, som modtog Forbryderen i hans ny Hjem, og viste ham, at han af den Mand, der

havde udtalt disse Ord, neppe havde noget Godt at vente. Det var en Dpfynsbetjent, og endstjøndt denne maaskee ikke antog Tofte for anderledes end de andre Fanger, og derfor tiltalte ham i denne haanlige Tone, som saarede Fangen dybt, er det dog muligt, at han havde forandret sin Dpførsel, dersom han havde kunnet skue ind i Forbryderens Hjerte og see, at hans egen Dødsdom allerede dengang var fældet.

Men der gif over et Aar hen inden denne Plan blev iværksat. Betjenten kom snart efter til en anden Afdeling af Straffeanstalten og kunde kun nu og da være hos Gellefangerne; men naar han kom, viste han sig bestandig fjendtligsindet imod Tofte. Det var som om han anede, at der fra denne unge Forbryder vilde hændes ham noget Ondt, og da han, omtrent et Aar efter Tofstes Ankomst, atter fik fast Plads ved Gelleafdelingen, fordoblede han sin Dpmærksomhed og forsøgede sin Strengthed, saaat Tilstanden endelig blev Fangen utaalelig. Han maatte rydde sin Plageaand afvejen!

Da han derfor en Dag kom fra Kirken, saae han Veilighed til at tale med en Medfange, og bad denne under Paaskud af, at han behøvede Noget til at skjære sin Mad med, om en Kniv. Den samme Aften, da han kom ind i en særskilt Celle, forat hente sin Køie, som om Dagen var ophængt der tilligemed de andre Fangers, fandt han en Føldekniiv i den — Værktøiet var der, men den øjeblikkelige Dphidselse

manglede; thi med koldt Blod kunde han ikke dræbe et Menneske.

Men Leiligheden lod ikke vente længe paa sig. En Dag blev han overrasket af Betjenten, da han gjennem et lille Bindue, som førte ind til en Rabogaard, talte med nogle derværende Fanger. Opsynsmanden gav ham en streng Trettesættelse, men da Tofte rimeligviis dengang folte, at han havde Uret, bad han for sig, og Betjenten mældte maaskee ikke det Passerede; dog, hans Paapassenhed blev større og større med hver Dag, ja Tofte troede endog at han udspionerede ham, og dette pinte hans Vresfølelse. I de lange ensomme Timer i Cellen hvor Skrækken for Mørket stundom gjorde ham forvirret, tænkte han ofte paa den Fremgangsmaade, Betjenten brugte imod ham, han blev mere og mere forbittret paa Opsynsmanden, og en Dag, da han i et naturligt Grinde befandt sig i et lille Afslukke, hørte han denne liste omkring udenfor. Da han nok forstod, at det var ham, man vilde udspionere, blev han betagen af et heftigt Raseri — han styrtede ud paa Gangen, greb et Kruus og løftede det mod Betjenten, medens han raabte: „Bliver Du ved at forfølge mig saaledes, skal jeg slaa Dig i Hovedet med dette Kruus, saa at Du skal falde som en Hund! Husk, at jeg har Livstid paa mig — jeg har Intet at spille, da mit Liv er forspildt!“ Betjenten blev øjensynlig bange, han stillede sig i Forsvarsstilling, ligesom for at modtage Slaget,

og sagde: „Jeg har jo Ingenting gjort Dig!“ men Slaget kom ikke, Fangen lod sig rolig luffe ind i sin Celle, da han havde givet sin Hestighed Lust, og Betjenten forsoiede sig bort.

Men Sagen kunde ikke skjules. Inspektoren holdt Forhør, og Tofte blev idømt 27 Slag Kat. Paa Grund af sit svagelige Helbred, kunde han dog haabe at affone sin Forbrydelse paa Band og Brød, og dertil satte han sin Lid. Da dette Haab imidlertid blev skuffet, og Rægen erklærede ham for stærk nok til at udstaa Straffen, blev han i sin Angst betagen af en heftig Fortvivlelse, og i denne Sindstemning formaede han ikke ret at gjøre sig selv Rede for sine Gjerninger. Den piinlige Straf maatte undgaaes, hvorledes det end kunde skee — men hurtigt skulde det være, thi han havde ikke mange Timer at løbe paa.

Først vilde han tage sin Tilflugt til det Middel, som ofte forhen var forekommet ham bedst, naar Livsleden bemægtigede sig ham — Selvmord. Han vilde hænge sig i Urresten, og tog i den Hensigt sine Seler af, som han gjorde fast til Jernstængerne i Rugen. Men da han sprang ned fra Skamlen og vendte Ansigtet mod Vinduet, kom han til at hænge i Raffen, og da Bevidstheden ikke forlod ham, tabte han Modet, klattrede atter op til Jernstængerne, løste Selen og opgav dette Forsøg. Men Skrækken lod ham ingen Ro i den mørke Nat. Han tog Kniven, som allerede længe havde været færdig og ombundet paa Bladet

med Seglgarn, for at den ikke skulde lukke sig, naar han stødte den i sit Offer — og besluttede at bruge den mod sig selv. Men atter svigtede Modet ham, og i sin Sjæleangst besluttede han da, for at undgaae den mindre Straf, der ventede ham, at begaae en Forbrydelse, som dog vilde paaføre ham en langt større — ved at myrde Opsynsmanden at forhale Eksekutionen og —, ja hvad der saa vilde skee, tænkte han ikke paa!

Da han efter denne skrækkelige Nat om Morgen var gaaet et Dieblif ned i Gaarden, saa han, ved sin Tilbagekomst til Cellen, Bertelsen staa ved dennes Dør ifærd med at lukke op. Veiligheden var gunstig. Lofte stillede sig et Skridt bagved sin Fjende og efterat have taget Kniven frem af sit Erme, hvori han bar den, stødte han den med al Kraft ind i høire Side af Halsen paa Opsynsmanden, der øjeblikkelig vendte sig om, medens Morderen traf Kniven tilbage. I samme Nu faldt den Saarede til Jorden, og da han saa, at han endnu blev truet, bad han for sig og sagde: „Ville Ven, lille Ven, jeg skal aldrig gjøre det mere, hjælp mig!“ Men Morderen rørte sig ikke af Stedet, han svarede koldt: „Det var for de 27 Slag Kat“ — og efterat Opsynsmanden sagte havde mumlet nogle Ord om sin Kone og sine Børn, faldt han i Afmagt.

Der var ingen Følelse af Medlidenhed hos Lofte ligeoverfor den slagne Fjende, og hans Modbydelighed for ham forhindrede ham i at yde nogen Hjælp. En

gammel Fange, som kom til, var for svag og affræstet til at kunne gjøre Nytte, og Morderen stod alene tilbage og betragtede sit Værk, indtil han folte sig greben i Kraven og horte de Ord: „Unge Menneſke! hvad har Du gjort?!” Det var Spiſemesteren, som kom til og ikke endnu havde nogen Foreſtilling om Udaadens Omfang; men da han ſaa den blodige Kniv i Haanden paa det unge Menneſke, ſlap han ham ſtrag, traadte et Skridt tilbage og forlangte Vaabnet uleveret. „Nej!” ſvarede Toſte, „men følg med mig ned i Contoret“. Det vilde Spiſemesteren ikke indlade ſig paa, og muligen kunde der være opſtaaet en Riv derom, hvis ikke Naalemageren idetsamme var kommen til. Han fik Vaabnet uleveret af Morderen, der nu blev lukket ind i ſin Celle.

Men heller ikke dette Mordſorføg angrede han for Dpſynsmandens Skyld. Dog kom endnu et Glimt af hans bedre Natur frem, idet han, ved Underretningen om, at hans Fjende havde Kone og Born, var glad over, at hans Gjerning ikke var lykkes fuldstændigt; thi Manden levede og kunde efter nogen Tids Forløb atter varetage ſin Gjerning, uden at denne Omſtændighed dog medførte nogen Formildſe i Forbryderens Dom. Han ſad nu ſtille hen i ſit Fængſel, tog ikke imod Præſtens Ord og brød ſig ikke om religiøſe Samtaler; men at hans Sind dog beſtändig efter denne ſidſte Gjerning har gjort ſig fortrolig med Tanken om Døden, kan man ſee af et lille

Bers, som han med Blyant havde skrevet paa sin Fængelsmur:

Hvad er Livet?

Kun Sorg og Kummer.

Døden er en blid og rolig Slummer,

Og i Graven er der Fred!

Hans Fantasi og den onde Samvittighed foregøglede ham ofte i denne Tid fæle Syner. Da han en Dag blev ført fra sin Celle og ned i Gaarden, troede han pludselig at see Opsynsmanden staaende paa det Sted, hvor han havde forøvet sin Ugjerning imod ham. Hans Vedsageres Forsikkring, at det kun var et Blændværk, beroligede ham ikke, han var nær falden i Alsmagt af Rædsel, og det varede længe, inden han kom rigtig til sig selv igjen. Men hvad maa den mørke Nat ikke have vist ham, naar han ved høi-lys Dag kunde see saadanne Syner?

Da hans Defensor nu tillige betydede ham, at der kun var liden Udsigt til, at han vilde kunne undgaae Dødsstraffen, meente han, at det var bedst, forat berolige sin Samvittighed, at bekjende alle sine Forbrydelser, og paa dette Standpunkt fremkom Tilstaaelsen om Ildspaafattelsen i Studiestræde, som havde medført flere Menneskers Død, foruden en Uskyldigs langvarige Fængsling — men denne Forbrydelse havde han tidligere fortiet, da han endnu troede at kunne frelse sit Liv. Hans Tilstaaelse havde en ny Sagernes Vending tilfølge. Forat give nærmere Oplysninger om

denne Brode, blev han afleveret til Kjøbenhavns Arresthuus i April 1864, og her var det, at han for kort Tid siden d. 18de Januar d. A. modtog den Dom, som lød paa, at han havde sit Liv forbrudt.

Femte Kapitel.

Slutning.

Den samme Utilbøielighed til at høre og give sig af med Guds Ord, som var et Særkjende for Toftes Ophold i Horsens, forend Dødsdommen blev ham forkyndt, viste han ogsaa i Begyndelsen af hans sidste Fængsling i Kjøbenhavn. Men lidt efter lidt blev hans Sind blødere, hans Tro paa den uundgaaelige Skjebne vaklede, og han kom ved Fængselspræstens trofaste Omsorg og oplysende Forklaring af den hellige Skrift til den faste Overbeviisning, at Mennesket ved sin fri Villie selv er Herre over sine Handlinger og ansvarlige for dem. Og med det samme kom Angeren, ikke alene over Jldspåasættelsen i Studiestræde, der tyngede haardest paa ham, fordi han derved havde foraarsaget flere Menneskers Død, men ogsaa over de andre Gjerninger, store og smaa, som han i sit Liv havde begaaet. Selv om Bøgen og Opsynsmanden

kunde have forurettet ham, indsaa han dog nu, at han var fuldkommen uberettiget til at opkaste sig selv til Dommer, og gribe ind i Guds Forsynsstyrelse, ved at tragte dem efter Livet og berøve deres Familier Forsørgerne. At Døden var den mindste Straf, han for sine Misgjerninger havde fortjent, følte han tilfulde, og naar han betænkte, at han, da man allerede eengang havde benaadet ham, atter kunde begaa den samme Forbrydelse, blev han greben af den mest levende Sorg og Bekymring, ikke alene for sig selv, men endnu mere for dem, han holdt af, og hvem han havde forvoldt saa stor en Smerte.

Han længtes efter Tilgivelse af dem, som han haardest havde forurettet. Den gamle Doktors fik han, og havde allerede faaet den, da den forrige Dødsdom overgik ham under Opholdet i Horsens. Opsynsmandens haabede han — og endsskjøndt han følte, at det vilde koste stor Overvindelse at bede derom, vilde han dog, naar han atter kom tilbage til sit Gælfængsel, forsøge derpaa — og han har vel allerede erholdt den.

Men dette beder han udtrykkelig bemærket, at han alene tilskriver Fængselspræstens trofaste Sjælesorg den Forandring, der er foregaaet med ham, at han har fortrudt sit slette Levnet og er kommen til Erkjendelse af sine Synder; og saaledes slutter hans Tilstaaelse med hans egne Ord:

„J Haab om Guds Naade og Tilgivelse for Jesu Kristi Skyld, om jeg end ikke har levet kristeligt i denne Verden, haaber jeg dog, at gaae Døden imøde som en Kristen!“

Endnu kun et Par Bemærkninger. I Modsætning til den synlige Tilfredsstillelse og mærkelige Forsængelighed, hvormed Toste under de første Forhør havde fremstillet sit Levnetsløb og sine Kjærlighedsforbindelser, dem han selv ofte havde havt Lyst til at nedskrive og nu meddeelte meget nøjagtigt, endog med en vis Dvælen ved ubetydelige Biomstandigheder, — følte han, ved dette sidste Forhør, en oprigtig Sorg og syntes dybt rørt ved at skue tilbage paa sit foregaaende Liv.

Efter den fuldstændige Tilstaaelse var hans Sind roligt. Han blev bevogtet Nat og Dag, men sov trygt og havde en fortræffelig Appetit; han var venlig og forekommende; men naar han smilede, var det paa en usforklarlig Maade. Hans Paaklædning var altid net og omhyggeligt og hans Fængsel reent; thi han feiede og støvede af, saaat Gulv og Bord vare aldeles hvide. En lille Fange, som han ejede, en Kanarifugl, pleiede han med en saadan Kjærlighed under sit Fængsel, at den var ganske tam, og ikke engang fløi bort, naar Arrestanten foran det aabne Vindue gav den Frihed; den fulgte ham til Horsens og frygtede ikke det dobbelte Fængsel.

Da han om Morgenens sad i Koupeen, som var bestilt alene til ham og hans Bevogtere, med sine Haandjern skjulte under en Kappe, traadte en Herre hen til ham, rakte Haanden ud og sagde: „Farvel unge Menneſte, Farvel!“ — „Gaae blot, jeg kjender Dem ikke!“ var Toſtes Svar til denne Mand, som ſkal have været en fjern Slægtning af ham; men det var ogsaa det ſidſte Tegn paa Uvillie hos ham paa denne Reife, thi hele Vejen opførte han ſig roesværdigt, var rolig og uden tilſyneladende Angſtelse for den Død, ſom ſnart maatte vente ham.

Toſte er ikke bleven benaadet, og om ſaa Dage vil hans Hoved være falden — og det er vel ogsaa det Bedſte, ſom nu kan hændes ham. Vi have fremſtillet hans Liv efter hans egne Meddelelſer, og det kan ikke nægtes, at det er et Særſyn her i vort Fædreland, at ſee en ſaa ung og ſaa fuldendt Forbryder. Han onſkede ſelv, at hans Levnet maatte blive fremſtillet paa en for hans Smag tiltrækkende Maade — maatte denne Skildring falde i vore Læſeres!

